

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 1974/2006 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 15ης Δεκεμβρίου 2006

για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) ⁽¹⁾ και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 6, το άρθρο 19 παράγραφος 2 δεύτερη πρόταση, το άρθρο 32 παράγραφος 1 στοιχείο β), το άρθρο 66 παράγραφος 3 τρίτο εδάφιο το άρθρο 70 παράγραφος 1 και το άρθρο 91 αυτού,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 θεσπίστηκε ένα ενιαίο νομικό πλαίσιο για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ στο σύνολο της Κοινότητας. Το νομικό αυτό πλαίσιο είναι αναγκαίο να συμπληρωθεί με λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής.
- (2) Όσον αφορά τη συνέπεια προς μέτρα χρηματοδοτούμενα από άλλα μέσα της κοινής γεωργικής πολιτικής, είναι σκόπιμο να καθοριστούν λεπτομερείς διατάξεις για τις εξαιρέσεις από τη στήριξη αγροτικής ανάπτυξης, ιδίως εκείνες που αφορούν τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005. Στο πλαίσιο της επενδυτικής στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης είναι σκόπιμο να ληφθούν υπόψη τυχόν τομεακοί περιορισμοί ή όρια καθώς και να αποφευχθεί η δημιουργία πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας στους συγκεκριμένους τομείς.
- (3) Είναι ανάγκη να θεσπιστούν κανόνες σχετικά με επικαιροποιήσεις των εθνικών σχεδίων στρατηγικής από άποψη περιεχομένου, διαδικασιών και χρονοδιαγράμματος.
- (4) Η ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή του νέου πλαισίου προγραμματισμού από κράτη μέλη και την Κοινότητα απαιτεί τον καθορισμό των προθεσμιών μεταξύ της υποβολής των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και της έγκρισής τους από την Επιτροπή.
- (5) Είναι αναγκαία η θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την παρουσίαση και την αναθεώρηση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Για τη διευκόλυνση της κατάρτισης, της εξέτασης και της έγκρισής των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης από την Επιτροπή, πρέπει να θεσπιστούν κοινói κανόνες όσον αφορά τη διάρθρωση και το περιεχόμενό τους, βάσει, ιδίως, των απαιτήσεων που θεσπίζονται στο άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005. Επιπροσθέτως, είναι

αναγκαίο να θεσπιστούν ειδικές διατάξεις για τα εθνικά πλαίσια που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 3 κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

- (6) Μόνο οι τροποποιήσεις που συνεπάγονται σημαντικές αλλαγές στα προγράμματα, μεταφορές των χρηματοδοτικών κονδυλίων του ΕΓΤΑΑ μεταξύ των αξόνων ενός προγράμματος και αλλαγές στα ποσοστά συγχρηματοδότησης από το ΕΓΤΑΑ πρέπει να εγκρίνονται με απόφαση της Επιτροπής. Οι λοιπές τροποποιήσεις πρέπει να αποφασίζονται από τα κράτη μέλη και να κοινοποιούνται στην Επιτροπή. Για την επίτευξη συμφωνίας επ' αυτών των κοινοποιήσεων απαιτείται η θέσπιση σχετικής διαδικασίας.
- (7) Για τη διασφάλιση αποτελεσματικής και τακτικής παρακολούθησης, τα κράτη μέλη καλούνται να θέσουν στη διάθεση της Επιτροπής μια ενοποιημένη και επικαιροποιημένη έκδοση των οικείων εγγράφων προγραμματισμού.
- (8) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 θεσπίζει προϋποθέσεις για τη χορήγηση στήριξης σε νέους γεωργούς. Είναι αναγκαίο να οριστεί η χρονική στιγμή κατά την οποία πρέπει να πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις και να προσδιοριστεί η διάρκεια της χρονικής περιόδου την κατά οποία δύνανται να παρέχουν τα κράτη μέλη σε ορισμένους δικαιούχους για την τήρηση της προϋπόθεσης της επαρκούς επαγγελματικής ικανότητας. Δεδομένου ότι η παροχή στήριξης προς τους νέους γεωργούς προϋποθέτει την υποβολή επιχειρηματικού σχεδίου, είναι αναγκαία η θέσπιση λεπτομερών κανόνων σχετικά με το επιχειρηματικό σχέδιο και με την τήρηση από τους νέους γεωργούς των όσων αυτό προβλέπει.
- (9) Ως προς τις προϋποθέσεις στήριξης της πρόωρης συνταξιοδότησης, είναι αναγκαίο να επιλυθούν τα συγκεκριμένα προβλήματα που ανακύπτουν από τη μεταβίβαση μιας εκμετάλλευσης από περισσότερους του ενός αποχωρούντες γεωργούς και από τη μεταβίβαση μιας εκμετάλλευσης από έναν αγρομισθωτή. Η γεωργική δραστηριότητα την οποία ο αποχωρών γεωργός εξακολουθεί να ασκεί για μη εμπορικούς σκοπούς δεν είναι επιλέξιμη για στήριξη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.
- (10) Είναι αναγκαίο να προσδιοριστούν οι ικανότητες και τα μέσα τα οποία πρέπει να διαθέτουν οι αρχές και οι οργανισμοί που επιλέγονται για να παρέχουν στις εκμεταλλεύσεις υπηρεσίες συμβουλών επιλέξιμες για στήριξη.
- (11) Όσον αφορά τη σύσταση υπηρεσιών διαχείρισης, γεωργών αντικατάστασης και παροχής συμβουλών, είναι σκόπιμος ο καθορισμός μεθόδου για τη σταδιακή μείωση της στήριξης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 277 της 21.10.2005, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1463/2006 (ΕΕ L 277 της 9.10.2006, σ. 1).

- (12) Όσον αφορά τις επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με σκοπό τη συμμόρφωση προς νεοεισαχθέντα κοινοτικά πρότυπα, και στην περίπτωση που οι νέοι γεωργοί καλούνται να συμμορφωθούν προς τα ισχύοντα πρότυπα, πρέπει να οριστεί ημερομηνία συμμόρφωσης προς τα σχετικά πρότυπα.
- (13) Όσον αφορά τις επενδύσεις για τη βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών, είναι αναγκαίος ο καθορισμός σχεδίων δασικής διαχείρισης σε συνδυασμό με τον προσδιορισμό των τύπων των επιλέξιμων επενδύσεων. Τα σχέδια αυτά πρέπει να καταρτιστούν σύμφωνα με τις πανευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές επιχειρησιακού επιπέδου για την αειφόρο διαχείριση των δασών, οι οποίες θεσπίστηκαν στο παράρτημα 2 του Ψηφίσματος L2 (Πανευρωπαϊκά κριτήρια, δείκτες και κατευθυντήριες γραμμές επιχειρησιακού επιπέδου για την αειφόρο διαχείριση των δασών) στο πλαίσιο της υπουργικής διάσκεψης της Λισαβόνας για την προστασία των δασών της Ευρώπης (2, 3 και 4 Ιουνίου 1998) ⁽²⁾.
- (14) Όσον αφορά τις επενδύσεις για την αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων με σκοπό τη συμμόρφωση προς νεοεισαχθέντα κοινοτικά πρότυπα σε πολύ μικρές επιχειρήσεις, πρέπει να οριστεί ημερομηνία συμμόρφωσης προς τα σχετικά πρότυπα. Είναι επίσης σκόπιμος ο διαχωρισμός μεταξύ των δασικών επενδύσεων για τις οποίες χορηγούνται τα ποσοστά στήριξης που θεσπίστηκαν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και άλλων επενδύσεων στον δασικό τομέα.
- (15) Όσον αφορά τη συνεργασία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα της γεωργίας και των τροφίμων και στον δασοκομικό τομέα, είναι αναγκαίος ο καθορισμός ενδεικτικών επιλέξιμων δαπανών.
- (16) Όσον αφορά την εκπλήρωση των προτύπων, το ύψος της παρεχόμενης στήριξης προς τους γεωργούς πρέπει να διαφοροποιείται από τα κράτη μέλη ανά πρότυπο ανάλογα με το επίπεδο των υποχρεώσεων που απορρέουν από την εφαρμογή του προτύπου, ενώ δεν κρίνεται σκόπιμο να καταστούν επιλέξιμες για στήριξη οι επενδυτικές δαπάνες.
- (17) Όσον αφορά τη στήριξη γεωργών που συμμετέχουν σε προγράμματα για την ποιότητα τροφίμων, είναι αναγκαίο να προσδιοριστούν τα κοινοτικά συστήματα και τα κριτήρια των εθνικών συστημάτων, τα προϊόντα που καλύπτονται από την εν λόγω στήριξη και το είδος των πάγιων δαπανών που μπορούν να λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ύψους της συνδρομής.
- (18) Προκειμένου να εξασφαλιστεί συμπληρωματικότητα μεταξύ των μέτρων προώθησης που αναφέρονται στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και των δραστηριοτήτων ενημέρωσης και προώθησης που θεσπίστηκαν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2826/2000 του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2000 για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης των γεωργικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά ⁽³⁾, πρέπει να καθοριστούν λεπτομερώς οι απαιτούμενοι όροι της στήριξης για την προώθηση προϊόντων ποιότητας, κυρίως όσον αφορά τους δικαιούχους και τις επιλέξιμες δραστηριότητες. Εξάλλου, προκειμένου να αποτραπεί ο κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης, τα μέτρα ενημέρωσης και προώθησης για τα οποία χορηγείται στήριξη δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2826/2000 δεν πρέπει να είναι επιλέξιμα για στήριξη στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης.
- (19) Όσον αφορά τη στήριξη της γεωργίας ημιεπιβίωσης, πρέπει να παρέχονται αναλυτικά στοιχεία σχετικά με το περιεχόμενο των επιχειρηματικών σχεδίων και τις προϋποθέσεις υλοποίησής τους.
- (20) Όσον αφορά τη στήριξη ομάδων παραγωγών στη Μάλτα, είναι αναγκαίο να καθοριστούν ειδικοί κανόνες στους οποίους θα λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τομέα της γεωργίας στη Μάλτα.
- (21) Όσον αφορά τη στήριξη μειονεκτικών περιοχών, σύμφωνα με το άρθρο 93 του κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005, το σύστημα στήριξης που θεσπίστηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών ⁽⁴⁾ πρέπει να παραμείνει σε ισχύ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009, με την επιφύλαξη έκδοσης πράξης του Συμβουλίου η οποία θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 37 της συνθήκης. Ως εκ τούτου, το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 817/2004 της Επιτροπής, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με τους λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) ⁽⁵⁾ πρέπει να εξακολουθεί να εφαρμόζεται μέχρι την έγκριση της εν λόγω πράξης από το Συμβούλιο.
- (22) Πρέπει να προβλεφθούν μέτρα προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν αλληλοεπικάλυψη μεταξύ, αφενός, της στήριξης που χορηγείται στους γεωργούς για την τήρηση των προτύπων και αφετέρου των ενισχύσεων Natura 2000.
- (23) Ως προς τη γεωργοπεριβαλλοντική στήριξη και τη στήριξη για την καλή διαβίωση των ζώων, οι ελάχιστες απαιτήσεις τις οποίες οφείλουν να τηρούν οι δικαιούχοι στο πλαίσιο των διαφόρων γεωργοπεριβαλλοντικών δεσμεύσεων και των δεσμεύσεων για την καλή διαβίωση των ζώων πρέπει να διασφαλίζουν μια ισόρροπη εφαρμογή της στήριξης λαμβανομένων υπόψη των στόχων της, γεγονός που συμβάλλει στην αειφόρο αγροτική ανάπτυξη. Από την άποψη αυτή, άκρως σημαντική προβάλλει η καθιέρωση μεθόδου για τον υπολογισμό του πρόσθετου κόστους, του διαφυγόντος της απώλειας εισοδήματος και του πιθανού κόστους της συναλλαγής που απορρέει από την αναληφθείσα δέσμευση. Σε περίπτωση που οι δεσμεύσεις βασίζονται σε περιορισμούς ως προς τις εισροές, η στήριξη χορηγείται μόνο εφόσον οι περιορισμοί αυτοί μπορούν να αξιολογηθούν κατά τρόπο που να παρέχει εύλογες εγγυήσεις σχετικά με την τήρηση της δέσμευσης.

⁽²⁾ http://www.mcpcfe.org/mcpcfe/resolutions/lisbon/resolution_12a2.pdf

⁽³⁾ ΕΕ L 328 της 23.12.2000, σ. 2. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2060/2004 (ΕΕ L 357 της 2.12.2004, σ. 3).

⁽⁴⁾ ΕΕ L 160 της 26.6.1999, σ. 80. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 153 της 30.4.2004, σ. 30. Διορθωμένη έκδοση στην ΕΕ L 231 της 30.6.2004, σ. 24. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1360/2005 (ΕΕ L 214 της 19.8.2005, σ. 55).

- (24) Ως προς τη διατήρηση των γενετικών πόρων στη γεωργία, είναι αναγκαίο να παρασχεθούν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τις επιλέξιμες πράξεις καθώς και περιγραφές των δικαιούχων. Σκόπιμο είναι να προβλεφθούν μέτρα για την αποφυγή τυχόν αλληλοεπικάλυψης με τη γεωργοπεριβαλλοντική στήριξη και για τον αποκλεισμό από τη στήριξη δραστηριοτήτων που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαίσιου για δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης.
- (25) Είναι αναγκαίο να καθοριστούν οι μη παραγωγικές επενδύσεις που στοχεύουν στην αειφορική χρήση της γεωργικής γης.
- (26) Προκειμένου να διασφαλιστεί μια ομοιογενής προσέγγιση των μέτρων για τη δασοκομία απαιτείται η χρήση ενός κοινού ορισμού των δασών και των δασικών περιοχών, ανάλογα με την περίπτωση. Ο ορισμός αυτός θα πρέπει να είναι σύμφωνος με τον ορισμό που χρησιμοποιείται από τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) και τη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Eurostat), όπως εφαρμόστηκε στην Έκδοση Αξιολόγησης των Παγκόσμιων Δασικών Πόρων το 2005. Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις που δεν είναι επιλέξιμες για τη στήριξη που προβλέπεται από το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 πρέπει να ορίζονται αναλυτικότερα.
- (27) Είναι αναγκαίο να καθοριστούν λεπτομερείς προϋποθέσεις σχετικά με τη στήριξη για τη πρώτη δάσωση γεωργικών εκτάσεων, ειδικότερα όσον αφορά τον ορισμό των εκτάσεων που πρόκειται να δασωθούν, των δαπανών εγκατάστασης, του γεωργού και των ειδών ταχείας ανάπτυξης.
- (28) Όσον αφορά τη στήριξη για πρώτη εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων σε γεωργική γη, τα κράτη μέλη καλούνται να ορίσουν μέγιστες πυκνότητες φύτευσης δασικών δένδρων λαμβάνοντας υπόψη ορισμένες παραμέτρους.
- (29) Όσον αφορά την παροχή της στήριξης για αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού και εισαγωγή δράσεων πρόληψης για δάση χαρακτηρισμένα ως υψηλού ή μέσου κινδύνου για δασικές πυρκαγιές, πρέπει να τίθεται ως προϋπόθεση η συμμόρφωση προς τα σχέδια δασοπροστασίας των κρατών μελών. Παράλληλα, πρέπει να διασφαλιστεί η εφαρμογή μιας κοινής προσέγγισης ως προς τον ορισμό των προληπτικών δράσεων κατά των δασικών πυρκαγιών.
- (30) Ως προς τις περιοχές που καθορίζονται στο άρθρο 50 παράγραφοι 5 και 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, είναι αναγκαίο να προσδιοριστούν οι όροι του χαρακτηρισμού τους. Πρέπει να ληφθεί μέριμνα ούτως ώστε να αποφευχθούν τυχόν επιβλαβείς επιπτώσεις της δάσωσης στην βιοποικιλότητα ή άλλες περιβαλλοντικές καταστροφές.
- (31) Προκειμένου να διασφαλιστεί η κατάλληλη υποστήριξη της εφαρμογής του μέτρου για τη διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες που αναφέρεται στο άρθρο 52 στοιχείο α) σημείο ι) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 πρέπει να δοθεί ένας σαφής και πλήρης ορισμός του μέλους του αγροτικού νοικοκυριού που αναφέρεται στο άρθρο 53 του εν λόγω κανονισμού.
- (32) Η στήριξη των εταιρικών σχημάτων δημοσίου-ιδιωτικού τομέα που προβλέπεται στο άρθρο 59 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 πρέπει να πληροί ορισμένους λεπτομερείς όρους.
- (33) Ως προς τον άξονα Leader, οι διαδικασίες επιλογής των ομάδων τοπικής δράσης πρέπει να είναι διαφανείς και ανταγωνιστικές ούτως ώστε να διασφαλίζεται η καταλληλότητα και η υψηλή ποιότητα των επιλεγόμενων για στήριξη στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης. Ανάλογα με τις κατά τόπους συνθήκες, πρέπει να ορίζονται ως γενικός κανόνας κατώτατα και ανώτατα όρια για τον πληθυσμό των περιοχών που καλύπτονται από τις ομάδες τοπικής δράσης.
- (34) Προκειμένου να επιτευχθεί η ευρύτερη δυνατή υλοποίηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, η στήριξη των δαπανών λειτουργίας των ομάδων τοπικής δράσης πρέπει να είναι περιορισμένη.
- (35) Τα έργα συνεργασίας που υλοποιούνται από ομάδες τοπικής δράσης πρέπει να συμμορφώνονται προς ορισμένους όρους. Για τη διευκόλυνση της επιλογής έργων διεθνικής συνεργασίας είναι αναγκαίο να καθιερωθεί μια συντονισμένη διαδικασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.
- (36) Ως προς την τεχνική βοήθεια, είναι αναγκαίο να καθοριστούν ρυθμίσεις συγχρηματοδότησης για προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης που καλύπτουν τις επιλέξιμες για τον στόχο σύγκλισης και άλλες περιφέρειες, σε συνδυασμό με αναλυτικές επιλογές και με μια προθεσμία για τη δημιουργία του εκάστοτε εθνικού αγροτικού δικτύου.
- (37) Είναι αναγκαίο να θεσπιστούν κοινοί κανόνες για μια σειρά μέτρων, ιδίως όσον αφορά στην υλοποίηση ολοκληρωμένων πράξεων και επενδυτικών μέτρων, στη μεταβίβαση μιας εκμετάλλευσης κατά την περίοδο εκπλήρωσης μιας δέσμευσης που έχει αναληφθεί ως προϋπόθεση για τη χορήγηση συνδρομής, στην αύξηση της έκτασης της εκμετάλλευσης και στον ορισμό των διαφόρων περιπτώσεων ανωτέρας βίας ή των εξαιρετικών περιπτώσεων.
- (38) Τα κράτη μέλη καλούνται να λάβουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα και να θεσπίσουν κατάλληλες διατάξεις ούτως ώστε να διασφαλίσουν την δυνατότητα επαλήθευσης και ελέγχου όλων των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης. Τα κράτη μέλη καλούνται να διασφαλίσουν το ότι οι οικείες ρυθμίσεις ελέγχου παρέχουν εύλογες εγγυήσεις για την τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας και των λοιπών δεσμεύσεων. Όσον αφορά ειδικότερα τους υπολογισμούς των ενισχύσεων για ορισμένα μέτρα, τα κράτη μέλη πρέπει να τεκμηριώνουν την επάρκεια και την ακρίβεια των υπολογισμών με κατάλληλη εμπειρογνωμοσύνη.

- (39) Είναι αναγκαία η θέσπιση λεπτομερών κανόνων σχετικά με επιδοτήσεις επιτοκίων δανεισμού και ορισμένων μορφών χρηματοοικονομικής τεχνικής, ανάλογα με την περίπτωση. Είναι επίσης σκόπιμο να καθοριστούν οι όροι υπό τους οποίους οι διαχειριστικές αρχές εφαρμόζουν κλίμακες τιμών και αναγνωρίζουν τις συνεισφορές σε είδος ως επιλέξιμες, προκειμένου να διασφαλιστεί αποτελεσματική και ομοιογενής διαχείριση. Παράλληλα, πρέπει να καταστεί διαθέσιμη μια σειρά κοινών κανόνων για τον ορισμό των επιλέξιμων δαπανών, προκειμένου να διασφαλιστεί η καλύτερη στόχευση των επενδυτικών πράξεων. Κοινοί κανόνες είναι επίσης αναγκαίοι στην περίπτωση που οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους αποφασίσουν να χορηγήσουν προκαταβολές σε δικαιούχους στήριξης για επενδύσεις.
- (40) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση προς τους κανόνες και τις διαδικασίες που σχετίζονται με τις κρατικές ενισχύσεις, είναι αναγκαία η θέσπιση ειδικών διατάξεων για ορισμένα συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΓΤΑΑ μέτρα καθώς και για συμπληρωματικές εθνικές χρηματοδοτήσεις.
- (41) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ενημέρωση και η δημοσιότητα σχετικά με τις δραστηριότητες που καλύπτονται από τη στήριξη στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ, τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης πρέπει να περιλαμβάνουν ένα σχέδιο επικοινωνίας το περιεχόμενο του οποίου πρέπει να περιγράφεται αναλυτικά. Προκειμένου να διασφαλιστεί η πλέον συνεκτική προσέγγιση, κρίνεται αναγκαίος ο καθορισμός των σχετικών υποχρεώσεων των διαχειριστικών αρχών και των δικαιούχων.
- (42) Προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια στη χρησιμοποίηση των πόρων του ΕΓΤΑΑ τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημοσιεύουν ετησίως με ηλεκτρονικά ή άλλα μέσα κατάλογο των δικαιούχων, τους τίτλους των πράξεων και τα ποσά των δημόσιων συνεισφορών που κατανομούνται σε αυτές τις πράξεις. Η δυνατότητα πρόσβασης του κοινού σε αυτές τις πληροφορίες έχει σκοπό τη βελτίωση της διαφάνειας της δράσης της Κοινότητας στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, την ενίσχυση της καλής δημοσιονομικής διαχείρισης των επενδύσιμων δημόσιων κεφαλαίων και ειδικότερα την ενίσχυση των ελέγχων του χρησιμοποιούμενου δημόσιου χρήματος, και τελικά την αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μεταξύ δικαιούχων των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης. Με δεδομένο το προεξάρχον βάρος των επιδιωκόμενων στόχων είναι δικαιολογημένο, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας και την απαίτηση προστασίας προσωπικών δεδομένων, να προβλέπεται ευρεία δημοσιότητα των σχετικών πληροφοριών εφόσον αυτή δεν υπερβαίνει ό τι είναι αναγκαίο σε μια δημοκρατική κοινωνία και για την πρόληψη των παρατυπιών.
- (43) Ως προς την παρακολούθηση, είναι αναγκαίο να καθοριστούν οι λεπτομέρειες της ετήσιας έκθεσης προόδου που προβλέπεται στο άρθρο 82 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, καθώς και των κοινών δεικτών που αποτελούν τμήμα του κοινού πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 80 του ίδιου κανονισμού.
- (44) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια της ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, είναι αναγκαία η καθιέρωση ενός συστήματος πληροφοριών. Επίσης πρέπει να καθοριστούν τα περιεχόμενα και η λειτουργία του συστήματος καθώς και τα δικαιώματα πρόσβασης σε αυτό.
- (45) Οι νέοι κανόνες εφαρμογής αντικαθιστούν αυτούς που θεσπίστηκαν για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999. Ως εκ τούτου, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 817/2004 πρέπει να καταργηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2007.
- (46) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα προς τη γνώμη της επιτροπής αγροτικής ανάπτυξης.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 1

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 όσον αφορά τις αρχές και τους γενικούς κανόνες για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης, ειδικές και κοινές διατάξεις για μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, διατάξεις περί επιλεξιμότητας και διοικητικές διατάξεις, εξαιρουμένων των διατάξεων για τους ελέγχους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

Γενικοί κανόνες

Τμήμα 1

Συμπληρωματικότητα, συνέπεια και συμμόρφωση

Άρθρο 2

1. Η συνέπεια, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, πρέπει να διασφαλίζεται:

α) μεταξύ των μέτρων στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης, αφενός και των μέτρων που εφαρμόζονται στο πλαίσιο κοινοτικών μέσων στήριξης, και ιδίως των μέτρων που εφαρμόζονται βάσει καθεστώτων άμεσων και λοιπών ενισχύσεων στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και των μέτρων για την υγεία ζώων και φυτών, αφετέρου,

β) μεταξύ των διαφόρων μέτρων στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης.

2. Στις περιπτώσεις όπου η στήριξη που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 μπορεί να χορηγείται κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 6 του εν λόγω κανονισμού, για μέτρα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των καθεστώτων στήριξης που παρατίθενται στο παράρτημα I του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι δικαιούχοι μπορούν να λάβουν στήριξη για μια δεδομένη πράξη στο πλαίσιο ενός μόνο καθεστώτος.

Για τον σκοπό αυτό, όταν τα κράτη μέλη ενσωματώνουν στα οικεία προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης μέτρα που εμπεριέχουν τις εξαιρέσεις αυτού του είδους, καλούνται να περιλαμβάνουν στα προγράμματα αυτά τα κριτήρια και τους διοικητικούς κανόνες που πρόκειται να εφαρμόσουν για τα συγκεκριμένα καθεστώτα στήριξης.

3. Στις περιπτώσεις όπου, στο πλαίσιο κοινής οργάνωσης της αγοράς, περιλαμβανομένων των καθεστώτων άμεσων ενισχύσεων, χρηματοδοτούμενων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), ισχύουν περιορισμοί στην παραγωγή ή τίθενται όρια κοινωνικής στήριξης σε επίπεδο μεμονωμένων γεωργών, εκμεταλλεύσεων ή επιχειρήσεων μεταποίησης, δεν αποτελεί αντικείμενο στήριξης βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 καμία επένδυση που συνεπάγεται αύξηση της παραγωγής πέραν των εν λόγω περιορισμών ή ορίων.

Τμήμα 2

Στρατηγική και προγραμματισμός

Άρθρο 3

1. Τα εθνικά σχέδια στρατηγικής μπορούν να επικαιροποιούνται κατά την περίοδο προγραμματισμού. Για τις επικαιροποιήσεις αυτές πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω στοιχεία, αμφότερα ή ένα εξ αυτών:

α) το εάν η επικαιροποίηση επηρεάζει ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που παρατίθενται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή/και μία ή περισσότερες από τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στο άρθρο 9 του ίδιου κανονισμού·

β) το εάν η επικαιροποίηση επιφέρει αλλαγές σε ένα ή περισσότερα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.

2. Το άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών για τις επικαιροποιήσεις των εθνικών σχεδίων στρατηγικής.

3. Προκειμένου να εξασφαλιστεί επαρκής χρόνος για την αναπροσαρμογή των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, η τελευταία επικαιροποίηση ενός εθνικού σχεδίου στρατηγικής πρέπει να διαβιβαστεί στην Επιτροπή έως την 30ή Ιουνίου 2013 το αργότερο.

4. Τα εθνικά σχέδια στρατηγικής επιβεβαιώνονται ή επικαιροποιούνται μετά την έγκριση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, βάσει, ιδίως, των ποσοτικών στόχων που προκύπτουν από την εκ των προτέρων αξιολόγηση των συγκεκριμένων προγραμμάτων.

Άρθρο 4

1. Η Επιτροπή εγκρίνει τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης που υποβάλλουν τα κράτη μέλη εντός έξη μηνών από την ημερομηνία παραλαβής των προγραμμάτων από την Επιτροπή. Σε περίπτωση υποβολής των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού η εξάμηνη προθεσμία αρχίζει από την εν λόγω ημερομηνία.

Στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 18 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, η εξάμηνη προθεσμία που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου ξεκινά από την ημερομηνία κατά την οποία το αναθεωρημένο προτεινόμενο πρόγραμμα πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 18 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

2. Οι ημερομηνίες για τον προσδιορισμό των προθεσμιών που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφοι 6 και 8, ανάλογα με την περίπτωση.

Άρθρο 5

1. Το περιεχόμενο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, καθορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II του παρόντος κανονισμού.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση που αναφέρεται στο άρθρο 85 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 προσαρτάται σε κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης.

2. Τα εθνικά πλαίσια που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 περιέχουν στοιχεία που είναι κοινά για περισσότερα από ένα μέτρα. Όσον αφορά τα μέτρα αυτά, τα περιφερειακά προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης μπορούν να περιέχουν μόνο πρόσθετα στοιχεία, υπό την προϋπόθεση ότι τα στοιχεία που περιέχονται από κοινού στα εθνικά πλαίσια και τα περιφερειακά προγράμματα συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις του παραρτήματος II του παρόντος κανονισμού.

3. Τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής μια ηλεκτρονική έκδοση των οικείων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και των οικείων εθνικών πλαισίων, ανάλογα με την περίπτωση, επικαιροποιημένη μετά από κάθε τροποποίηση, περιλαμβανομένων των τυποποιημένων πινάκων που παρατίθενται στο παράρτημα II του παρόντος κανονισμού που αντιστοιχούν στα στοιχεία που απαιτούνται σύμφωνα με το άρθρο 16 στοιχεία δ), ε) και στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν ηλεκτρονικώς στην Επιτροπή αιτήματα για αλλαγές στα προγράμματα και στα εθνικά πλαίσια, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 63 του παρόντος κανονισμού.

Τμήμα 3

Τροποποιήσεις στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης

Άρθρο 6

1. Οι τροποποιήσεις στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

α) αναθεωρήσεις όπως αυτές αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005·

β) αναθεωρήσεις που προκύπτουν από διαδικασίες συντονισμού για την αξιοποίηση των δημοσιονομικών πόρων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 77 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005·

γ) λοιπές τροποποιήσεις που δεν καλύπτονται από τα στοιχεία α) και β) της παρούσας παραγράφου.

2. Οι τροποποιήσεις στα προγράμματα, όπως αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) της παραγράφου 1, μπορούν να προτείνονται μόνο από το δεύτερο έτος εφαρμογής του προγράμματος και εξής.

3. Οι προτάσεις για τροποποιήσεις στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης αιτιολογούνται δεόντως με βάση τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τους λόγους και τυχόν προβλήματα κατά την εφαρμογή, τα οποία δικαιολογούν την τροποποίηση·
- β) τις αναμενόμενες επιπτώσεις της τροποποίησης·
- γ) τη συνάφεια της τροποποίησης με το εκάστοτε εθνικό σχέδιο στρατηγικής.

Άρθρο 7

1. Για αναθεωρήσεις των προγραμμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) του παρόντος κανονισμού εκδίδεται απόφαση δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 2 πρώτη πρόταση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, κατόπιν αιτήματος του κράτους μέλους, όταν:

- α) η αναθεώρηση υπερβαίνει το όριο ευελιξίας μεταξύ αξόνων όπως αναφέρεται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού·
- β) η αναθεώρηση επιφέρει μεταβολές στα ποσοστά κοινοτικής συγχρηματοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 70 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, όπως προβλέπεται στο εγκεκριμένο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης·
- γ) η αναθεώρηση επιφέρει μεταβολές στο συνολικό ποσό της κοινοτικής συνεισφοράς για το σύνολο της περιόδου προγραμματισμού ή/και στην ετήσια κατανομή της, δίχως να μεταβάλλονται οι συνεισφορές προηγούμενων ετών·
- δ) η αναθεώρηση επιφέρει αλλαγές σε σχέση με τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Η απόφαση λαμβάνεται εντός έξι μηνών από την ημερομηνία παραλαβής από την Επιτροπή του αιτήματος του κράτους μέλους.

2. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις μέτρων έκτακτης ανάγκης λόγω φυσικών καταστροφών, τα αιτήματα αναθεώρησης των προγραμμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) υποβάλλονται κατ' ανώτατο όριο μία φορά ανά ημερολογιακό έτος και ανά πρόγραμμα.

Για αναθεωρήσεις όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ), τα κράτη μέλη διαβιβάζουν τα αιτήματά τους έως την 30ή Σεπτεμβρίου κάθε έτους το αργότερο.

Για αναθεωρήσεις όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1 τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή τα αιτήματά τους για αναθεώρηση έως την 30ή Ιουνίου 2013 το αργότερο.

Άρθρο 8

1. Τα κράτη μέλη που έχουν επιλέξει προγραμματισμό σε περιφερειακή βάση μπορούν να υποβάλλουν τις αναθεωρήσεις των προγραμμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο

β) για τον σκοπό της μεταφοράς της συνεισφοράς του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) μεταξύ περιφερειακών προγραμμάτων για συγκεκριμένα έτη, όταν:

- α) δεν μεταβάλλεται το συνολικό ποσό της συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ ανά πρόγραμμα για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού·
- β) δεν μεταβάλλεται η συνολική κατανομή των κονδυλίων του ΕΓΤΑΑ στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος·
- γ) δεν μεταβάλλονται οι ετήσιες κατανομές του προγράμματος για τα έτη που προηγούνται του έτους της αναθεώρησης·
- δ) διατηρείται η ετήσια κατανομή των κονδυλίων του ΕΓΤΑΑ στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος·
- ε) εάν ενδείκνυται, δεν μειώνεται ο προϋπολογισμός για την επίτευξη του στόχου σύγκλισης που αναφέρεται στο εκάστοτε εθνικό σχέδιο στρατηγικής σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

2. Οι χρηματοδοτικοί πίνακες των συγκεκριμένων προγραμμάτων αναπροσαρμόζονται ούτως ώστε να αντικατοπτρίζουν τις μεταφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Οι αναθεωρημένοι χρηματοδοτικοί πίνακες διαβιβάζονται στην Επιτροπή έως και την 30ή Σεπτεμβρίου του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο λαμβάνει χώρα μια μεταφορά. Το τελευταίο έτος κατά το οποίο μπορούν να διαβιβαστούν οι εν λόγω αναθεωρήσεις είναι το 2012.

Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία εγκρίνει τους νέους χρηματοδοτικούς πίνακες εντός τριών μηνών από την παραλαβή του αιτήματος του κράτους μέλους. Η διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 90 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 δεν ισχύει.

3. Τα αιτήματα αναθεώρησης των προγραμμάτων, τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) υποβάλλονται κατ' ανώτατο όριο μία φορά ανά ημερολογιακό έτος.

Άρθρο 9

1. Οι τροποποιήσεις που επιφέρουν στα προγράμματα τα κράτη μέλη, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ), μπορούν να εμπεριέχουν αλλαγές στη χρηματοδοτική κατανομή ανά μέτρο στο πλαίσιο ενός άξονα, καθώς και αλλαγές μη χρηματοδοτικού περιεχομένου όσον αφορά την εισαγωγή νέων μέτρων, την κατάργηση υφιστάμενων μέτρων ή την ενημέρωση σχετικά με τα υφιστάμενα μέτρα του προγράμματος και την περιγραφή τους.

2. Τα κράτη μέλη δύνανται επίσης να πραγματοποιούν τροποποιήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ), μεταφέροντας εντός ενός ημερολογιακού έτους από και προς οποιονδήποτε άξονα έως και 1 % του συνολικού ποσού της συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ στο πρόγραμμα για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού.

3 Οι τροποποιήσεις στα προγράμματα, όπως αυτές αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, μπορούν να πραγματοποιούνται έως και την 31η Δεκεμβρίου 2015, υπό την προϋπόθεση ότι τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις εν λόγω τροποποιήσεις έως και την 31η Αυγούστου 2015.

4. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις μέτρων έκτακτης ανάγκης λόγω φυσικών καταστροφών, οι αλλαγές που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 κοινοποιούνται έως και τρεις φορές ανά ημερολογιακό έτος και πρόγραμμα, υπό την προϋπόθεση ότι εντός του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο λαμβάνουν χώρα οι τρεις κοινοποιήσεις τηρείται το ανώτατο όριο του 1 % που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

5. Οι τροποποιήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου πρέπει να συμφωνούν με τα ποσοστά που ορίζονται στο άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

6. Οι τροποποιήσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 κοινοποιούνται στην Επιτροπή. Η Επιτροπή τις αξιολογεί ως προς:

α) τη συμμόρφωσή τους προς τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005·

β) τη συνεκτικότητά τους με το σχετικό εθνικό σχέδιο στρατηγικής·

γ) τη συμμόρφωσή τους προς τον παρόντα κανονισμό.

Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος για την πραγματοποίηση αλλαγών στο πρόγραμμα. Σε περίπτωση που οι τροποποιήσεις δεν ανταποκρίνονται προς μία ή περισσότερες εκ των παραμέτρων αξιολόγησης που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, η προθεσμία των τεσσάρων μηνών αναστέλλεται έως ότου η Επιτροπή λάβει τροποποιήσεις σύμφωνες προς τις παραμέτρους αξιολόγησης.

Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν ενημερώνει το κράτος μέλος εντός της τετράμηνης προθεσμίας που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο, οι τροποποιήσεις θεωρούνται αποδεκτές και τίθενται σε ισχύ άμα τη λήξη της τετράμηνης προθεσμίας.

Άρθρο 10

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 71 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν τις δαπάνες που πραγματοποιούνται μεταξύ της ημερομηνίας παραλαβής από την Επιτροπή του αιτήματός τους για αναθεώρηση των προγραμμάτων ή για τροποποιήσεις σε αυτά, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, και της ημερομηνίας της απόφασης της Επιτροπής δυνάμει των άρθρων 7 και 8 του παρόντος κανονισμού ή της ημερομηνίας ολοκλήρωσης της αξιολόγησης των τροποποιήσεων σύμφωνα με το άρθρο 9 του παρόντος κανονισμού.

2. Σε περίπτωση μέτρων έκτακτης ανάγκης λόγω φυσικών καταστροφών, οι δαπάνες που σχετίζονται με τροποποιήσεις στα προγράμματα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, μπορούν να καταστούν επιλέξιμες σε ημερομηνία προγενέστερη αυτής που αναφέρεται στο άρθρο 71 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Άρθρο 11

Οι τροποποιήσεις στα εθνικά πλαίσια που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 επιπλέον στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του παρόντος κανονισμού. Για τις αλλαγές αυτές το άρθρο 9 παράγραφοι 3 και 6 του παρόντος κανονισμού εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών.

Άρθρο 12

Σε περίπτωση θέσπισης κοινοτικής νομοθεσίας ή τροποποίησης της κοινοτικής νομοθεσίας, τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης τροποποιούνται σύμφωνα την νέα ή την τροποποιηθείσα νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν προσμετρώνται στον ετήσιο αριθμό τροποποιήσεων ο οποίος αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2, στο άρθρο 8 παράγραφος 3 και στο άρθρο 9 παράγραφος 4. Το άρθρο 6 παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις τέτοιων τροποποιήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Μέτρα αγροτικής ανάπτυξης

Τμήμα 1

Μέτρα αγροτικής ανάπτυξης ανά άξονα

Ενότητα 1

Άξονας 1

Άρθρο 13

1. Οι προϋποθέσεις που διέπουν τη χορήγηση στήριξης για την εγκατάσταση νέων γεωργών, οι οποίοι προβλέπονται στο άρθρο 22 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, πρέπει να πληρούνται τη στιγμή της υποβολής της αίτησης για στήριξη.

Για την τήρηση, ωστόσο, των προϋποθέσεων που σχετίζονται με τις επαγγελματικές ικανότητες, όπως αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, δύναται να παραχωρηθεί χρονική περίοδος η οποία δεν υπερβαίνει τους 36 μήνες από την ημερομηνία λήψης της ατομικής απόφασης για χορήγηση στήριξης, εφόσον χρειάζεται περίοδος προσαρμογής για τη διευκόλυνση της εγκατάστασης του νέου γεωργού ή της διαρθρωτικής προσαρμογής της εκμετάλλευσής του, υπό την προϋπόθεση ότι το επιχειρηματικό σχέδιο που αναφέρεται στο στοιχείο γ) της εν λόγω παραγράφου περιλαμβάνει αυτήν την ανάγκη.

2. Στο επιχειρηματικό σχέδιο που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) Νο 1698/2005 περιγράφονται τουλάχιστον:

α) η αρχική κατάσταση της γεωργικής εκμετάλλευσης και συγκεκριμένα στάδια και στόχοι για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της νέας εκμετάλλευσης·

β) αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τις επενδύσεις, την κατάρτιση, και την προσφυγή σε υπηρεσίες παροχής συμβουλών ή σχετικά με οποιαδήποτε άλλη ενέργεια απαιτείται για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της νέας εκμετάλλευσης.

3. Η συμμόρφωση προς το επιχειρηματικό σχέδιο αξιολογείται από την αρμόδια αρχή εντός πέντε ετών κατ' ανώτατο όριο από την ημερομηνία λήψης της ατομικής απόφασης για χορήγηση στήριξης. Σε περίπτωση που τη στιγμή της αξιολόγησης ο νέος γεωργός δεν πληροί τα προβλεπόμενα από το επιχειρηματικό σχέδιο, τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους ανάκτησης της ήδη χορηγηθείσας στήριξης, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου.

4. Η ατομική απόφαση χορήγησης στήριξης για την εγκατάσταση νέων γεωργών λαμβάνεται το αργότερο εντός 18 μηνών μετά την εγκατάσταση, όπως ορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν στα κράτη μέλη. Στην περίπτωση στήριξης χορηγουμένης υπό μορφή ενιαίας πριμοδότησης, όπως ορίζεται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και για τους σκοπούς της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη δύνανται να την καταβάλλουν σε πέντε δόσεις κατά το μέγιστο.

5. Σε περίπτωση που στο επιχειρηματικό σχέδιο γίνεται μνεία σε άλλα μέτρα αγροτικής στήριξης τα οποία προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν ότι η έγκριση της αίτησης του νέου γεωργού από την αρμόδια αρχή του παρέχει ομοίως πρόσβαση στα μέτρα αυτά. Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που υποβάλλονται από τον αιτούντα πρέπει να είναι αρκούντως λεπτομερή για την τεκμηρίωση της αίτησης για χορήγηση στήριξης στο πλαίσιο των προαναφερόμενων άλλων μέτρων.

6. Στην περίπτωση νέων γεωργών που δεν εγκαθίστανται ως μόνοι αρχηγοί μιας γεωργικής εκμετάλλευσης μπορούν να ισχύουν ειδικοί όροι. Οι όροι αυτοί πρέπει να είναι ισοδύναμοι με αυτούς που ισχύουν στην περίπτωση εγκατάστασης νέων γεωργών ως μόνων αρχηγών μιας εκμετάλλευσης.

Άρθρο 14

1. Όταν μια γεωργική εκμετάλλευση μεταβιβάζεται από περισσότερους του ενός αποχωρούντες γεωργούς, η συνολική στήριξη που χορηγείται για πρόωρη συνταξιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 περιορίζεται στο ποσό που προβλέπεται για έναν αποχωρούντα γεωργό.

2. Η γεωργική δραστηριότητα την οποία ο αποχωρών γεωργός εξακολουθεί να ασκεί για μη εμπορικούς σκοπούς δεν είναι επιλέξιμη για στήριξη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.

3. Ένας αγρομισθωτής δύναται να μεταβιβάσει στον ιδιοκτήτη την έκταση που ελευθερώνεται υπό την προϋπόθεση ότι έχει λήξει η σύμβαση μίσθωσης και ότι πληρούνται οι σχετικοί με τον διάδοχο γεωργό όροι του άρθρου 23 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

4. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν την παραχώρηση των εκτάσεων που ελευθερώνονται σε φορέα ο οποίος δεσμεύεται να τις μεταβιβάσει εκ νέου αργότερα σε διάδοχο γεωργό που θα πληροί τους όρους του άρθρου 23 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Άρθρο 15

1. Οι υπηρεσίες παροχής συμβουλών σε γεωργούς, οι οποίες είναι επιλέξιμες για στήριξη στο πλαίσιο του άρθρου 24 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 πρέπει να είναι σύμφωνες προς το κεφάλαιο 3 του τίτλου II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ καθώς και προς τις διατάξεις εφαρμογής αυτού.

2. Οι αρχές και οι οργανισμοί που επιλέγονται για να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες στους γεωργούς πρέπει να διαθέτουν τους κατάλληλους πόρους από πλευράς ειδικευμένου προσωπικού, διοικητικού και τεχνικού εξοπλισμού, καθώς επίσης εμπειρία και αξιοπιστία όσον αφορά τις συμβουλευτικές υπηρεσίες, σύμφωνα με τις απαιτήσεις, τους όρους και τα πρότυπα που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) του άρθρου 24 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Άρθρο 16

Όσον αφορά τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, καθορίζεται ένα φθίνον ποσοστό στήριξης για τη σύσταση υπηρεσιών διαχείρισης, γεωργών αντικατάστασης και παροχής συμβουλών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, το οποίο προβλέπει την ισόποση μείωση της στήριξης, από το πρώτο έτος χορήγησης της μέχρι την πλήρη κατάργησή της το έκτο έτος από τη σύσταση αυτών των υπηρεσιών.

Άρθρο 17

1. Στην περίπτωση επενδύσεων για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με σκοπό τη συμμόρφωση προς τα νεοεισαχθέντα κοινοτικά πρότυπα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, η συμμόρφωση προς τα σχετικά πρότυπα πραγματοποιείται μέχρι τη λήξη της περιόδου χάριτος που προβλέπεται στο συγκεκριμένο εδάφιο.

2. Στην περίπτωση που νέοι γεωργοί, οι οποίοι λαμβάνουν στήριξη προβλεπόμενη στο άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, προβαίνουν σε επενδύσεις με σκοπό τη συμμόρφωση προς ισχύοντα κοινοτικά πρότυπα, τα σχετικά πρότυπα πρέπει να τηρούνται μέχρι τη λήξη της περιόδου χάριτος που προβλέπεται στο άρθρο 26 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού.

Άρθρο 18

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 27 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, τα σχέδια δασικής διαχείρισης που αρμόζουν στο μέγεθος και τη χρήση της δασικής έκτασης βασίζονται στη σχετική εθνική νομοθεσία καθώς και στα υφιστάμενα σχέδια χρήσης της γης και καλύπτουν επαρκώς τους δασικούς πόρους.

2. Οι πράξεις για τη βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, αφορούν επενδύσεις σε επίπεδο δασοκομικών εκμεταλλεύσεων και μπορούν να περιλαμβάνουν επενδύσεις για εξοπλισμό συγκομιδής.

Οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την αναγέννηση μετά την τελική υλοτόμηση εξαιρούνται από τη στήριξη.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 270 της 21.10.2003, σ. 1.

3. Τα δάση που αναφέρονται στο άρθρο 30 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της πρώτης πρότασης του άρθρου 27 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Άρθρο 19

1. Στην περίπτωση στήριξης χορηγούμενης για επενδύσεις για την αύξηση της αξίας γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων με σκοπό τη συμμόρφωση προς τα νεοεισαχθέντα κοινοτικά πρότυπα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 28 παράγραφος 1 στοιχείο γ) δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, η συμμόρφωση προς τα σχετικά πρότυπα πραγματοποιείται μέχρι τη λήξη της περιόδου χάριτος που προβλέπεται στο συγκεκριμένο εδάφιο.

2. Στην περίπτωση στήριξης χορηγούμενης για επενδύσεις με σκοπό την αύξηση της αξίας δασοκομικών προϊόντων, οι επενδύσεις που σχετίζονται με τη χρήση ξυλείας ως πρώτης ύλης περιορίζονται σε όλες τις πράξεις κατεργασίας που προηγούνται της βιομηχανικής μεταποίησης.

Άρθρο 20

Το κόστος της συνεργασίας για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα της γεωργίας και των τροφίμων και στον δασοκομικό τομέα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, καλύπτει πράξεις προπαρασκευής, όπως τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη προϊόντων, επεξεργασιών ή τεχνολογιών και δοκιμές καθώς και υλικές ή/και άυλες επενδύσεις σε σχέση με τη συνεργασία, πριν από τη χρήση των νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών για εμπορικούς σκοπούς.

Άρθρο 21

1. Το ύψος της στήριξης για την τήρηση των προτύπων με βάση την κοινοτική νομοθεσία, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, διαφοροποιείται από τα κράτη μέλη ανά πρότυπο ανάλογα με το επίπεδο των υποχρεώσεων που απορρέουν από την εφαρμογή του προτύπου. Οι ενισχύσεις καταργούνται σταδιακά κατά τη διάρκεια του μέγιστου διαστήματος των πέντε ετών το οποίο αναφέρεται στην παράγραφο 2 του συγκεκριμένου άρθρου.

2. Οι δαπάνες που συνδέονται με επενδύσεις δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του ύψους της ετήσιας στήριξης για την εκπλήρωση των προτύπων με βάση την κοινοτική νομοθεσία η οποία αναφέρεται στο άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Άρθρο 22

1. Τα κοινοτικά συστήματα για την ποιότητα που αναφέρονται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 είναι αυτά που θεσπίζονται στο πλαίσιο των ακόλουθων κανονισμών και διατάξεων:

α) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου (7).

β) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 509/2006 του Συμβουλίου (8).

(7) ΕΕ L 198 της 22.7.1991, σ. 1.

(8) ΕΕ L 93 της 31.3.2006, σ. 1.

γ) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου (9).

δ) Τίτλος VI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου (10).

2. Για να είναι επιλέξιμα για στήριξη, τα συστήματα για την ποιότητα τροφίμων που αναγνωρίζονται από τα κράτη μέλη, όπως αναφέρεται στο άρθρο 32 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, πρέπει να πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

α) η ιδιοτυπία του τελικού προϊόντος στο πλαίσιο των συστημάτων αυτού του είδους απορρέει από αναλυτικές υποχρεώσεις ως προς τις γεωργικές μεθόδους παραγωγής οι οποίες διασφαλίζουν:

— ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, στα οποία συγκαταλέγεται η διαδικασία παραγωγής, ή

— ποιότητα του τελικού προϊόντος σαφώς ανώτερη των συνήθων εμπορικών προτύπων όσον αφορά τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων ή των φυτών, την καλή διαβίωση των ζώων ή την προστασία του περιβάλλοντος·

β) τα συστήματα επιβάλλουν προδιαγραφές προϊόντων, η τήρηση των οποίων ελέγχεται από ανεξάρτητο οργανισμό ελέγχου·

γ) τα συστήματα είναι ανοικτά σε όλους τους παραγωγούς·

δ) τα συστήματα χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και εγγυώνται την πλήρη ιχνηλασιμότητα των προϊόντων·

ε) τα συστήματα ανταποκρίνονται στις υπάρχουσες ή προβλέψιμες δυνατότητες διάθεσης στην αγορά.

3. Στήριξη χορηγείται σε γεωργούς που συμμετέχουν σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων, μόνον εφόσον το σχετικό γεωργικό προϊόν ή είδος διατροφής έχει αναγνωριστεί επίσημα βάσει των κανονισμών και των διατάξεων που παρατίθενται στην παράγραφο 1, ή σε γεωργούς που συμμετέχουν σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων τα οποία έχουν αναγνωριστεί από τα κράτη μέλη όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2.

Ως προς τα συστήματα για την ποιότητα τροφίμων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ), στήριξη χορηγείται μόνο για προϊόντα καταχωρημένα σε κοινοτικό μητρώο.

4. Όταν η στήριξη σε συγκεκριμένο προϊόν για τη συμμετοχή σε σύστημα για την ποιότητα τροφίμων βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 περιλαμβάνεται σε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, το πάγιο κόστος που απορρέει από τη συμμετοχή στο εν λόγω σύστημα για την ποιότητα τροφίμων δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό του ύψους της στήριξης στο πλαίσιο γεωργοπεριβαλλοντικού μέτρου που αποσκοπεί στη στήριξη της βιολογικής γεωργίας για το ίδιο αυτό προϊόν.

(9) ΕΕ L 93 της 31.3.2006, σ. 12.

(10) ΕΕ L 179 της 14.7.1999, σ. 1.

5. Για την εφαρμογή του άρθρου 32 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ως «πάγιο κόστος» νοείται το κόστος το οποίο συνεπάγεται η συμμετοχή σε σύστημα για την ποιότητα τροφίμων και η ετήσια εισφορά συμμετοχής στο σύστημα αυτό, περιλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δαπανών ελέγχου για την τήρηση των προδιαγραφών του συστήματος.

Άρθρο 23

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 20 στοιχείο γ) σημείο iii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ως «ομάδα παραγωγών» νοείται κάθε οργάνωση, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, η οποία απαρτίζεται από φορείς που συμμετέχουν ενεργά σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων, όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 32 του εν λόγω κανονισμού, για ένα συγκεκριμένο γεωργικό προϊόν ή είδος διατροφής. Οι επαγγελματικές ή διεπαγγελματικές οργανώσεις που εκπροσωπούν έναν ή περισσότερους κλάδους δεν μπορούν να θεωρούνται «ομάδα παραγωγών».

2. Οι δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης που είναι επιλέξιμες για στήριξη βάσει του άρθρου 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 είναι δραστηριότητες που προορίζονται να ενθαρρύνουν τους καταναλωτές να αγοράζουν γεωργικά προϊόντα ή είδη διατροφής τα οποία καλύπτονται από τα συστήματα για την ποιότητα τροφίμων που εντάσσονται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης δυνάμει του άρθρου 32 του ίδιου κανονισμού.

Οι εν λόγω δραστηριότητες έχουν ως στόχο να τονίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ή τα πλεονεκτήματα των εν λόγω προϊόντων, ιδίως ως προς την ποιότητα, τις ειδικές μεθόδους παραγωγής, τα υψηλά πρότυπα διαβίωσης των ζώων και το σεβασμό προς το περιβάλλον, τα οποία συνδέονται με το σχετικό σύστημα για την ποιότητα τροφίμων, ενώ μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν τη διάδοση τεχνικών και επιστημονικών γνώσεων σχετικά με τα προϊόντα αυτά. Περιλαμβάνουν, ειδικότερα, την οργάνωση εμποροπανηγύρεων και εκδόσεων και τη συμμετοχή σε αυτές, καθώς και παρόμοιες δραστηριότητες δημοσίων σχέσεων και διαφήμισης με χρήση των διαφόρων μέσων επικοινωνίας ή στα σημεία πώλησης.

3. Μόνον οι δραστηριότητες ενημέρωσης, προώθησης και διαφήμισης στην εσωτερική αγορά είναι επιλέξιμες για τη στήριξη που προβλέπεται στο άρθρο 20 στοιχείο γ) σημείο iii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Οι δραστηριότητες αυτού του είδους δεν πρέπει να ενθαρρύνουν την κατανάλωση ενός προϊόντος λόγω της ιδιαίτερης προέλευσής του, με εξαίρεση τα προϊόντα που καλύπτονται από το σύστημα για την ποιότητα το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 510/2006 και τα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999. Η προέλευση ενός προϊόντος μπορεί, παρά ταύτα, να υποδεικνύεται, υπό την προϋπόθεση ότι η αναφορά στην προέλευση είναι δευτερεύουσα σε σχέση με το βασικό μήνυμα.

Οι δραστηριότητες που σχετίζονται με προώθηση εμπορικών σημάτων δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη.

4. Όταν οι δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 αφορούν προϊόντα που εντάσσονται στα συστήματα για την ποιότητα τροφίμων τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) ή γ), το κοινοτικό λογότυπο που προβλέπεται από τα εν λόγω συστήματα πρέπει να εμφανίζεται στο υλικό ενημέρωσης, προώθησης ή/και διαφήμισης.

5. Οι δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης για τις οποίες χορηγείται στήριξη βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2826/2000, δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη βάσει του άρθρου 20 στοιχείο γ) σημείο iii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

6. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε κάθε σχέδιο υλικού ενημέρωσης, προώθησης και διαφήμισης που εκπονείται στο πλαίσιο μιας στηριζόμενης δραστηριότητας να είναι σύμφωνο προς την κοινοτική νομοθεσία. Για τον σκοπό αυτό, οι δικαιούχοι διαβιβάζουν τα εν λόγω σχέδια υλικού στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους.

Άρθρο 24

1. Το επιχειρηματικό σχέδιο που αναφέρεται στο άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 πληροί τα ακόλουθα:

α) παρέχει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η εκμετάλλευση μπορεί να καταστεί οικονομικά βιώσιμη, λαμβανομένης υπόψη, ανάλογα με την περίπτωση, της συμπληρωματικότητας άλλων πηγών εισοδήματος του αγροτικού νοικοκυριού·

β) περιέχει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τις απαιτούμενες επενδύσεις·

γ) περιγράφει συγκεκριμένα στάδια και στόχους.

2. Σε περίπτωση που στο επιχειρηματικό σχέδιο που αναφέρεται στο άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 γίνεται μνεία σε άλλα μέτρα αγροτικής στήριξης, το επιχειρηματικό σχέδιο πρέπει να είναι αρκούντως λεπτομερές για την τεκμηρίωση της αίτησης για χορήγηση στήριξης στο πλαίσιο των προαναφερόμενων άλλων μέτρων.

3. Για τους σκοπούς του άρθρου 34 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες εφαρμογής του επιχειρηματικού σχεδίου, δεν προβαίνουν σε περαιτέρω καταβολή της ενίσχυσης, σε περίπτωση που ο γεωργός που λαμβάνει στήριξη για γεωργία ημεπιβίωσης δεν πληροί κατά τη στιγμή της αξιολόγησης τα προβλεπόμενα από το επιχειρηματικό σχέδιο.

Άρθρο 25

1. Στην περίπτωση της Μάλτας, για τον καθορισμό του ελάχιστου ποσού ενίσχυσης για κλάδους παραγωγής στους οποίους η συνολική παραγωγή είναι εξαιρετικά μικρή, σύμφωνα με το παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, επιλέξιμες για τη λήψη του εν λόγω ελάχιστου ποσού ενίσχυσης είναι μόνο ομάδες παραγωγών οι οποίες περιλαμβάνουν ένα ελάχιστο ποσοστό των παραγωγών του κλάδου και οι οποίες αντιπροσωπεύουν ένα ελάχιστο ποσοστό της παραγωγής του κλάδου.

Το ελάχιστο ποσοστό παραγωγών και παραγωγής καθώς και οι σχετικοί κλάδοι καθορίζονται στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης της Μάλτας.

2. Το ελάχιστο ποσό ενίσχυσης ομάδων παραγωγών στη Μάλτα, υπολογιζόμενο συναρτήσει του κόστους που απαιτείται για τη δημιουργία μιας μικρής ομάδας παραγωγών, καθορίζεται στο παράρτημα III.

Ενότητα 2

Άξονας 2

Άρθρο 26

Οι δικαιούχοι της στήριξης που προβλέπεται στο άρθρο 38 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 δεν είναι επιλέξιμοι για τη στήριξη που προβλέπεται στο άρθρο 31 του ίδιου κανονισμού, όσον αφορά την εφαρμογή των οδηγιών 79/409/ΕΟΚ⁽¹⁾ και 92/43/ΕΟΚ⁽²⁾ του Συμβουλίου.

Άρθρο 27

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 39 παράγραφοι 1 έως 4, και του άρθρου 40 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 οι παράγραφοι 2 έως 13 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται κατά περίπτωση.

2. Κάθε ανάληψη δέσμευσης για εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας ή για διαχείριση της κτηνοτροφίας με άλλους τρόπους πρέπει να πληροί τουλάχιστον τους ακόλουθους όρους:

- α) συνέχιση της διαχείρισης των λειμώνων·
- β) διατήρηση της συνολικής έκτασης όλου του βοσκοτόπου ανά μονάδα ζωικού κεφαλαίου και επομένως αποφυγή τόσο της υπερβόσκησης όσο και της υποεκμετάλλευσής του·
- γ) καθορισμός της πυκνότητας του ζωικού κεφαλαίου αφού ληφθούν υπόψη όλα τα βόσκοντα ζώα στην εκμετάλλευση ή, στην περίπτωση των δεσμεύσεων που αποσκοπούν στον περιορισμό της απόπλυσης λιπαντικών στοιχείων, το σύνολο των εκτρεφόμενων στην εκμετάλλευση ζώων τα οποία πρόκειται να ληφθούν υπόψη για τη συγκεκριμένη δέσμευση.

3. Οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται για τον περιορισμό της χρήσης λιπασμάτων, φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή άλλων εισροών γίνονται αποδεκτές μόνο εφόσον οι εν λόγω περιορισμοί μπορούν να αξιολογηθούν κατά τρόπο που να παρέχει εύλογες εγγυήσεις ως προς την τήρηση των δεσμεύσεων.

4. Η στήριξη μπορεί να αφορά την ανάληψη των ακόλουθων δεσμεύσεων:

- α) την εκτροφή οικόσιτων ζώων τοπικών φυλών, αυτοχθόνων ως προς την περιοχή, οι οποίες κινδυνεύουν να απολεσθούν για τη γεωργία·
- β) τη διατήρηση φυτικών γενετικών πόρων που είναι φυσικά προστατευμένοι στις τοπικές και περιφερειακές συνθήκες και απειλούνται με γενετική διάβρωση.

Τα επιλέξιμα είδη οικοσίων ζώων, καθώς και τα κριτήρια που καθορίζουν το όριο κάτω του οποίου οι τοπικές φυλές κινδυνεύουν να απολεσθούν για την γεωργία ορίζονται στο παράρτημα IV.

5. Τα περιβαλλοντικά μέτρα που εφαρμόζονται στο πλαίσιο κοινών οργανώσεων της αγοράς ή των καθεστώτων άμεσων ενισχύσεων που παρατίθενται στο παράρτημα I, τα μέτρα για την υγεία ζώων

και φυτών ή τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης εκτός των μέτρων γεωργοπεριβαλλοντικής στήριξης και στήριξης για την καλή διαβίωση των ζώων δεν εμποδίζουν τη χορήγηση γεωργοπεριβαλλοντικής στήριξης ή/και στήριξης για την καλή διαβίωση των ζώων σε σχέση με τα ίδια προϊόντα, υπό την προϋπόθεση ότι η στήριξη αυτή είναι συμπληρωματική και συνάδει με τα εν λόγω μέτρα.

Επιτρέπεται ο συνδυασμός διαφόρων γεωργοπεριβαλλοντικών δεσμεύσεων ή/και δεσμεύσεων για την καλή διαβίωση των ζώων, υπό την προϋπόθεση ότι οι δεσμεύσεις αυτές είναι συμπληρωματικές και συμβατές.

Στην περίπτωση συνδυασμού των μέτρων ή των δεσμεύσεων που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο, για τον καθορισμό του ύψους της στήριξης λαμβάνονται υπόψη η ειδική απόβληση εισοδήματος και το πρόσθετο κόστος που απορρέουν από τον συνδυασμό.

6. Γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα για εκτάσεις που παύουν προσωρινά να καλλιεργούνται δυνάμει του άρθρου 54 ή του άρθρου 107 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 είναι επιλέξιμα για στήριξη μόνον εάν έχουν αναληφθεί δεσμεύσεις που υπερβαίνουν τις βασικές απαιτήσεις που θεσπίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού.

Στην περίπτωση χορήγησης στήριξης για ορεινές περιοχές, περιοχές με άλλα μειονεκτήματα, γεωργικές περιοχές Natura 2000 και γεωργικές περιοχές που περιλαμβάνονται σε προγράμματα λεκανών απορροής ποταμών σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹³⁾, στις γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις λαμβάνονται κατά περίπτωση υπόψη οι όροι που διέπουν τη χορήγηση στήριξης στις συγκεκριμένες περιοχές.

7. Κάθε δέσμευση για την καλή διαβίωση των ζώων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 40 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 πρέπει να υπερκαλύπτει τα πρότυπα σε έναν τουλάχιστον από τους ακόλουθους τομείς:

- α) νερό και τροφή που προσιδιάζουν στις φυσικές ανάγκες των ζώων·
- β) συνθήκες σταβλισμού όπως απαιτήσεις χώρου, στρωμένες, φυσικός φωτισμός·
- γ) πρόσβαση σε εξωτερικούς χώρους·
- δ) απουσία συστηματικών ακρωτηριασμών, απομόνωσης ή μόνιμης πρόσδεσης·
- ε) πρόληψη παθολογιών που καθορίζονται κυρίως από τις κτηνοτροφικές πρακτικές ή/και τις συνθήκες εκτροφής.

8. Το επίπεδο αναφοράς για τον υπολογισμό της απόβλησης εισοδήματος και του πρόσθετου κόστους που απορρέουν από τις αναληφθείσες δεσμεύσεις είναι τα σχετικά πρότυπα και οι απαιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 3 και στο άρθρο 40 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

⁽¹⁾ ΕΕ L 103 της 25.4.1979, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7.

⁽¹³⁾ ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1.

9. Όταν οι δεσμεύσεις υπολογίζονται συνήθως με βάση άλλες μονάδες εκτός εκείνων που χρησιμοποιούνται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, τα κράτη μέλη δύνανται να υπολογίζουν τις ενισχύσεις με βάση τις άλλες αυτές μονάδες. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να τηρούνται τα προβλεπόμενα στο ίδιο παράρτημα ανώτατα ετήσια ποσά που είναι επιλέξιμα για κοινοτική στήριξη. Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη δύνανται:

- α) να καθορίζουν όριο αριθμού μονάδων ανά εκτάριο της εκμετάλλευσης για την οποία ισχύει η γεωργοπεριβαλλοντική δέσμευση, ή
- β) να προσδιορίζουν το ανώτατο συνολικό ποσό για κάθε συμμετέχουσα εκμετάλλευση και να μεριμνούν ώστε το όριο αυτό να τηρείται στις ενισχύσεις για κάθε εκμετάλλευση.

10. Τα κράτη μέλη προσδιορίζουν με αντικειμενικά κριτήρια την ανάγκη παροχής αποζημίωσης για το κόστος της συναλλαγής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 39 παράγραφος 4 και στο άρθρο 40 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Για την εφαρμογή του άρθρου 39 παράγραφος 4 και του άρθρου 40 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ως «κόστος της συναλλαγής» νοείται το κόστος που σχετίζεται με την πραγματοποίηση της συναλλαγής χωρίς να καταλογίζεται άμεσα στο κόστος υλοποίησης της δέσμευσης με την οποία συνδέεται.

Το κόστος της συναλλαγής υπολογίζεται κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης και δεν υπερβαίνει το 20 % της απώλειας εισοδήματος και του πρόσθετου κόστους που απορρέουν από την αναληφθείσα δέσμευση.

11. Κατά τη διάρκεια της περιόδου εκπλήρωσης μιας δέσμευσης, τα κράτη μέλη δύνανται να εγκρίνουν τη μετατροπή της σε άλλη δέσμευση, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθοι όροι στο σύνολό τους:

- α) τυχόν μετατροπή αυτού του είδους αποφέρει σημαντικά οφέλη όσον αφορά το περιβάλλον ή την καλή διαβίωση των ζώων·
- β) η υφιστάμενη δέσμευση ενισχύεται σημαντικά·
- γ) το εγκεκριμένο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνει τις εν λόγω δεσμεύσεις.

Η μετατροπή γεωργοπεριβαλλοντικής δέσμευσης σε δέσμευση πρώτης δάσωσης γεωργικής γης σύμφωνα με το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 επιτρέπεται υπό τους όρους που εκτίθενται στα στοιχεία α) και β) του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου. Η γεωργοπεριβαλλοντική δέσμευση παύει να υφίσταται χωρίς να απαιτείται επιστροφή ποσού.

12. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν τη δυνατότητα αναπροσαρμογής των γεωργοπεριβαλλοντικών δεσμεύσεων ή των δεσμεύσεων για την καλή διαβίωση των ζώων κατά τη διάρκεια

της περιόδου ισχύος τους, υπό τον όρο ότι το εγκεκριμένο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης προβλέπει τη δυνατότητα αυτή και ότι η αναπροσαρμογή αιτιολογείται δεόντως λαμβανομένων υπόψη των στόχων της δέσμευσης.

Οι αναπροσαρμογές αυτού του είδους μπορούν επίσης να λάβουν τη μορφή παράτασης της διάρκειας ισχύος της δέσμευσης.

13. Οι συντελεστές μετατροπής ζωικού κεφαλαίου σε μονάδες ζωικού κεφαλαίου (ΜΖΚ) ορίζονται στο παράρτημα V. Τα κράτη μέλη μπορούν να τους διαφοροποιούν εντός των ορίων του εν λόγω παραρτήματος για την αντίστοιχη κατηγορία, σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια.

Άρθρο 28

1. Η στήριξη που προβλέπεται στο άρθρο 39 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 μπορεί να καλύπτει πράξεις που διεξάγονται από δικαιούχους εκτός εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 39 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.

2. Οι δραστηριότητες που εντάσσονται στις γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις που αναφέρονται στο άρθρο 27 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού δεν είναι επιλέξιμες για στήριξη δυνάμει του άρθρου 39 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Για δραστηριότητες επιλέξιμες δυνάμει του προγράμματος-πλαίσιο για δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας δεν χορηγείται η στήριξη που προβλέπεται στο άρθρο 39 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

3. Οι πράξεις για τη διατήρηση γενετικών πόρων στη γεωργία, οι οποίες είναι επιλέξιμες για στήριξη σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- α) στοχοθετημένες δράσεις: δράσεις που προάγουν την *in situ* (επί τόπου) και την *ex situ* (εκτός τόπου) διατήρηση, τον χαρακτηρισμό, τη συλλογή και τη χρησιμοποίηση των γενετικών πόρων στη γεωργία, περιλαμβανομένων καταλόγων των γενετικών πόρων συνδεδεμένων με τον Παγκόσμιο Ιστό που διατηρούνται σήμερα *in situ*, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης *in situ*/στη γεωργική εκμετάλλευση, και των *ex situ* συλλογών (τραπεζών γονιδίων) καθώς και βάσεων δεδομένων·
- β) συντονισμένες δράσεις: δράσεις που προάγουν την ανταλλαγή πληροφοριών για τη διατήρηση, τον χαρακτηρισμό, τη συλλογή και τη χρησιμοποίηση των γενετικών πόρων στην κοινοτική γεωργία, μεταξύ των αρμόδιων οργανισμών στα κράτη μέλη·
- γ) συνοδευτικές δράσεις: δράσεις ενημέρωσης, διάδοσης και παροχής συμβουλών με τη συμμετοχή μη κυβερνητικών οργάνων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, οι οποίες περιλαμβάνουν εκπαιδευτικές σειρές μαθημάτων καθώς και τη σύνταξη τεχνικών εκθέσεων.

4. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος άρθρου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) ως «διατήρηση in situ» νοείται η διατήρηση γενετικού υλικού σε οικοσυστήματα και φυσικά ενδιαιτήματα, καθώς και η διατήρηση και ανάκτηση βιώσιμων πληθυσμών ειδών ή άγριων φυλών ζώων στο φυσικό τους περιβάλλον και, στην περίπτωση των οικοσίτων φυλών ζώων ή καλλιεργούμενων φυτικών ειδών, στο γεωργικό περιβάλλον όπου ανέπτυξαν τις δικές τους ξεχωριστές ιδιότητες·
- β) ως «διατήρηση in situ στη γεωργική εκμετάλλευση» νοείται η διατήρηση και ανάπτυξη in situ σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης·
- γ) ως «διατήρηση ex situ» (εκτός τόπου) νοείται η διατήρηση γενετικού υλικού για τη γεωργία εκτός του οικείου φυσικού ενδιαιτήματος·
- δ) ως «συλλογή ex situ» (εκτός τόπου) νοείται η συλλογή γενετικού υλικού για τη γεωργία, το οποίο διατηρείται εκτός του οικείου φυσικού ενδιαιτήματος.

Άρθρο 29

Για την εφαρμογή των άρθρων 41 και 49 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ως «μη παραγωγικές επενδύσεις» νοούνται οι επενδύσεις που δεν οδηγούν σε σημαντική αύξηση της αξίας ή της αποδοτικότητας της γεωργικής ή της δασοκομικής εκμετάλλευσης.

Άρθρο 30

1. Για την εφαρμογή του άρθρου 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ισχύουν οι ορισμοί που διατυπώνονται στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου με την επιφύλαξη εξαιρέσεων που αιτιολογούνται δεόντως στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

2. Ως «δάσος» νοείται έκταση με επιφάνεια μεγαλύτερη από 0,5 εκτάρια, με δένδρα ύψους άνω των 5 μέτρων και με συγκρότηση μεγαλύτερη του 10 τοις εκατό, ή με δένδρα που έχουν τη δυνατότητα να φθάσουν τα όρια αυτά επί τόπου. Ο ορισμός δεν περιλαμβάνει εκτάσεις προοριζόμενες κατά κύριο λόγο για χρήσεις γεωργικής ή αστικής γης.

Στα δάση περιλαμβάνονται περιοχές υπό αναδάσωση οι οποίες δεν έχουν ακόμη φτάσει πλην όμως αναμένεται να φθάσουν ποσοστό συγκρότησης της τάξης του 10 τοις εκατό και ύψος δέντρων της τάξης των 5 μέτρων, όπως επίσης περιοχές που προσωρινά δεν καλύπτονται από φυτά λόγω ανθρώπινης παρέμβασης ή φυσικών αιτιών, οι οποίες αναμένεται όμως να αναγεννηθούν.

Στα δάση περιλαμβάνονται περιοχές με φοινικόδεντρα και δένδρα μπαμπού υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται τα κριτήρια του ύψους και της συγκρότησης.

Στον ορισμό του δάσους περιλαμβάνονται δασικοί δρόμοι, αντιπυρικές ζώνες και άλλες μικρές ανοικτές περιοχές, δάση σε εθνικά πάρκα, προστατευόμενες φυσικές περιοχές και άλλες προστατευόμενες περιοχές όπως είναι οι περιοχές ιδιαίτερου επιστημονικού, ιστορικού, πολιτιστικού ή πνευματικού ενδιαφέροντος.

Στα δάση περιλαμβάνονται ανεμοφράκτες και προστατευτικές ζώνες δένδρων με επιφάνεια τουλάχιστον 0,5 εκτάρια και πλάτος άνω των 20 μέτρων.

Στα δάση περιλαμβάνονται φυτείες προοριζόμενες κατά κύριο λόγο για τη δασική προστασία, όπως φυτείες δένδρων καουτσούκ και φελλοφόρων δρυών. Από τον ορισμό του «δάσους» εξαιρούνται συστάδες δένδρων σε συστήματα γεωργικής παραγωγής, όπως συστάδες δένδρων σε οπωρώνες και σε γεωργοδασοκομικά συστήματα. Από τον ορισμό εξαιρούνται επίσης δένδρα σε αστικά πάρκα και κήπους.

3. Ως «δασικές περιοχές» νοούνται εκτάσεις μη κατατασσόμενες στα «δάση» με επιφάνεια μεγαλύτερη από 0,5 εκτάρια, με δένδρα ύψους άνω των 5 μέτρων και με συγκρότηση της τάξης του 5-10 τοις εκατό, ή με δένδρα που έχουν τη δυνατότητα να φθάσουν τα όρια αυτά επί τόπου, ή εκτάσεις καλυπτόμενες με συνδυασμό δένδρων, ξυλωδών και μη θάμνων σε ποσοστό άνω του 10 τοις εκατό. Στον όρο δεν περιλαμβάνονται εκτάσεις προοριζόμενες κατά κύριο λόγο για γεωργική ή αστική χρήση.

4. Από το πεδίο εφαρμογής της πρώτης πρότασης του άρθρου 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 αποκλείονται τα ακόλουθα δάση και δασικές περιοχές:

- α) δάση ή άλλες δασικές εκτάσεις που αποτελούν ιδιοκτησία κεντρικών ή περιφερειακών κυβερνήσεων, ή δημόσιων επιχειρήσεων·
- β) δάση και άλλες δασικές εκτάσεις που αποτελούν ιδιοκτησία του Στέμματος·
- γ) δάση που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα το μετοχικό κεφάλαιο των οποίων κατέχει τουλάχιστον κατά 50 % ένας από τους φορείς που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β).

Άρθρο 31

1. Οι γεωργικές εκτάσεις που είναι επιλέξιμες για στήριξη για πρώτη δάσωση σύμφωνα με το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη και περιλαμβάνουν εκτάσεις στις οποίες ασκείται τακτική γεωργική δραστηριότητα.

Η πρώτη δάσωση των τοποθεσιών Natura 2000 που καθορίζονται σύμφωνα με τις οδηγίες 79/409/ΕΟΚ και 92/43/ΕΟΚ πρέπει να είναι συνεπής προς τους στόχους διαχείρισης της σχετικής τοποθεσίας.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 43 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, στις «δαπάνες εγκατάστασης» περιλαμβάνονται το κόστος του υλικού φύτευσης, το κόστος της φύτευσης καθώς και οι δαπάνες που συνδέονται άμεσα με τη φύτευση και είναι αναγκαίες για αυτή.

3. Για τους σκοπούς του άρθρου 43 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ως «γεωργοί» νοούνται τα πρόσωπα που διαθέτουν σημαντικό μέρος του χρόνου εργασίας τους σε γεωργικές δραστηριότητες από τις οποίες αποκομίζουν σημαντικό μέρος του εισοδήματός τους, σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζουν τα κράτη μέλη.

4. Για τους σκοπούς του άρθρου 43 παράγραφος 3 και του άρθρου 44 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ως «είδη ταχείας ανάπτυξης για βραχυπρόθεσμη καλλιέργεια» νοούνται τα είδη για τα οποία ο χρόνος εναλλαγής, δηλαδή το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ δύο υλοτομήσεων στο ίδιο αγροτεμάχιο, είναι μικρότερος από 15 έτη.

Άρθρο 32

Για τους σκοπούς του άρθρου 44 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, τα κράτη μέλη καθορίζουν τον ανώτατο αριθμό δένδρων που φυτεύονται ανά εκτάριο, λαμβανομένων υπόψη των τοπικών συνθηκών, των δασικών ειδών και της ανάγκης να διασφαλιστεί η συνέχιση της γεωργικής χρήσης της γης.

Άρθρο 33

1. Όταν η στήριξη που προβλέπεται στο άρθρο 48 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 καλύπτει τη δημιουργία αντιπυρικών ζωνών, οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να περιλαμβάνουν, πέραν των δαπανών εγκατάστασης, τις απορρέουσες δαπάνες συντήρησης στη σχετική περιοχή.

Η στήριξη για τη συντήρηση αντιπυρικών ζωνών μέσω γεωργικών δραστηριοτήτων δεν χορηγείται για περιοχές που λαμβάνουν γεωπεριβαλλοντική στήριξη.

2. Οι προληπτικές δράσεις κατά των πυρκαγιών, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 48 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, μπορούν να καλύπτουν τα ακόλουθα:

- α) δημιουργία προστατευτικών υποδομών όπως δασικών μονοπατιών, διαδρομών, σημείων υδροδότησης, αντιπυρικών ζωνών, αποψιλωμένων και υλοτομημένων περιοχών, διεξαγωγή ενεργειών για τη συντήρηση αντιπυρικών ζωνών και αποψιλωμένων και υλοτομημένων περιοχών·
- β) προληπτικές δασοκομικές πρακτικές όπως έλεγχο της βλάστησης, αραίωση, διαφοροποίηση της δομής της βλάστησης·
- γ) εγκατάσταση ή βελτίωση σταθερών εγκαταστάσεων παρακολούθησης δασικών πυρκαγιών και εξοπλισμού επικοινωνίας.

Άρθρο 34

1. Οι γεωργικές περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 50 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και οι οποίες περιλαμβάνονται σε διαχειριστικά σχέδια λεκανών απορροής ποταμού σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/ΕΚ, είναι επιλέξιμες για τις ενισχύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 38 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, εφόσον καταρτίζεται και υλοποιείται στις περιοχές αυτές διαχειριστικό σχέδιο λεκανών απορροής ποταμού.

2. Οι περιβαλλοντικοί λόγοι με βάση τους οποίους κρίνονται οι κατάλληλες για δάσωση περιοχές, όπως αναφέρεται στο άρθρο 50

παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, μπορούν να περιλαμβάνουν την προστασία από τη διάβρωση ή/και την ερήμωση, την αύξηση της βιοποικιλότητας, την προστασία των υδατικών πόρων, την πρόληψη πλημμυρών και την άμβλυση των κλιματικών μεταβολών, υπό την προϋπόθεση ότι τα τελευταία δεν έχουν επιβλαβείς επιπτώσεις στην βιοποικιλότητα ούτε προκαλούν άλλες περιβαλλοντικές καταστροφές.

Ενότητα 3

Άξονας 3

Άρθρο 35

Για την εφαρμογή του άρθρου 53 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ως «μέλη του αγροτικού νοικοκυριού» νοούνται φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών ή νομικών προσώπων, ανεξαρτήτως του νομικού καθεστώτος που χορηγείται στην ομάδα και τα μέλη από την εθνική νομοθεσία, εξαιρουμένων των γεωργικών εργατών. Στην περίπτωση που το μέλος του αγροτικού νοικοκυριού είναι νομικό πρόσωπο ή ομάδα νομικών προσώπων, το εν λόγω μέλος πρέπει να ασκεί γεωργική δραστηριότητα στη γεωργική εκμετάλλευση κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης για στήριξη.

Άρθρο 36

Τα εταιρικά σχήματα δημοσίου-ιδιωτικού τομέα που αναφέρονται στο άρθρο 59 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και τα οποία λαμβάνουν στήριξη για την υλοποίηση στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης οφείλουν να πληρούν τους ακόλουθους όρους:

- α) να αναπτύσσουν στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης σε τοπική βάση και σε επίπεδο κατώτερο της περιφέρειας·
- β) να είναι αντιπροσωπευτικά των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που εμπίπτουν στο γεωγραφικό επίπεδο που αναφέρεται στο στοιχείο α) του παρόντος άρθρου·
- γ) οι δαπάνες λειτουργίας τους δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 15 % των δημόσιων δαπανών που σχετίζονται με τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης κάθε επιμέρους εταιρικού σχήματος δημοσίου-ιδιωτικού τομέα.

Ενότητα 4

Άξονας 4

Άρθρο 37

1. Για τον σκοπό της υλοποίησης του άξονα 4 ο οποίος αναφέρεται στο τμήμα 4 του κεφαλαίου I του τίτλου IV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, τα κράτη μέλη ή οι περιφέρειες μπορούν να καλύψουν ολόκληρη ή μέρος της επικράτειάς τους αναπροσαρμόζοντας αναλόγως τα κριτήρια επιλογής των ομάδων τοπικής δράσης και των περιοχών που αυτές εκπροσωπούν.

Οι διαδικασίες επιλογής των ομάδων τοπικής δράσης πρέπει να είναι ανοιχτές στις σχετικές αγροτικές περιοχές και να διασφαλίζουν την άμιλλα μεταξύ των ομάδων τοπικής δράσης που προτείνουν στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης.

2. Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για την επιλογή των αγροτικών περιοχών υλοποίησης των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 διοργανώνονται το αργότερο δύο έτη μετά την έγκριση των προγραμμάτων. Εντούτοις, τα κράτη μέλη ή οι περιφέρειες δύνανται να διοργανώσουν επιπρόσθετες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, ιδίως στις περιπτώσεις που η πρωτοβουλία Leader δέχεται υποψηφιότητες από νέες περιοχές, οπότε ενδέχεται να απαιτείται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

3. Ο πληθυσμός κάθε περιοχής που αναφέρεται στα άρθρο 61 στοιχείο α) και στο άρθρο 62 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 πρέπει να είναι κατά γενικό κανόνα μεγαλύτερος των 5 000 κατοίκων και να μην υπερβαίνει τους 150 000 κατοίκους.

Εντούτοις, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, τα όρια των 5 000 και των 150 000 κατοίκων μπορούν να μειωθούν ή να αυξηθούν αναλόγως.

4. Τα κράτη μέλη της Κοινότητας με τη σύνθεσή της στις 30 Απριλίου 2004 μεριμνούν για την κατά προτεραιότητα επιλογή ομάδων τοπικής δράσης οι οποίες έχουν εντάξει τη συνεργασία στις οικείες στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Άρθρο 38

Οι δαπάνες λειτουργίας των ομάδων τοπικής δράσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 63 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, είναι επιλέξιμες για κοινοτική στήριξη μέχρις ορίου 20 % των συνολικών δημόσιων δαπανών της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.

Άρθρο 39

1. Η συνεργασία που αναφέρεται στο άρθρο 65 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 αφορά μία τουλάχιστον ομάδα τοπικής δράσης επιλεγμένη στο πλαίσιο του άξονα Leader και υλοποιείται υπό την ευθύνη μιας συντονιστικής ομάδας τοπικής δράσης.

2. Η συνεργασία είναι ανοιχτή στα εταιρικά σχήματα δημοσίου-ιδιωτικού τομέα που αναφέρονται στο άρθρο 59 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 καθώς και σε άλλες αγροτικές περιοχές με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α) παρουσία σε μια γεωγραφική επικράτεια τοπικής ομάδας με δραστηριότητα στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης και με την ικανότητα να εκπνήσει μια στρατηγική τοπικής ανάπτυξης για τη συγκεκριμένη επικράτεια·

β) η συγκεκριμένη τοπική ομάδα είναι οργανωμένη στη βάση εταιρικής σχέσης των τοπικών φορέων.

3. Η συνεργασία περιλαμβάνει την υλοποίηση κοινής δράσης.

Επιλέξιμες για στήριξη σύμφωνα με το άρθρο 65 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 είναι μόνο οι δαπάνες για την κοινή δράση,

για τη λειτουργία τυχόν κοινών δομών και για την προπαρασκευαστική τεχνική στήριξη.

Οι δαπάνες για την εμπύχωση μπορούν να είναι επιλέξιμες για όλες τις περιοχές που καλύπτονται από τη συνεργασία.

4. Τα έργα συνεργασίας επιλέγονται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών όταν τα έργα συνεργασίας υπ' ευθύνη των ομάδων τοπικής δράσης δεν έχουν ενσωματωθεί στην οικεία στρατηγική τοπικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005. Στην περίπτωση αυτή, τα έργα συνεργασίας μπορούν να υποβληθούν στην αρμόδια αρχή από τις ομάδες τοπικής δράσης μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2013 το αργότερο.

5. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τα εγκεκριμένα έργα διεθνικής συνεργασίας.

Ενότητα 5

Τεχνική βοήθεια

Άρθρο 40

Στην περίπτωση προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης που καλύπτουν τόσο επιλέξιμες όσο και μη επιλέξιμες για τον στόχο σύγκλισης περιφέρειες, το ποσοστό της συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ για την τεχνική βοήθεια, το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 70 παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 μπορεί να καθορίζεται λαμβανομένης υπόψη της κατηγορίας των περιφερειών που υπερισχύουν αριθμητικά στο πρόγραμμα.

Άρθρο 41

1. Η δομή που απαιτείται για τη λειτουργία του εθνικού αγροτικού δικτύου που προβλέπεται στο άρθρο 68 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 μπορεί να δημιουργηθεί είτε εντός των αρμόδιων εθνικών αρχών ή με επιλογή μέσω διαδικασιών διαγωνισμού. Η δομή αυτή πρέπει να είναι σε θέση να εκπληρώνει τα καθήκοντα που περιγράφονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) του εν λόγω άρθρου.

2. Σε περίπτωση που το σύνολο της επικράτειας ενός κράτους μέλους καλύπτεται από ένα και μόνο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, το εθνικό αγροτικό δίκτυο αποτελεί τμήμα της συνιστώσας του προγράμματος για την τεχνική βοήθεια, ενώ γίνεται διαχωρισμός μεταξύ των προβλεπόμενων δαπανών που σχετίζονται με τα στοιχεία που καλύπτονται από τα στοιχεία α) και β) του άρθρου 68 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005. Εντούτοις, οι δαπάνες που σχετίζονται με τα στοιχεία που καλύπτονται από το εν λόγω στοιχείο α) δεν υπερβαίνουν το 25 % του ποσού που προορίζεται για το εθνικό αγροτικό δίκτυο.

3. Όταν τα κράτη μέλη κάνουν χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στο άρθρο 66 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, το ειδικό πρόγραμμα για τη δημιουργία και λειτουργία του εθνικού αγροτικού δικτύου εγκρίνεται σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 4 του εν λόγω κανονισμού.

Το άρθρο 4, το άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 3 και το άρθρο 6 του παρόντος κανονισμού ισχύουν τηρουμένων των αναλογιών όσον αφορά την υποβολή, έγκριση και τροποποίηση των εν λόγω ειδικών προγραμμάτων.

Τόσο στο ειδικό πρόγραμμα όσο και στον χρηματοδοτικό του πίνακα γίνεται διαχωρισμός μεταξύ των στοιχείων που καλύπτονται από τα στοιχεία α) και β) του άρθρου 68 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005. Εντούτοις, οι δαπάνες που σχετίζονται με τα στοιχεία που καλύπτονται από το εν λόγω στοιχείο α) δεν υπερβαίνουν το 25 % του συνολικού ποσού του συγκεκριμένου προγράμματος.

4. Τα εθνικά αγροτικά δίκτυα δημιουργούνται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008, το αργότερο.

5. Λεπτομέρειες σχετικά με τη δημιουργία και οργάνωση των εθνικών αγροτικών δικτύων παρατίθενται στο παράρτημα II.

Τμήμα 2

Κοινές διατάξεις για σειρά μέτρων

Άρθρο 42

Για τον σκοπό της εφαρμογής του άρθρου 70 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, στην περίπτωση ολοκληρωμένων πράξεων που εμπίπτουν σε περισσότερους του ενός άξονες ή/και μέτρα, για κάθε τμήμα των πράξεων που προσδιορίζονται σαφώς ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής ενός δεδομένου μέτρου αγροτικής ανάπτυξης ισχύουν οι όροι του συγκεκριμένου μέτρου.

Άρθρο 43

Όσον αφορά τα μέτρα με επενδύσεις, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η στήριξη στοχεύει σε σαφώς καθορισμένους στόχους οι οποίοι αντικατοπτρίζουν τις διαρθρωτικές και κατά περιοχή ανάγκες καθώς και τα διαρθρωτικά μειονεκτήματα που έχουν προσδιοριστεί.

Άρθρο 44

1. Εάν, κατά την περίοδο εκπλήρωσης μιας δέσμευσης που έχει αναληφθεί ως προϋπόθεση για τη χορήγηση συνδρομής, ο δικαιούχος μεταβιβάσει εξ ολοκλήρου ή εν μέρει την εκμετάλλευση σε άλλο πρόσωπο, το πρόσωπο αυτό δύναται να τον υποκαταστήσει στη δέσμευση για το υπόλοιπο της περιόδου. Εάν αυτό δεν συμβεί, ο δικαιούχος υποχρεούται να επιστρέψει τις ενισχύσεις που έχει εισπράξει.

2. Τα κράτη μέλη δύναται να μην απαιτήσουν την επιστροφή που αναφέρεται στην παράγραφο 1, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- σε περίπτωση οριστικής παύσης των γεωργικών δραστηριοτήτων δικαιούχου ο οποίος έχει ήδη εκπληρώσει σημαντικό μέρος της δέσμευσής του, και εφόσον δεν είναι εφικτή η ανάληψη της εν λόγω δέσμευσης από διάδοχο γεωργό·
- σε περίπτωση μεταβίβασης μέρους της εκμετάλλευσης ενός δικαιούχου κατά την περίοδο επέκτασης της ανελημμένης δέσμευσης σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 12 δεύτερο εδάφιο και εφόσον η μεταβίβαση δεν αφορά άνω του 50 % της έκτασης που καλυπτόταν από την ανάληψη δέσμευσης πριν από την επέκταση.

3. Σε περίπτωση ήσσονος σημασίας μεταβολών στην κατάσταση της εκμετάλλευσης, τα κράτη μέλη δύναται να λαμβάνουν ειδικά μέτρα ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι η εφαρμογή της παραγράφου 1 δεν παράγει αποτελέσματα ασυμβίβαστα προς την ανελημμένη δέσμευση.

Άρθρο 45

1. Εάν κατά την περίοδο εκπλήρωσης μιας δέσμευσης που έχει αναληφθεί ως προϋπόθεση για τη χορήγηση συνδρομής ο δικαιούχος αυξήσει την έκταση της εκμετάλλευσής του, τα κράτη μέλη δύναται να προβλέπουν την επέκταση της ανελημμένης υποχρέωσης στην πρόσθετη έκταση για το υπόλοιπο της περιόδου ισχύος της δέσμευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2, ή την αντικατάσταση της αρχικής δέσμευσης του δικαιούχου από νέα δέσμευση, σύμφωνα με την παράγραφο 3.

Η εν λόγω αντικατάσταση μπορεί επίσης να προβλέπεται στις περιπτώσεις αύξησης της έκτασης της εκμετάλλευσης που καλύπτεται από την ανάληψη δέσμευσης.

2. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 επέκταση παρέχεται μόνον υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- είναι επωφελής για το σχετικό μέτρο·
- δικαιολογείται από τη φύση της ανελημμένης δέσμευσης, τη διάρκεια της εναπομένουσας περιόδου ισχύος της δέσμευσης και από το μέγεθος της πρόσθετης έκτασης·
- δεν υπονομεύει την αποτελεσματικότητα των ελέγχων για την τήρηση των όρων χορήγησης της στήριξης.

3. Η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 νέα δέσμευση καλύπτει το σύνολο της σχετικής έκτασης, υπό όρους τουλάχιστον εξίσου αυστηρούς με εκείνους της αρχικής δέσμευσης.

4. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος αδυνατεί να συνεχίσει την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που ανέλαβε λόγω του ότι η εκμετάλλευσή του αποτελεί αντικείμενο αναδασμού ή δημοσίων μέτρων αναδασμού ή μέτρων αναδασμού εγκεκριμένων από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα μέτρα που απαιτούνται για την προσαρμογή των δεσμεύσεων στη νέα κατάσταση της εκμετάλλευσης. Εάν η προσαρμογή αποδειχθεί ανέφικτη, η δέσμευση παύει να ισχύει χωρίς να ζητείται επιστροφή για την περίοδο κατά την οποία ίσχυσε.

Άρθρο 46

Για δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 39, 40 και 47 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, προβλέπεται ρήτρα αναθεώρησης ούτως ώστε να διασφαλίζεται η προσαρμογή τους σε περίπτωση τροποποίησης των αναφερόμενων στο άρθρο 39 παράγραφος 3, στο άρθρο 40 παράγραφος 2 και στο άρθρο 47 παράγραφος 1 του ίδιου κανονισμού σχετικών υποχρεωτικών προτύπων ή απαιτήσεων που θεσπίστηκαν σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και τα παραρτήματα III και IV αυτού και σε περίπτωση τροποποίησης των ελάχιστων απαιτήσεων για τη χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων καθώς και των άλλων σχετικών υποχρεωτικών απαιτήσεων που θεσπίζονται από την εθνική νομοθεσία, πέραν των οποίων εκτείνονται οι δεσμεύσεις σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα.

Εάν η προσαρμογή δεν είναι αποδεκτή από τον δικαιούχο, η δέσμευση παύει να ισχύει χωρίς να ζητείται επιστροφή για την περίοδο κατά την οποία ίσχυσε.

Άρθρο 47

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να κάνουν δεκτές τις ακόλουθες ιδίως περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εξαιρετικές περιπτώσεις, και παραιτούνται συνεπακολούθως από την απαίτηση επιστροφής, εν όλω ή εν μέρει, της ενίσχυσης που έλαβε ο δικαιούχος:

- α) θάνατος του δικαιούχου·
- β) μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία·
- γ) απαλλοτρίωση σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον αυτή δεν ήταν προβλέψιμη την ημέρα της ανάληψης της δέσμευσης·
- δ) σοβαρή φυσική καταστροφή που έπληξε σημαντικά τη γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης·
- ε) καταστροφή, λόγω ατυχήματος, των κτιρίων της εκμετάλλευσης που προοριζόνταν για την εκτροφή των ζώων·
- στ) επιζωοτία που προσβάλλει το σύνολο ή μέρος του ζωικού κεφαλαίου του κατόχου της εκμετάλλευσης.

2. Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή οι εξαιρετικές περιπτώσεις κοινοποιούνται εγγράφως στην αρμόδια αρχή από τον δικαιούχο ή από τον έλκοντα εξ αυτού δικαιώματα, μαζί με τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία που κρίνονται ικανοποιητικά από την εν λόγω αρχή, εντός δέκα εργάσιμων ημερών από τη στιγμή που ο δικαιούχος ή ο έλκων εξ αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να πράξει αναλόγως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Επιλεξιμότητα και διοικητικές διατάξεις

Τμήμα 1

Δυνατότητα επαλήθευσης και ελέγχου μέτρων και κανόνες επιλεξιμότητας

Ενότητα 1

Επαλήθευση και έλεγχος μέτρων

Άρθρο 48

1. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 74 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το σύνολο των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης που πρόκειται να εφαρμόσουν είναι δυνατόν να επαληθευτεί και να ελεγχθεί. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη καθορίζουν ρυθμίσεις ελέγχου οι οποίες τους παρέχουν εύλογες εγγυήσεις για την τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας και των λοιπών δεσμεύσεων.

2. Για τον σκοπό της τεκμηρίωσης και της επιβεβαίωσης της καταλληλότητας και της ακρίβειας των υπολογισμών των πληρωμών που προβλέπονται στα άρθρα 31, 38, 39, 40 και 43 έως 47 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, τα κράτη μέλη μεριμνούν για

την παροχή της ενδεικνυόμενης εμπειρογνωμοσύνης από φορείς ή υπηρεσίες που είναι λειτουργικά ανεξάρτητοι από τους φορείς ή τις υπηρεσίες που είναι υπεύθυνοι για τους εν λόγω υπολογισμούς. Αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την παροχή της σχετικής εμπειρογνωμοσύνης παρέχονται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.

Ενότητα 2

Επιδοτήσεις επιτοκίων

Άρθρο 49

Οι επιδοτήσεις επιτοκίων δανεισμού μπορούν να συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ σύμφωνα με το άρθρο 71 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005. Όταν προτείνουν επιδοτήσεις επιτοκίων δανεισμού, τα κράτη μέλη υποδεικνύουν στα προγράμματα τους τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο υπολογισμού της επιδότησης επιτοκίου δανεισμού.

Τα κράτη μέλη δύνανται να καθιερώσουν σύστημα κεφαλαιοποίησης των υπολειπόμενων ετήσιων δόσεων της επιδότησης επιτοκίου ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια του δανείου. Τυχόν ετήσιες δόσεις που υπολείπονται μετά την καταληκτική ημερομηνία των πληρωμών κεφαλαιοποιούνται και καταβάλλονται το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2015. Όσον αφορά τις αιτήσεις πληρωμών που υποβάλλονται στην Επιτροπή, τα ποσά που καταβάλλονται στον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό φορέα που αναλαμβάνει την πληρωμή του προεξοφλητικού ποσού της αξίας της επιδότησης θεωρούνται δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν.

Για τους σκοπούς εφαρμογής του δεύτερου εδαφίου, είναι αναγκαία η σύναψη συμφωνίας μεταξύ των οργανισμών πληρωμών των κρατών μελών και του ενδιάμεσου χρηματοπιστωτικού φορέα που αναλαμβάνει την πληρωμή του προεξοφλητικού ποσού της αξίας της επιδότησης. Τα κράτη μέλη υποδεικνύουν στα προγράμματά τους τη μέθοδο υπολογισμού και τις υποθέσεις μελλοντικής αξίας που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό της κεφαλαιοποιημένης αξίας των υπολειπόμενων επιδοτήσεων επιτοκίων καθώς και τις ρυθμίσεις για τη συνέχιση της μεταβίβασης της ενίσχυσης προς τους δικαιούχους.

Τα κράτη μέλη παραμένουν καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου υπεύθυνα για τη διαχείριση της πληρωμής του προεξοφλητικού ποσού της αξίας της επιδότησης στον ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό φορέα, καθώς και για τυχόν ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών σύμφωνα με το άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου⁽¹⁴⁾.

Ενότητα 3

Άλλες δράσεις χρηματοοικονομικής τεχνικής

Άρθρο 50

Σύμφωνα με άρθρο 71 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, το ΕΓΤΑΑ μπορεί να συγχρηματοδοτεί δαπάνες για πράξεις που περιλαμβάνουν συνεισφορές για τη στήριξη ταμείων επιχειρηματικών κεφαλαίων, ταμείων εγγυήσεων και ταμείων δανειοδοτήσεων, εφεξής καλούμενα «ταμεία», σύμφωνα με τα άρθρα 51 και 52 του παρόντος κανονισμού.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 1.

Άρθρο 51

1. Οι συγχρηματοδότες ή οι χορηγοί των ταμείων υποβάλουν στη διαχειριστική αρχή επιχειρηματικό σχέδιο στο οποίο προσδιορίζουν, μεταξύ άλλων, την αγορά-στόχο ή το προβλεπόμενο χαρτοφυλάκιο εγγυήσεων, τα κριτήρια, τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης, τον επιχειρησιακό προϋπολογισμό του ταμείου, το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τους εταίρους συγχρηματοδότες, τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα, την εμπειρία και την ανεξαρτησία των διαχειριστών, το καταστατικό του ταμείου, την αιτιολόγηση και την προβλεπόμενη χρήση της συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ, την πολιτική εξόδου από τις επενδύσεις και τους κανόνες εκκαθάρισης του ταμείου, περιλαμβανομένης της επαναχρησιμοποίησης των πόρων που μπορούν να καταλογιστούν στη συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ. Το επιχειρηματικό σχέδιο αξιολογείται και η εφαρμογή του παρακολουθείται από ή με ευθύνη της διαχειριστικής αρχής.

2. Το ταμεία συστήνονται ως ανεξάρτητες νομικές οντότητες διεπόμενες από τις συμφωνίες μεταξύ των μετόχων ή ως ανεξάρτητες χρηματοοικονομικές μονάδες στο πλαίσιο υφιστάμενου χρηματοπιστωτικού οργανισμού. Στην τελευταία περίπτωση, το ταμείο πρέπει να διέπεται από ειδικούς κανόνες εφαρμογής οι οποίοι προβλέπουν, ιδίως, την τήρηση χωριστών λογαριασμών που επιτρέπουν να γίνεται διάκριση μεταξύ των νέων πόρων που επενδύονται στο ταμείο, περιλαμβανομένων εκείνων που εισφέρει το ΕΓΤΑΑ, και των αρχικών πόρων του χρηματοπιστωτικού οργανισμού. Η Επιτροπή δεν μπορεί να είναι εταίρος ή μέτοχος του ταμείου.

3. Τα ταμεία πραγματοποιούν επενδύσεις ή παρέχουν εγγυήσεις σε επιχειρήσεις κατά την εγκατάσταση, τα πρώτα στάδια λειτουργίας ή κατά την ανάπτυξη τους και μόνο σε δραστηριότητες τις οποίες οι διαχειριστές του ταμείου θεωρούν οικονομικά βιώσιμες. Κατά την εκτίμηση της οικονομικής βιωσιμότητας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι πηγές εσόδων των επιχειρήσεων. Τα ταμεία δεν επενδύουν ούτε παρέχουν εγγυήσεις σε επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων⁽¹⁵⁾.

4. Οι διαχειριστικές αρχές και τα ταμεία λαμβάνουν προφυλάξεις για τον κατά το δυνατόν μεγαλύτερο περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στην αγορά επιχειρηματικών κεφαλαίων ή στην αγορά δανείων. Ειδικότερα, τα έσοδα από τις επενδύσεις σε ίδια κεφάλαια και από τις χορηγήσεις δανείων, μετά την αναλογική αφαίρεση των εξόδων διαχείρισης, μπορούν να κατανομούνται κατά προτίμηση στους μετόχους του ιδιωτικού τομέα μέχρι το επίπεδο αμοιβής που καθορίζεται στη συμφωνία των μετόχων και, εν συνεχεία, να κατανομούνται κατά αναλογία μεταξύ όλων των μετόχων και του ΕΓΤΑΑ.

5. Τα έξοδα διαχείρισης των ταμείων δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 3 % (2 % στην περίπτωση ταμείων εγγυήσεων) του καταβλημένου κεφαλαίου σε ετήσιο μέσο όρο κατά τη διάρκεια του προγράμματος, εκτός εάν μετά από διαδικασία διαγωνισμού αποδεικνύεται αναγκαίο υψηλότερο ποσοστό.

6. Οι όροι και οι προϋποθέσεις που διέπουν τις συνεισφορές των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης στα ταμεία, περιλαμβανομένων των παραδοτέων, καθώς και οι διατάξεις περί επενδυτικής στρατηγικής και σχεδιασμού, παρακολούθησης της εφαρμογής, πολιτικής

εξόδου από τις επενδύσεις και εκκαθάρισης καθορίζονται σε συμφωνία χρηματοδότησης η οποία συνάπτεται μεταξύ, αφενός, των ταμείων και, αφετέρου, του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής.

7. Οι συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ και άλλων δημόσιων φορέων στα ταμεία, καθώς και οι επενδύσεις που πραγματοποιούν ή οι εγγυήσεις που παρέχουν τα ταμεία σε μεμονωμένες επιχειρήσεις υπόκεινται στις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή στους κοινοτικούς κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

Άρθρο 52

1. Όσον αφορά τις δράσεις χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο άρθρο 51 του παρόντος άρθρου, οι δαπάνες που δηλώνονται στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 είναι οι καταβληθείσες συνολικές δαπάνες για τη σύσταση ή τη συνεισφορά στα εν λόγω ταμεία.

Εντούτοις, κατά την εξόφληση του υπολοίπου και την περάτωση του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, οι επιλέξιμες δαπάνες είναι το σύνολο:

- α) των πληρωμών από έκαστο εκ των σχετικών ταμείων για επενδύσεις σε επιχειρήσεις, ή των χορηγηθεισών εγγυήσεων περιλαμβανομένων των ποσών που έχουν δεσμευθεί ως εγγυήσεις από ταμεία εγγυήσεων·
- β) των επιλέξιμων δαπανών διαχείρισης.

Η διαφορά μεταξύ της συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ που έχει όντως καταβληθεί στο πλαίσιο των δράσεων χρηματοοικονομικής τεχνικής και των επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με τα στοιχεία α) ή β) του δεύτερου εδαφίου εκκαθαρίζεται στο πλαίσιο των ετήσιων λογαριασμών του τελευταίου έτους εφαρμογής του προγράμματος.

2. Οι τόκοι που αποφέρουν τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης στα ταμεία χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση δράσεων χρηματοοικονομικής τεχνικής για μεμονωμένες επιχειρήσεις.

3. Οι πόροι που επιστρέφονται στην πράξη από επενδύσεις ταμείων ή που απομένουν αφού καλυφθούν όλες οι εγγυήσεις, επαναχρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες αρχές των ενδιαφερόμενων κρατών μελών προς όφελος μεμονωμένων επιχειρήσεων.

Ενότητα 4

Κλίμακες τιμών και υποθέσεις απώλειας εισοδήματος, συνεισφορές σε είδος

Άρθρο 53

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν, κατά περίπτωση, το ύψος της ενίσχυσης που προβλέπεται στα άρθρα 31, 37 έως 41, και 43 έως 49 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 βάσει των κλιμάκων τιμών και των συνήθων υποθέσεων απώλειας εισοδήματος.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2.

2. Ως προς τους υπολογισμούς και την αντίστοιχη στήριξη που αναφέρονται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τα ακόλουθα:

- α) ότι περιέχουν μόνο επαληθεύσιμα στοιχεία·
- β) ότι βασίζονται σε αριθμητικά στοιχεία που παρέχονται από ενδεδειγμένους εμπειρογνώμονες·
- γ) ότι υποδεικνύουν σαφώς την πηγή των αριθμητικών στοιχείων·
- δ) ότι διαφοροποιούνται ούτως ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι περιφερειακές ή τοπικές συνθήκες και η πραγματική χρήση της γης, ανάλογα με την περίπτωση·
- ε) ότι δεν περιέχουν στοιχεία που σχετίζονται με πάγιες δαπάνες επενδύσεων, όσον αφορά τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 31, 37 έως 40 και 43 έως 47 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Άρθρο 54

1. Ως προς τα επενδυτικά μέτρα, οι συνεισφορές δικαιούχων του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα σε είδος, συγκεκριμένα η παροχή αγαθών ή υπηρεσιών για τα οποία δεν πραγματοποιούνται πληρωμές τοις μετρητοίς με τεκμηρίωση από τιμολόγιο ή ισοδύναμα παραστατικά, μπορούν να είναι επιλέξιμες δαπάνες υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) οι συνεισφορές συνίστανται στην παροχή γης ή ακινήτων, εξοπλισμού ή πρώτων υλών, ερευνητικής ή επαγγελματικής εργασίας ή μη αμειβόμενης εθελοντικής εργασίας·
- β) δεν πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των μέτρων χρηματοοικονομικής τεχνικής που αναφέρονται στο άρθρο 50·
- γ) η αξία τους μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο ανεξάρτητης εκτίμησης και εξακρίβωσης.

Στην περίπτωση εισφοράς γης ή ακινήτων, η αξία τους πιστοποιείται από ανεξάρτητο ειδικευμένο εκτιμητή ή από δεόντως εγκεκριμένο επίσημο φορέα.

Στην περίπτωση μη αμειβόμενης εθελοντικής εργασίας, η αξία της εργασίας προσδιορίζεται λαμβανομένου υπόψη του χρόνου που αφιερώθηκε σε αυτή και της συνήθους ωρομίσθιας και ημερομίσθιας αμοιβής για την αντίστοιχη εργασία, ανάλογα με την περίπτωση, βάσει ενός εκ των προτέρων καθιερωμένου συστήματος πρότυπης κοστολόγησης, υπό την προϋπόθεση ότι το σύστημα ελέγχου παρέχει εύλογες εγγυήσεις σχετικά με την ολοκλήρωση της εργασίας.

2. Οι δημόσιες δαπάνες που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ και οι οποίες συνεισφέρουν σε πράξεις που περιλαμβάνουν συνεισφορές σε είδος δεν υπερβαίνουν τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες, εξαιρουμένων των συνεισφορών σε είδος στο τέλος της πράξης.

Ενότητα 5

Επενδύσεις

Άρθρο 55

1. Στην περίπτωση επενδύσεων, οι επιλέξιμες δαπάνες περιορίζονται:

- α) στην κατασκευή, αγορά, περιλαμβανομένης της χρηματοδοτικής μίσθωσης, ή βελτίωση ακινήτων·
- β) στην αγορά ή τη χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών, μέχρι την αγοραστική αξία του περιουσιακού στοιχείου. Άλλες δαπάνες που συνδέονται με σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης, όπως το περιθώριο κέρδους του εκμισθωτή, έξοδα αναχρηματοδότησης τόκων, γενικά έξοδα, ασφάλιστρα, δεν είναι επιλέξιμες·
- γ) σε γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με εκείνες των στοιχείων α) και β), όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας, δαπάνες για την απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και δαπάνες αδειών εκμετάλλευσης.

Κατά παρέκκλιση από το στοιχείο β) του πρώτου εδαφίου, και μόνο για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής⁽¹⁶⁾, τα κράτη μέλη δύνανται, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να προσδιορίζουν τους όρους υπό τους οποίους η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη.

2. Στην περίπτωση των γεωργικών επενδύσεων, η αγορά δικαιωμάτων παραγωγής γεωργικών προϊόντων, ζώων, ετήσιων φυτών και φύτευσής τους δεν είναι επιλέξιμη για επενδυτική στήριξη.

Εντούτοις, στις περιπτώσεις αποκατάστασης του γεωργικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές σύμφωνα με το άρθρο 20 στοιχείο β) σημείο vi) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 η αγορά ζώων μπορεί να είναι επιλέξιμη δαπάνη.

Οι επενδύσεις με σκοπό την απλή αντικατάσταση δεν είναι επιλέξιμες.

Ενότητα 6

Χορήγηση προκαταβολών για στήριξη σε επενδύσεις

Άρθρο 56

1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 26 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1975/2006 της Επιτροπής⁽¹⁷⁾, οι δικαιούχοι στήριξης για επενδύσεις μπορούν να ζητούν προκαταβολή από τους αρμόδιους οργανισμούς πληρωμών, εφόσον η δυνατότητα αυτή προβλέπεται από το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης. Για τους δικαιούχους του δημόσιου τομέα, η προκαταβολή αυτή μπορεί να χορηγείται μόνο στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στις ενώσεις τους, καθώς και στους οργανισμούς δημοσίου δικαίου.

⁽¹⁶⁾ ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 36.

⁽¹⁷⁾ Βλέπε σελίδα 74 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

2. Το ποσό της προκαταβολής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20 % της δημόσιας ενίσχυσης που αφορά την επένδυση, και η εκκαθάρισή της πρέπει να συναρτάται με τη σύσταση τραπεζικής ή άλλης ισοδύναμης εγγύησης που να αντιστοιχεί στο 110 % του ποσού της προκαταβολής.

Ωστόσο, για τους δικαιούχους του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, μια γραπτή εγγύηση της αρχής στην οποία υπάγονται, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις στα κράτη μέλη, ύψους ισοδύναμου με το ποσό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, μπορεί να γίνει δεκτή από τον οργανισμό πληρωμών, εφόσον η εν λόγω αρχή αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει το καλυπτόμενο από την εγγύηση ποσό σε περίπτωση που δεν θεμελιώνεται δικαίωμα στην καταβληθείσα προκαταβολή.

3. Η εγγύηση αποδεσμεύεται όταν ο αρμόδιος οργανισμός διαπιστώσει ότι το ποσό των πραγματικών δαπανών οι οποίες αντιστοιχούν στη δημόσια ενίσχυση που αφορά την επένδυση υπερβαίνει το ποσό της προκαταβολής.

Τμήμα 2

Κρατικές ενισχύσεις

Άρθρο 57

1. Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης μπορούν να καλύπτουν κρατικές ενισχύσεις που προορίζονται για την παροχή συμπληρωματικής εθνικής χρηματοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 89 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 για μέτρα ή πράξεις που εμπίπτουν εντός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 36 της συνθήκης, μόνο εφόσον η κρατική ενίσχυση προσδιορίζεται σύμφωνα με το σημείο 9 Α του παραρτήματος II του παρόντος κανονισμού.

2. Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης μπορούν να καλύπτουν κρατικές ενισχύσεις που προορίζονται για την παροχή των χρηματοδοτικών συνεισφορών που χορηγούν τα κράτη μέλη ως αντίστοιχο της κοινοτικής στήριξης σύμφωνα με το άρθρο 88 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, όσον αφορά τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 25 και 52 του εν λόγω κανονισμού και πράξεις που εντάσσονται στα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 28 και 29 του εν λόγω κανονισμού ή στην συμπληρωματική εθνική χρηματοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 89 του εν λόγω κανονισμού, για τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 25, 27 και 52 του εν λόγω κανονισμού και όσον αφορά πράξεις που εντάσσονται στα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 28 και 29 του εν λόγω κανονισμού και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 36 της συνθήκης, μόνο εφόσον η κρατική ενίσχυση προσδιορίζεται σύμφωνα με το σημείο 9 Β του παραρτήματος II του παρόντος κανονισμού.

3. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για τα μέτρα και τις πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου είναι επιλέξιμες μόνο εφόσον η σχετική ενίσχυση δεν συνιστά παράνομη ενίσχυση, κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου⁽¹⁸⁾, τη στιγμή της χορήγησης της ενίσχυσης.

Στην περίπτωση χορήγησης ενίσχυσης για πράξεις που εντάσσονται στα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος

άρθρου βάσει των υφιστάμενων καθεστώτων ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχεία β) και δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, η διαχειριστική αρχή ή οιαδήποτε άλλη αρμόδια αρχή των κρατών μελών μεριμνά για την τήρηση οιασδήποτε υποχρέωσης κοινοποίησης ατομικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο ε) του εν λόγω κανονισμού, καθώς και για την επιλογή των πράξεων αυτών μόνο κατόπιν της κοινοποίησης και έγκρισης της σχετικής ενίσχυσης από την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης.

Τμήμα 3

Ενημέρωση και δημοσιότητα

Άρθρο 58

1. Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνουν ένα σχέδιο επικοινωνίας το οποίο προβλέπει:

α) στόχους και ομάδες-στόχους·

β) το περιεχόμενο και τη στρατηγική επικοινωνίας καθώς και μέτρα ενημέρωσης, αναφέροντας τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν·

γ) τον ενδεικτικό προϋπολογισμό του·

δ) τα διοικητικά τμήματα ή τους φορείς που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή του·

ε) τα κριτήρια που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση των επιπτώσεων των μέτρων ενημέρωσης και δημοσιότητας ως προς τη διαφάνεια, την αναγνωρισιμότητα των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και τον ρόλο που διαδραματίζει η Κοινότητα.

2. Το ποσό που δεσμεύεται για την ενημέρωση και τη δημοσιότητα μπορεί να ενταχθεί στη συνιστώσα των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης για την τεχνική βοήθεια.

3. Λεπτομέρειες σχετικά με την ενημέρωση και τη δημοσιότητα παρατίθενται στο παράρτημα VI.

Άρθρο 59

Στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρακολούθησης που συστήνεται σύμφωνα με το άρθρο 77 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ο πρόεδρος υποβάλλει αναφορές σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής των μέτρων ενημέρωσης και δημοσιότητας και παρέχει στα μέλη της επιτροπής παραδείγματα των μέτρων αυτών.

Τμήμα 4

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

Άρθρο 60

Η δομή και τα στοιχεία των ετήσιων εκθέσεων προόδου που προβλέπονται στο άρθρο 82 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 καθορίζονται στο παράρτημα VII του παρόντος κανονισμού.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

Άρθρο 61

Οι ενδιάμεσες και εκ των υστέρων αξιολογήσεις σύμφωνα με το άρθρο 86 παράγραφοι 4 και 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 υποβάλλονται στην Επιτροπή το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010 και 31 Δεκεμβρίου 2015, αντιστοίχως.

Σε περίπτωση αδυναμίας των κρατών μελών να διαβιβάσουν τις εκθέσεις ενδιάμεσες και εκ των υστέρων αξιολόγησης εντός των προθεσμιών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή δύναται να εφαρμόσει τη διαδικασία προσωρινής μείωσης των ενδιάμεσων πληρωμών, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 27 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, έως ότου λάβει τις εν λόγω εκθέσεις αξιολόγησης.

Άρθρο 62

1. Η κοινή δέσμη δεικτών βάσης, εκκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης παρατίθεται στο παράρτημα VIII του παρόντος κανονισμού. Ο κατάλογος αυτός απαρτίζει το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης (ΚΠΠΑ) που αναφέρεται στο άρθρο 80 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Ανάλογα με την περίπτωση, οι δείκτες αυτοί αναλύονται κατά φύλο και ηλικία των δικαιούχων, καθώς και σύμφωνα με το εάν τα μέτρα εφαρμόζονται σε μειονεκτικές περιοχές ή περιοχές που καλύπτονται από τον στόχο σύγκλισης.

2. Η πρόοδος σχετικά με τους δείκτες επιδόσεων και αποτελεσμάτων αποτελεί τμήμα της ετήσιας έκθεσης προόδου. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει τόσο κοινούς όσο και πρόσθετους δείκτες.

Με σκοπό τη μέτρηση της προόδου επίτευξης των στόχων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, καθορίζονται, για το σύνολο της περιόδου εφαρμογής των προγραμμάτων, ενδεικτικοί στόχοι για τους δείκτες εκκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων, περιλαμβανομένης της συμπληρωματικής εθνικής χρηματοδότησης που αναφέρεται στο άρθρο 89 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

3. Η Επιτροπή καθορίζει σε συνεργασία με τα κράτη μέλη μια κοινή προσέγγιση καθοδήγησης σχετικά με το ΚΠΠΑ. Η προσέγγιση περιλαμβάνει τα ακόλουθα τουλάχιστον στοιχεία:

- α) τις απαιτήσεις παρακολούθησης·
- β) την οργάνωση της εκ των προτέρων, της ενδιάμεσης και της εκ των υστέρων αξιολόγησης καθώς και κοινές ερωτήσεις αξιολόγησης για κάθε μέτρο αγροτικής ανάπτυξης·
- γ) καθοδήγηση σχετικά με το σύστημα υποβολής εκθέσεων για την αξιολόγηση της προόδου σε σχέση με τους δείκτες·
- δ) δελτία ανά μέτρο, τα οποία περιέχουν τη συλλογιστική της παρέμβασης και τους διάφορους δείκτες·

ε) δελτία που περιγράφουν τους δείκτες βάσης, εκκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων.

Τμήμα 5

Ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών και εγγράφων

Άρθρο 63

1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, θεσπίζει ένα σύστημα πληροφοριών (εφεξής καλούμενο «το σύστημα») για την ασφαλή ανταλλαγή δεδομένων κοινού ενδιαφέροντος μεταξύ της Επιτροπής και κάθε κράτους μέλους. Τα δεδομένα αυτά καλύπτουν τόσο διοικητικές/επιχειρησιακές όσο και δημοσιονομικές πτυχές, εκ των οποίων οι τελευταίες καλύπτονται από το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2006 της Επιτροπής⁽¹⁹⁾.

Το σύστημα τίθεται σε εφαρμογή και επικαιροποιείται από την Επιτροπή μέσω κοινής προσέγγισης με τα κράτη μέλη.

2. Ως προς τη διοικητική/επιχειρησιακή διαχείριση, το σύστημα περιέχει τεκμηρίωση κοινού ενδιαφέροντος, παρέχοντας παράλληλα τη δυνατότητα παρακολούθησης. Συγκεκριμένα, το σύστημα περιλαμβάνει τα εθνικά σχέδια στρατηγικής και τις επικαιροποιήσεις τους, τις συνοπτικές εκθέσεις, τα προγράμματα και τις τροποποιήσεις τους, τις αποφάσεις της Επιτροπής, τις ετήσιες εκθέσεις προόδου, περιλαμβανομένης της κωδικοποίησης των μέτρων σύμφωνα με τον πίνακα στο σημείο 7 του παραρτήματος II, καθώς και τους δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης που παρατίθενται στο παράρτημα VIII.

3. Η διαχειριστική αρχή και η Επιτροπή εισάγουν στο σύστημα και επικαιροποιούν στην απαιτούμενη μορφή τα έγγραφα για τα οποία είναι υπεύθυνες.

4. Το σύστημα είναι προσπελάσιμο από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή είτε απευθείας είτε μέσω διαπαφής αυτόματου συγχρονισμού και εισαγωγής δεδομένων με εθνικά και περιφερειακά συστήματα ηλεκτρονικής διαχείρισης.

Τα κράτη μέλη αποστέλλουν συγκεντρωτικά στην Επιτροπή αιτήσεις για δικαιώματα πρόσβασης στο σύστημα.

5. Οι ανταλλαγές δεδομένων υπογράφονται ηλεκτρονικά σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας 1999/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁰⁾. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή οφείλουν να αναγνωρίζουν τη νομική ισχύ και το παραδεκτό των ηλεκτρονικών υπογραφών που χρησιμοποιούνται στο σύστημα ως αποδεικτικών στοιχείων σε νομικές διαδικασίες.

6. Ως ημερομηνία διαβίβασης των εγγράφων στην Επιτροπή εκλαμβάνεται η ημερομηνία διαβίβασης των εγγράφων από τα κράτη μέλη, μετά την εισαγωγή τους στο σύστημα.

⁽¹⁹⁾ ΕΕ L 171 της 23.6.2006, σ. 1.

⁽²⁰⁾ ΕΕ L 13 της 19.1.2000, σ. 12.

Ένα έγγραφο θεωρείται ότι έχει αποσταλεί στην Επιτροπή από τη στιγμή που δεν είναι εφικτή από το κράτος μέλος η τροποποίηση και η διαγραφή του στο σύστημα.

7. Το κόστος ανάπτυξης και επικαιροποίησης των στοιχείων του συστήματος χρηματοδοτείται από τον κοινοτικό προϋπολογισμό σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Το κόστος διασύνδεσης μεταξύ εθνικών και τοπικών συστημάτων αφενός, και του συστήματος, αφετέρου, καθώς και το κόστος προσαρμογής των εθνικών και τοπικών συστημάτων μπορεί να είναι επιλέξιμο σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 2 του ίδιου κανονισμού.

8. Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ιδίως δε σε περίπτωση δυσλειτουργίας του συστήματος ή αδυναμίας διαρκούς σύνδεσης, τα κράτη μέλη μπορούν να διαβιβάζουν στην Επιτροπή τα έγγραφα σε έντυπη μορφή. Η διαβίβαση εγγράφων σε έντυπη μορφή δεν πραγματοποιείται χωρίς την προηγούμενη και επίσημη συναίνεση της Επιτροπής.

Από τη στιγμή που παύουν να συντρέχουν οι λόγοι ανωτέρας βίας ή οι εξαιρετικές περιπτώσεις που εμποδίζουν τη χρήση του συστήματος, τα κράτη μέλη εισάγουν τα αντίστοιχα έγγραφα στο σύστημα. Στην περίπτωση αυτή, ως ημερομηνία αποστολής θεωρείται η ημερομηνία αποστολής των εγγράφων σε έντυπη μορφή.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 15 Δεκεμβρίου 2006.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 64

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 817/2004 καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2007.

Εξακολουθεί να εφαρμόζεται για μέτρα που εγκρίθηκαν πριν από την 1 Ιανουαρίου 2007 δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999.

Το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 817/2004 και τα σημεία 9.3.V.A(1), 9.3.V.B(1), (2), και (3) καθώς και η δεύτερη περίπτωση του σημείου 9.3.V.B. του παραρτήματος II αυτού εξακολουθούν να εφαρμόζονται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2009 δυνάμει του τρίτου εδαφίου του άρθρου 94 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

Άρθρο 65

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη ημέρα από την δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται στην κοινοτική στήριξη όσον αφορά την περίοδο προγραμματισμού που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2007.

Για την Επιτροπή
Mariann FISCHER BOEL
Επίτροπος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2

- Οπωροκηπευτικά [άρθρο 14 παράγραφος 2 και άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2200/96 του Συμβουλίου ⁽¹⁾]
- Οίνος [Τίτλος ΙΙ, Κεφάλαιο ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999]
- Καπνός [άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2075/92 του Συμβουλίου ⁽²⁾]
- Ελαιόλαδο [άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 865/2004 του Συμβουλίου ⁽³⁾]
- Λυκίσκος [άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1952/2005 του Συμβουλίου ⁽⁴⁾]
- Βόειο κρέας [άρθρο 132 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003]
- Αιγοπρόβατα [άρθρο 114 παράγραφος 1 και άρθρο 119 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003]
- Μελισσοκομία [άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 797/2004 του Συμβουλίου ⁽⁵⁾]
- Ζάχαρη [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 320/2006 του Συμβουλίου ⁽⁶⁾]
- Ειδικά μέτρα για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιοχές [Τίτλος ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 247/2006 του Συμβουλίου ⁽⁷⁾] και προς όφελος των μικρών νησιών του Αιγαίου [Κεφάλαιο ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1405/2006 του Συμβουλίου ⁽⁸⁾]
- Άμεσες ενισχύσεις [άρθρο 42 παράγραφος 5 και άρθρο 69 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003]

⁽¹⁾ ΕΕ L 297 της 21.11.1996, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 215 της 30.7.1992, σ. 70.

⁽³⁾ ΕΕ L 161 της 30.4.2004, σ. 97 (διορθωμένη έκδοση στην ΕΕ L 206 της 9.6.2004, σ. 37).

⁽⁴⁾ ΕΕ L 314 της 30.11.2005, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 125 της 28.4.2004, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 58 της 28.2.2006, σ. 42.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 42 της 14.2.2006, σ. 1.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 265 της 26.9.2006, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Α. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΑΡΘΡΟ 5)

1. **Τίτλος του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης**
  2. **Κράτος μέλος και διοικητική περιφέρεια (κατά περίπτωση)**
  - 2.1. Γεωγραφική περιοχή καλυπτόμενη από το πρόγραμμα
(Άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)
  - 2.2. Περιφέρειες υπαγόμενες στον στόχο σύγκλισης
(Άρθρο 16 στοιχείο δ) και άρθρο 69 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)
- Προσδιορίζονται:
- Περιφέρειες υπαγόμενες στον στόχο σύγκλισης.
3. **Ανάλυση της κατάστασης από την άποψη των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών, της στρατηγικής που έχει επιλεγεί για την αντιμετώπισή τους και της εκ των προτέρων αξιολόγησης**
(Άρθρο 16 στοιχείο α) και άρθρο 85 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)
  - 3.1. Ανάλυση της κατάστασης από την άποψη των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών

Περιγράφεται, με ποσοτικά στοιχεία, η επικρατούσα κατάσταση της γεωγραφικής περιοχής και επισημαίνονται τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες, οι ανισότητες, οι ανάγκες, οι ελλείψεις και οι δυνατότητες στο πεδίο της αγροτικής ανάπτυξης, βάσει των δεικτών βάσης που αναφέρονται στο παράρτημα VIII καθώς και άλλων σχετικών πρόσθετων δεικτών. Η περιγραφή πρέπει να αφορά:

- **Το γενικό κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο της γεωγραφικής περιοχής:** ορισμός της αγροτικής περιοχής λαμβανομένου υπόψη του σημείου 2.4 του παραρτήματος της απόφασης 2006/144/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾· η δημογραφική κατάσταση περιλαμβανομένης μιας ανάλυσης της διάρθρωσης του πληθυσμού κατά ηλικία και φύλο, μετανάστευση και αποδημία και προβλήματα λόγω περιστατικών πιέσεων και απόμακρου χαρακτήρα· οικονομικοί παράγοντες, παραγωγικότητα και ανάπτυξη· η αγορά εργασίας περιλαμβανομένης της διάρθρωσης της απασχόλησης, της ανεργίας και των επιπέδων δεξιοτήτων, καθώς και μια ανάλυση της κατάστασης της απασχόλησης κατά ηλικία και φύλο· διάρθρωση της ιδιοκτησίας και της γενικής και γεωργικής/δασοκομικής χρήσης της γης, μέσο μέγεθος γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
- **Επδόσεις στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας:** ανταγωνιστικότητα των τομέων της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας, ανάλυση των διαρθρωτικών μειονεκτημάτων και προσδιορισμός των αναγκών αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού· ανθρώπινο κεφάλαιο και επιχειρηματικότητα· δυνατότητες μεταφοράς καινοτομίας και γνώσης· ποιότητα και τήρηση των κοινοτικών προτύπων.
- **Περιβάλλον και διαχείριση της γης:** τα μειονεκτήματα που αντιμετωπίζουν γεωργικές εκμεταλλεύσεις σε περιοχές που απειλούνται με εγκατάλειψη και περιθωριοποίηση· συνολική περιγραφή της βιοποικιλότητας με ιδιαίτερη έμφαση στη βιοποικιλότητα στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας, περιλαμβανομένων γεωργικών και δασοκομικών συστημάτων υψηλής φυσικής αξίας, η κατάσταση της εφαρμογής των οδηγιών Natura 2000 σε γεωργικές/δασικές εκτάσεις· περιγραφές της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων, ο ρόλος της γεωργίας στη χρήση/ρύπανση των υδάτων και η εφαρμογή της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ ⁽²⁾ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/60/ΕΚ (οδηγία για την νιτρορρύπανση και οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα)· η ρύπανση της ατμόσφαιρας και η αλλαγή του κλίματος και η σχέση τους με τη γεωργία· οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (GHG) και αμμωνίας και η σχέση τους με διάφορα σχέδια/πρωτοβουλίες δράσης των κρατών μελών/περιφερειών για την επίτευξη διεθνών στόχων όπως, μεταξύ άλλων, ο κώδικας ορθής πρακτικής για τη μείωση των εκπομπών αμμωνίας (Σύμβαση για τη Διασυννοριακή Ρύπανση σε Μεγάλες Αποστάσεις)· η χρήση της βιοενέργειας· περιγραφές και προστασία της ποιότητας του εδάφους (διάβρωση από το νερό και τον αέρα, οργανικές ύλες, μόλυβος), χρήση παρασιτοκτόνων, βιολογική γεωργία και καλή διαβίωση των ζώων· έκταση προστατευτικών και προστατευμένων δασικών περιοχών, δασικές περιοχές υψηλού ή μέσου κινδύνου για πυρκαγιές, μέση ετήσια αλλαγή της δασικής κάλυψης. Οι παραπάνω περιγραφές πρέπει να τεκμηριώνονται από ποσοτικά δεδομένα.

⁽¹⁾ ΕΕ L 55 της 25.2.2006, σ. 20.

⁽²⁾ ΕΕ L 375 της 31.12.1991, σ. 1.

- **Αγροτική οικονομία και ποιότητα ζωής:** διάρθρωση της αγροτικής οικονομίας, φραγμοί στη δημιουργία εναλλακτικών ευκαιριών απασχόλησης, σύσταση πολύ μικρών επιχειρήσεων και τουρισμός· περιγραφή και ανάλυση των ελλείψεων στην παροχή υπηρεσιών στην αγροτική περιοχή, περιλαμβανομένης της πρόσβασης σε επιγραμματικές υπηρεσίες και ευρυζωνικές υποδομές· ανάγκες υποδομών, πολιτιστική κληρονομιά και κτισμένο περιβάλλον σε χωριά· ανθρώπινο δυναμικό και τοπικές δυνατότητες ανάπτυξης περιλαμβανομένης της διακυβέρνησης.
- **Leader:** ο πληθυσμός και οι περιοχές των κρατών μελών που καλύφθηκαν από ολοκληρωμένες στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης διαμορφωμένες από τα κάτω προς τα άνω (Leader+ και άλλα εθνικά και συγχρηματοδοτούμενα από την Επιτροπή προγράμματα) κατά την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006.

3.2. Η στρατηγική που έχει επιλεγεί για την αντιμετώπιση πλεονεκτημάτων και αδυναμιών

Περιγράφεται η επιλογή και η ιεραρχική προτεραιότητα των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης με στόχο την αντιμετώπιση της κατάστασης στην αγροτική περιοχή και την εξέταση της χρηματοοικονομικής βαρύτητας που αποδίδεται στους διάφορους άξονες και τα μέτρα, αιτιολογημένη βάσει της ανάλυσης πλεονεκτημάτων και αδυναμιών.

3.3. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση

Συμπερίληψη αυτής της αξιολόγησης για τον προσδιορισμό και την εκτίμηση των στοιχείων που περιέχονται στο άρθρο 85 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005: μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες ανάγκες, προς επίτευξη στόχοι, προσδοκώμενα αποτελέσματα, ποσοτικοί στόχοι, ιδίως όσον αφορά την επίπτωση σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση, κοινοτική προστιθέμενη αξία, έκταση στην οποία έχουν ληφθεί υπόψη οι κοινοτικές προτεραιότητες, τα διδάγματα που αντλούνται από τον προηγούμενο προγραμματισμό και ποιότητα των διαδικασιών εφαρμογής, παρακολούθησης, αξιολόγησης και δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση εξετάζει επίσης της απαιτήσεις της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προβλέπεται στην οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ (η «οδηγία για τη στρατηγική εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων»).

Η πλήρης εκ των προτέρων αξιολόγηση θα παρατεθεί ως παράρτημα στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης.

3.4. Επιπτώσεις της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού

Περιγράφονται τα αποτελέσματα των δημοσιονομικών πόρων που διατέθηκαν στο πλαίσιο του ΕΓΤΠΕ για την αγροτική ανάπτυξη στην ίδια περιοχή προγραμματισμού κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού. Υποβάλλεται σύνοψη των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων.

Περιγράφονται επίσης, κατά περίπτωση, τα μέτρα που εφαρμόστηκαν επιπλέον των κοινοτικών μέτρων αγροτικής ανάπτυξης και των συνοδευτικών μέτρων και τα οποία είχαν επιπτώσεις στην καλυπτόμενη περιοχή προγραμματισμού.

4. Αξιολόγηση των προτεραιοτήτων που έχουν επιλεγεί λαμβανομένων υπόψη των κοινοτικών στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών και του εθνικού σχεδίου στρατηγικής, καθώς και της αναμενόμενης επίπτωσης σύμφωνα με την εκ των προτέρων αξιολόγηση

(Άρθρο 16 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)

4.1. Αξιολόγηση των προτεραιοτήτων που έχουν επιλεγεί, λαμβανομένων υπόψη των κοινοτικών στρατηγικών κατευθυντήριων γραμμών και του εθνικού σχεδίου στρατηγικής

Περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο τα μέτρα που έχουν επιλεγεί στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης, σε συνδυασμό με τη χρηματοδοτική βαρύτητα που αποδίδεται στους τέσσερις άξονες, αντικατοπτρίζουν την ιδιαίτερη εθνική κατάσταση.

4.2. Αναμενόμενες επιπτώσεις των προτεραιοτήτων που έχουν επιλεγεί, σύμφωνα με την εκ των προτέρων αξιολόγηση

Στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης συμπεριλαμβάνεται μια σύνοψη της εκ των προτέρων αξιολόγησης (βάσει της πλήρους εκ των προτέρων αξιολόγησης που προσαρτάται στο πρόγραμμα) και του τρόπου με τον οποίο οι διαχειριστικές αρχές έλαβαν υπόψη τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης αξιολόγησης. Το τμήμα αυτό περιέχει επίσης παρατηρήσεις σχετικά με τις αναμενόμενες επιπτώσεις των συνεργιών μεταξύ αξόνων και μέτρων καθώς και με τον τρόπο με τον οποίο οι σχετικές ολοκληρωμένες δράσεις μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη θετικών εξωτερικών αποτελεσμάτων και αμοιβαίως επωφελών καταστάσεων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 197 της 21.7.2001, σ. 30.

5. Πληροφορίες για τους άξονες και τα μέτρα που προτείνονται για τον κάθε ένα, και περιγραφή αυτών

(Άρθρο 16 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)

Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν την περιγραφή των προτεινόμενων αξόνων και μέτρων, περιλαμβανομένων των ειδικών επαληθεύσιμων στόχων και δεικτών που αναφέρονται στο άρθρο 81 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, για τη μέτρηση της προόδου, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του προγράμματος. Στους δείκτες αυτούς περιλαμβάνονται οι κοινοί δείκτες που εντάσσονται στο κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης (ΚΠΠΑ) (παράρτημα VIII του παρόντος κανονισμού) και οι ειδικοί για το πρόγραμμα πρόσθετοι δείκτες.

5.1. Γενικές απαιτήσεις

- υποδεικνύεται το συγκεκριμένο άρθρο (και παράγραφος ανάλογα με την περίπτωση) στο πεδίο εφαρμογής του οποίου εμπίπτει κάθε μέτρο αγροτικής ανάπτυξης. Όταν αναφέρονται περισσότερα του ενός άρθρα (για ολοκληρωμένες πράξεις), η ενίσχυση καταλογίζεται στο κυρίαρχο μέτρο και, μέσω αυτού, στον κυρίαρχο άξονα (άρθρο 70 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005), αλλά κάθε σκέλος υλοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τα επιμέρους μέτρα.
- προοριζόμαστε η συλλογιστική της παρέμβασης, οι στόχοι, το πεδίο εφαρμογής και οι δράσεις, οι δείκτες, οι ποσοτικοί στόχοι και, κατά περίπτωση, οι δικαιούχοι.

5.2. Απαιτήσεις για το σύνολο ή μέρος των μέτρων

- Αναφορά όλων των υπό εκτέλεση πράξεων/συμβάσεων (από την προηγούμενη περίοδο), περιλαμβανομένων των οικονομικών πτυχών, και αναφορά των διαδικασιών/κανόνων (μεταξύ άλλων και των μεταβατικών) που τις διέπουν σύμφωνα με το κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006 της Επιτροπής για τη θέσπιση μεταβατικών κανόνων όσον αφορά τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου⁽¹⁾. Όταν σε ένα πρόγραμμα προτείνονται αποκλίσεις από τον πίνακα αντιστοιχίας που παρατίθεται στο παράρτημα II του συγκεκριμένου κανονισμού, οι αποκλίσεις αυτές πρέπει να επεξηγούνται δυνάμει της παρούσας περίπτωσης. Για πράξεις που εντάσσονται σε μέτρα που δεν πρόκειται να υλοποιηθούν εκ νέου κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, η περιγραφή μπορεί να περιορίζεται μόνο στις απαιτήσεις της παρούσας περίπτωσης.
- Επιβεβαιώνεται ότι, για τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 25 και 52 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και για πράξεις που εντάσσονται στα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 28 και 29 του ίδιου κανονισμού, τα οποία δεν εμπίπτουν εντός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 36 της συνθήκης, διασφαλίζεται η τήρηση των διαδικασιών κρατικής ενίσχυσης και των ουσιαστικών κριτηρίων συμβατότητας και, ιδίως, των ανώτατων ορίων ενίσχυσης της συνολικής δημόσιας στήριξης σύμφωνα με τα άρθρα 87 έως 89 της συνθήκης.
- Επιβεβαιώνεται ότι οι απαιτήσεις πολλαπλής συμμόρφωσης, οι οποίες διέπουν την εφαρμογή σειράς μέτρων αγροτικής ανάπτυξης, είναι ταυτόσημες με αυτές που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1782/2003.
- Τεκμηριώνεται ότι η στήριξη για επενδυτικά μέτρα στοχεύει σε σαφώς καθορισμένους στόχους οι οποίοι αντικατοπτρίζουν τις κατά περιοχή ανάγκες και τα διαρθρωτικά μειονεκτήματα που έχουν προδιοριστεί.
- Κριτήρια και διοικητικοί κανόνες που διασφαλίζουν ότι στις πράξεις που αποτελούν κατ' εξαίρεση αντικείμενο στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης υπό τα καθεστώτα στήριξης που παρατίθενται στο παράρτημα I του παρόντος κανονισμού δεν χορηγείται στήριξη από άλλα σχετικά μέσα της κοινής γεωργικής πολιτικής.
- Τα αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 48 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, τα οποία παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να ελέγχει τη συνέπεια και το βάσιμο των υπολογισμών.
- Στην περίπτωση χρήσης επιδοτήσεων επιτοκίου και των συστημάτων κεφαλαιοποίησης αυτών, καθώς και δράσεων χρηματοοικονομικής τεχνικής, οι ρυθμίσεις σύμφωνα με τα άρθρα 49 έως 52 του παρόντος κανονισμού.

⁽¹⁾ ΕΕ L 243 της 6.9.2006, σ. 6.

- 5.3. *Απαιτούμενα στοιχεία για τους άξονες και τα μέτρα*
- Απαιτούνται τα ακόλουθα συγκεκριμένα στοιχεία για τα μέτρα:
- 5.3.1. **Άξονας 1: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας**
- Στοιχεία κοινά για ορισμένα μέτρα που σχετίζονται με τη δασοκομία
- Σύνδεση των προτεινομένων μέτρων με τα δασοκομικά προγράμματα ή άλλα ισοδύναμα μέσα που εφαρμόζονται σε εθνικό ή κατώτερο επίπεδο και σύνδεση με την κοινοτική δασοκομική στρατηγική.
- 5.3.1.1. **Μέτρα που αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης και στη βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού**
- 5.3.1.1.1. *Επαγγελματική κατάρτιση και δράσεις ενημέρωσης, περιλαμβανομένης της διάδοσης επιστημονικών γνώσεων και καινοτόμων πρακτικών, για τα άτομα που απασχολούνται στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας*
- Περιγραφή των πράξεων (περιλαμβανομένων των τύπων κατάρτισης) και των κατηγοριών δικαιούχων.
  - Λεπτομέρειες σχετικά με το πεδίο που καλύπτει η στήριξη.
- 5.3.1.1.2. *Εγκατάσταση νέων γεωργών*
- Ο ορισμός της «εγκατάστασης» που χρησιμοποιείται από το κράτος μέλος/περιφέρεια.
  - Σύνοψη των απαιτήσεων του επιχειρηματικού σχεδίου, περιλαμβανομένων των απαιτήσεων στην περίπτωση επενδύσεων με σκοπό τη συμμόρφωση προς τα ισχύοντα κοινοτικά πρότυπα εντός περιόδου χάριτος 36 μηνών, και λεπτομέρειες σχετικά με τη συχνότητα και τον χειρισμό των αναθεωρήσεων του επιχειρηματικού σχεδίου.
  - χρήση της δυνατότητας περιόδου χάριτος για την τήρηση των απαιτήσεων επαγγελματικής ικανότητας,
  - χρήση της δυνατότητας συνδυασμού διαφορετικών μέτρων στο επιχειρηματικό σχέδιο, η οποία παρέχει στους νέους γεωργούς πρόσβαση στα συγκεκριμένα μέτρα,
  - ποσό της στήριξης και επιλογή ενίσχυσης (ενιαία πρωμοδότηση σε πέντε δόσεις κατά το μέγιστο, επιδότηση επιτοκίου ή συνδυασμός των δύο).
- 5.3.1.1.3. *Πρόωρη συνταξιοδότηση γεωργών και γεωργικών εργατών*
- περιγραφή της σύνδεσης με τα εθνικά συστήματα συνταξιοδότησης,
  - περιγραφή της σύνδεσης με το μέτρο για την εγκατάσταση νέων γεωργών (εφόσον έχει επιλεγεί αυτή η δυνατότητα),
  - διάρκεια της ενίσχυσης,
  - χρήση της δυνατότητας μεταβίβασης εκτάσεων που ελευθερώνονται σε φορέα ο οποίος δεσμεύεται να τις μεταβιβάσει εκ νέου σε μεταγενέστερη ημερομηνία,
  - ποσό των ενισχύσεων.
- 5.3.1.1.4. *Χρήση υπηρεσιών παροχής γεωργικών συμβουλών στην εκμετάλλευση και παροχή δασοκομικών συμβουλών*
- περιγραφή των συστημάτων παροχής συμβουλών στην εκμετάλλευση/δασοκομία που εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη, περιλαμβανομένης της διαδικασίας για την επιλογή των φορέων που είναι επιφορτισμένοι με την παροχή αυτού του είδους υπηρεσιών σε γεωργούς/δασοκαλλιεργητές,
  - ποσό και ποσοστό στήριξης.

- 5.3.1.1.5. Σύσταση υπηρεσιών διαχείρισης, γεωργών αντικατάστασης και παροχής συμβουλών
- περιγραφή των διαδικασιών σύστασης, του καθεστώτος των παροχών υπηρεσιών και του είδους των καλυπτόμενων υπηρεσιών,
  - περιγραφή του είδους των επιλέξιμων δαπανών, του ύψους της στήριξης, περιλαμβανομένης της σταδιακής της μείωσης.
- 5.3.1.2. **Μέτρα που αποσκοπούν στην αναδιάρθρωση και ανάπτυξη του φυσικού δυναμικού και στην προαγωγή της καινοτομίας**
- 5.3.1.2.1. Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων
- περιγραφή των απαιτήσεων και των στόχων σε σχέση με τη βελτίωση των συνολικών επιδόσεων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων,
  - είδος επενδύσεων (υλικές-άυλες),
  - κατηγορίες δικαιούχων,
  - προσδιορισμός των νεοεισαχθέντων κοινοτικών προτύπων (και των ισχυόντων προτύπων στην περίπτωση νέων γεωργών που λαμβάνουν στήριξη εγκατάστασης) για τα οποία μπορεί να χορηγείται στήριξη, αιτιολόγηση σε σχέση με τα ιδιαίτερα προβλήματα που ανακύπτουν από τη συμμόρφωση προς τα συγκεκριμένα πρότυπα, διάρκεια και αιτιολόγηση της περιόδου χάριτος για κάθε σχετικό πρότυπο,
  - είδος στήριξης και μέγιστα όρια της ενίσχυσης.
- 5.3.1.2.2. Βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών
- είδη επενδύσεων και κατηγορίες των ενδιαφερόμενων δικαιούχων,
  - είδος στήριξης και μέγιστα όρια της ενίσχυσης.
- 5.3.1.2.3. Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων
- περιγραφή των απαιτήσεων και των στόχων σε σχέση με τις συνολικές επιδόσεις των επιχειρήσεων,
  - κλάδοι πρωτογενούς παραγωγής και είδος επενδύσεων (υλικές-άυλες),
  - είδος και μέγεθος των επιχειρήσεων των δικαιούχων,
  - προσδιορισμός των προτύπων για τα οποία μπορεί να παραχωρηθεί περίοδος χάριτος σε πολύ μικρές επιχειρήσεις με σκοπό τη συμμόρφωση προς νεοεισαχθέντα κοινοτικά πρότυπα,
  - είδος στήριξης και μέγιστα όρια της ενίσχυσης.
- 5.3.1.2.4. Συνεργασία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα της γεωργίας και των τροφίμων και στον δασοκομικό τομέα
- καλυπτόμενοι τομείς και τύποι των εταιρών που συμμετέχουν στα έργα συνεργασίας,
  - περιγραφή τυχόν διαχωρισμού μεταξύ έργων συνεργασίας στους τομείς των νέων προϊόντων/νέων επεξεργασιών/ νέων τεχνολογιών,
  - είδη επιλέξιμων δαπανών και ύψος στήριξης.

- 5.3.1.2.5. Υποδομή σχετική με την ανάπτυξη και την προσαρμογή της γεωργίας και της δασοκομίας
- Περιγραφή του τύπου των πράξεων.
- 5.3.1.2.6. Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και εισαγωγή των κατάλληλων δράσεων πρόληψης
- Στην περίπτωση συμβάντων αυτού του είδους, διασφαλίζεται ότι καλύπτονται μόνο οι επενδυτικές δαπάνες.
- 5.3.1.3. **Μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας της γεωργικής παραγωγής και των προϊόντων**
- 5.3.1.3.1. Εκπλήρωση των προτύπων με βάση την κοινοτική νομοθεσία
- κατάλογος των βασιζόμενων στην κοινοτική νομοθεσία προτύπων, τα οποία είναι επιλέξιμα για τη στήριξη που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, ημερομηνία από την οποία το πρότυπο είναι υποχρεωτικό σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία και αιτιολόγηση της επιλογής,
  - περιγραφή των σημαντικών επιπτώσεων των υποχρεώσεων ή περιορισμών που απορρέουν από την τήρηση του νέου προτύπου στις δαπάνες των γεωργικών εκμεταλλεύσεων,
  - ποσό της στήριξης ανά επιλέξιμο πρότυπο και αναλυτικοί υπολογισμοί που προσδιορίζουν το ποσό αυτό.
- 5.3.1.3.2. Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων
- κατάλογος των κοινοτικών και εθνικών συστημάτων ποιότητας που είναι επιλέξιμα για στήριξη, περιλαμβανομένου του καταλόγου των προϊόντων για τα οποία μπορεί να χορηγηθεί στήριξη στο πλαίσιο των συστημάτων ποιότητας που έχουν επιλεγεί. Για τα εθνικά συστήματα, περιγραφή του συστήματος λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 22 παράγραφος 2,
  - προσδιορισμός της επίσημης αρχής ή αρχών που είναι επιφορτισμένες με την επίβλεψη της λειτουργίας του συστήματος ποιότητας και περιγραφή των οργανωτικών ρυθμίσεων για την επίβλεψη,
  - ποσό της στήριξης ανά είδος επιλέξιμου συστήματος και αιτιολόγηση του σταθερού κόστους.
- 5.3.1.3.3. Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης
- κατάλογος των προϊόντων για τα οποία μπορεί να χορηγηθεί στήριξη υπό το καθεστώς ποιότητας που έχει επιλεγεί στο πλαίσιο του μέτρου «Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων»,
  - διαδικασία που διασφαλίζει ότι για τις δράσεις που έχουν επιλεγεί για στήριξη στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης δεν χορηγείται στήριξη δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2826/2000,
  - διαδικασία εκ των προτέρων ελέγχου του υλικού ενημέρωσης, προώθησης και διαφήμισης (άρθρο 23 παράγραφος 6 του παρόντος κανονισμού),
  - συνοπτική περιγραφή του τύπου των επιλέξιμων δαπανών και των ποσοστών στήριξης.
- 5.3.1.4. **Μεταβατικά μέτρα για την Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Κύπρο, τη Λεττονία, τη Λιθουανία, την Ουγγαρία, τη Μάλτα, την Πολωνία, τη Σλοβενία και τη Σλοβακία**
- 5.3.1.4.1. Στήριξη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ημιεπιβίωσης που βρίσκονται σε διαδικασία αναδιάρθρωσης
- ορισμός της γεωργικής εκμετάλλευσης ημιεπιβίωσης λαμβανομένου υπόψη του ελάχιστου και/ή μέγιστου μεγέθους της γεωργικής εκμετάλλευσης, του ποσοστού της διατιθέμενης στο εμπόριο παραγωγής και/ή του επιπέδου του εισοδήματος της επιλέξιμης εκμετάλλευσης

- ορισμός της μελλοντικής οικονομικής βιωσιμότητας·
- σύνοψη των απαιτήσεων του επιχειρηματικού σχεδίου·
- ποσό και διάρκεια της στήριξης.

5.3.1.4.2. Δημιουργία ομάδων παραγωγών

- περιγραφή της διαδικασίας για την επίσημη αναγνώριση των ομάδων περιλαμβανόμενων των κριτηρίων επιλογής·
- καλυπτόμενοι κλάδοι·
- για τη Μάλτα μόνο, αναφορά του τομέα ή των τομέων όπου εφαρμόζεται η παρέκκλιση με αιτιολόγηση της εξαιρετικά χαμηλής συνολικής παραγωγής, καθώς και των συνθηκών επιλεξιμότητας για την εφαρμογή της παρέκκλισης: ελάχιστο ποσοστό παραγωγής της ομάδας σε σχέση με τη συνολική παραγωγή του κλάδου, ελάχιστο ποσοστό των παραγωγών του κλάδου που είναι μέλη της ομάδας·
- για τη Μάλτα μόνο, αιτιολόγηση των ετήσιων ποσών.

5.3.2. Άξονας 2. Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου

5.3.2.1. Μέτρα που στοχεύουν στην αειφορική χρήση της γεωργικής γης

Στοιχεία κοινά για ορισμένα μέτρα

Αναλυτική περιγραφή της εθνικής εφαρμογής:

- για τους συγκεκριμένους σκοπούς του άρθρου 39 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, οι ελάχιστες απαιτήσεις για τη χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων και άλλες υποχρεωτικές απαιτήσεις· οι ελάχιστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τους κώδικες ορθής πρακτικής που θεσπίζονται για γεωργικές εκμεταλλεύσεις εκτός των ευπρόσβλητων από νιτρικά ιόντα ζωνών στο πλαίσιο της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ, και απαιτήσεις σχετικά με τη ρύπανση από φώσφορο· οι ελάχιστες απαιτήσεις για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, απαιτήσεις ως προς την απόκτηση άδειας χρήσης των προϊόντων και την τήρηση των υποχρεώσεων κατάρτισης, απαιτήσεις σχετικά με την ασφαλή αποθήκευση, τον έλεγχο των μηχανημάτων εφαρμογής και κανόνες σχετικά με τη χρήση παρασιτοκτόνων κοντά σε νερό και άλλες ευαίσθητες τοποθεσίες, όπως αυτές οι απαιτήσεις ορίζονται από εθνική νομοθεσία·
- για τους συγκεκριμένους σκοπούς του άρθρου 40 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις βάσει της εθνικής νομοθεσίας.

5.3.2.1.1. Ενισχύσεις για φυσικά μειονεκτήματα στους γεωργούς ορεινών περιοχών

Οι διατάξεις των σημείων 9.3.V.A(1) και 9.3.V.B(1), (2) και (3) και της δεύτερης περίπτωσης του σημείου 9.3.V.B. του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 817/2004 εφαρμόζονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2009. Εντούτοις, καταργείται η διάκριση μεταξύ Α και Β, κύρια χαρακτηριστικά/άλλα στοιχεία αντιστοίχως.

5.3.2.1.2. Ενισχύσεις στους γεωργούς περιοχών με μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών

Εφαρμόζεται το σημείο 5.3.2.1.1.

5.3.2.1.3. Ενισχύσεις Natura 2000 και ενισχύσεις που συνδέονται με την οδηγία 2000/60/ΕΚ

- οι περιοχές που καθορίζονται για την εφαρμογή των οδηγιών 79/409/ΕΟΚ και 92/43/ΕΟΚ και οι υποχρεώσεις των γεωργών οι οποίες απορρέουν από τις αντίστοιχες εθνικές/περιφερειακές διατάξεις διαχείρισης·
- περιγραφή της μεθόδου και των αγρονομικών υποθέσεων εργασίας που χρησιμοποιούνται ως σημείο αναφοράς για τους υπολογισμούς που αιτιολογούν το πρόσθετο κόστος και την απώλεια εισοδήματος λόγω μειονεκτημάτων σε ορισμένες περιοχές, τα οποία απορρέουν από την εφαρμογή των οδηγιών 79/409/ΕΟΚ και 92/43/ΕΟΚ ⁽¹⁾·
- ποσά της στήριξης.

⁽¹⁾ Λεπτομέρειες σχετικά με την οδηγία 2000/60/ΕΚ θα δημοσιευθούν σε μεταγενέστερο στάδιο.

5.3.2.1.4. Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις

- περιγραφή και αιτιολόγηση των διαφόρων τύπων δεσμεύσεων, βάσει των αναμενόμενων επιπτώσεών τους στο περιβάλλον σε συνάρτηση με τις περιβαλλοντικές ανάγκες και προτεραιότητες,
- περιγραφή της μεθόδου και των αγρονομικών υποθέσεων εργασίας και των παραμέτρων (περιλαμβανομένης της περιγραφής των απαιτήσεων εκκίνησης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 39 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, σχετικά με κάθε ιδιαίτερο τύπο δέσμευσης) που χρησιμοποιούνται ως σημείο αναφοράς για τους υπολογισμούς που αιτιολογούν: α) το πρόσθετο κόστος, β) η απώλεια εισοδήματος λόγω της αναληφθείσας δέσμευσης και γ) το ύψος του κόστους της συναλλαγής· στην παρούσα μέθοδο πρέπει να λαμβάνεται κατά περίπτωση υπόψη η ενίσχυση που χορηγείται δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003· ανάλογα με την περίπτωση, η μέθοδος μετατροπής που χρησιμοποιείται για άλλες μονάδες σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 9 του παρόντος κανονισμού,
- ποσά της στήριξης,
- τα μέτρα, οι στόχοι και τα κριτήρια που εφαρμόζονται σε περίπτωση επιλογής των δικαιούχων μέσω διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 4 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005,
- κατάλογος των τοπικών φυλών που κινδυνεύουν να απολεσθούν από τη γεωργία και ο αριθμός των θηλυκών ζώων αναπαραγωγής στις καλυπτόμενες περιοχές. Ο αριθμός αυτός πρέπει να πιστοποιείται από δεόντως αναγνωρισμένο τεχνικό οργανισμό —ή οργάνωση/ένωση κτηνοτρόφων—, ο οποίος οφείλει να τηρεί γενεαλογικό ή ζωοτεχνικό μητρώο της φυλής και να το ενημερώνει. Στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο εν λόγω οργανισμός διαθέτει τις ικανότητες και την τεχνογνωσία που είναι απαραίτητα για την ταυτοποίηση των ζώων των φυλών που κινδυνεύουν να απολεσθούν από τη γεωργία,
- όσον αφορά τους φυτικούς γενετικούς πόρους που απειλούνται με γενετική διάβρωση, τεκμηρίωση της γενετικής διάβρωσης βάσει επιστημονικών στοιχείων και δεικτών σχετικά με την ύπαρξη αυτόχθονων/αυτοφύων (τοπικών) ποικιλιών, την ποικιλομορφία του πληθυσμού τους και τις επικρατέστερες γεωργικές πρακτικές στο τοπικό επίπεδο,
- όσον αφορά τη διατήρηση γενετικών πόρων στη γεωργία (άρθρο 39 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005): κατηγορίες δικαιούχων, είδη πράξεων και λεπτομέρειες σχετικά με τις επιλέξιμες δαπάνες.

5.3.2.1.5. Ενισχύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων

- περιγραφή και αιτιολόγηση των διαφόρων τύπων δεσμεύσεων, σε έναν τουλάχιστον από τους τομείς που προσδιορίζονται στο άρθρο 27 παράγραφος 7 του παρόντος κανονισμού, βάσει των αναμενόμενων επιπτώσεών τους,
- περιγραφή της μεθόδου και των αγρονομικών/ζωοτεχνικών υποθέσεων εργασίας καθώς και των παραμέτρων (περιλαμβανομένης της περιγραφής των υφιστάμενων απαιτήσεων εκκίνησης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 40 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, σχετικά με κάθε ιδιαίτερο τύπο δέσμευσης) που χρησιμοποιούνται ως σημείο αναφοράς για τους υπολογισμούς που αιτιολογούν: α) το πρόσθετο κόστος και την απώλεια εισοδήματος λόγω της αναληφθείσας δέσμευσης· β) το ύψος του κόστους της συναλλαγής,
- ποσά της στήριξης.

5.3.2.1.6. Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις

- προσδιορισμός των πράξεων προς στήριξη,
- περιγραφή της σύνδεσης με τις δεσμεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 36 στοιχείο α) σημείο iv) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή με άλλους γεωργοπεριβαλλοντικούς στόχους,
- περιγραφή της αξίας μιας περιοχής Natura 2000 ή άλλης περιοχής μεγάλης φυσικής αξίας που πρόκειται να επαυξηθεί προς τέρψη του κοινού.

5.3.2.2. Μέτρα που στοχεύουν στην αειφορική χρήση δασικής γης

Πληροφορίες κοινές για όλα τα μέτρα:

- σύνδεση των προτεινόμενων δράσεων με τα δασοκομικά προγράμματα ή άλλα ισοδύναμα μέσα που εφαρμόζονται σε εθνικό ή κατώτερο επίπεδο και σύνδεση με την Κοινοτική Δασοκομική Στρατηγική,
- αναφορά στα σχέδια δασοπροστασίας για τις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως υψηλού ή μέσου κινδύνου δασικής πυρκαγιάς και στη συμμόρφωση των προτεινόμενων μέτρων προς τα εν λόγω σχέδια δασοπροστασίας.

5.3.2.2.1. Πρώτη δάσωση γεωργικής γης

- ορισμός της «γεωργικής γης»,
- ορισμός του «γεωργού»,
- διατάξεις και κριτήρια για την επιλογή των περιοχών που πρόκειται να δασωθούν, τα οποία διασφαλίζουν ότι τα προγραμματιζόμενα μέτρα είναι προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες και συμβατά με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις και δη με τη βιοποικιλότητα, σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και το άρθρο 34 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού,
- περιγραφή της μεθόδου υπολογισμού των δαπανών εγκατάστασης και συντήρησης καθώς και του προς αντι-στάθμιση απωλεσθέντος εισοδήματος. Στην τελευταία περίπτωση, στην εν λόγω μέθοδο πρέπει να συνυπολογίζεται η ενίσχυση που χορηγείται δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003,
- μέγιστα όρια της ενίσχυσης για τη στήριξη εγκατάστασης, ποσά και διάρκεια των ετήσιων πριμοδοτήσεων για την κάλυψη δαπανών συντήρησης και εισοδηματικών απωλειών.

5.3.2.2.2. Πρώτη εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων σε γεωργική γη

- ορισμός των γεωργοδασοκομικών συστημάτων προς στήριξη,
- δασοκομική χρήση,
- γεωργική χρήση,
- πυκνότητα φύτευσης,
- περιγραφή της μεθοδολογίας υπολογισμού των δαπανών εγκατάστασης,
- μέγιστα όρια της ενίσχυσης για τη στήριξη εγκατάστασης.

5.3.2.2.3. Πρώτη δάσωση μη γεωργικής γης

- διατάξεις και κριτήρια για τον προσδιορισμό των περιοχών που πρόκειται να δασωθούν,
- διατάξεις που διασφαλίζουν ότι τα προγραμματιζόμενα μέτρα είναι προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες και συμβατά με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις και δη με τη βιοποικιλότητα,
- περιγραφή της μεθόδου υπολογισμού των δαπανών εγκατάστασης και συντήρησης,
- μέγιστα όρια της ενίσχυσης για τη στήριξη εγκατάστασης.

5.3.2.2.4. Ενισχύσεις Natura 2000

- οι περιοχές που καθορίζονται για την εφαρμογή των οδηγιών 79/409/ΕΟΚ και 92/43/ΕΟΚ και οι υποχρεώσεις για ιδιώτες ιδιοκτήτες δασών, οι οποίες απορρέουν από τις αντίστοιχες εθνικές/περιφερειακές διατάξεις διαχείρισης,
- περιγραφή της μεθόδου για τους υπολογισμούς που αιτιολογούν το κόστος και την απώλεια εισοδήματος εξαιτίας των περιορισμών στη χρήση των δασών και άλλων δασικών εκτάσεων, οι οποίοι οφείλονται στην εφαρμογή των οδηγιών 79/409/ΕΟΚ και 92/43/ΕΟΚ στην καλυπτόμενη περιοχή,
- ποσό της στήριξης.

5.3.2.2.5. Δασοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις

- αιτιολόγηση των δεσμεύσεων, βάσει των αναμενόμενων επιπτώσεών τους στο περιβάλλον σε συνάρτηση με τις περιβαλλοντικές ανάγκες και προτεραιότητες,
- περιγραφή της μεθόδου και των υποθέσεων εργασίας καθώς και των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται ως σημείο αναφοράς για τους υπολογισμούς που δικαιολογούν το πρόσθετο κόστος και την απώλεια εισοδήματος λόγω της αναληφθείσας υποχρέωσης,
- ποσό της στήριξης.

5.3.2.2.6. Αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού και εισαγωγή δράσεων πρόληψης

- φύση των δράσεων προς εφαρμογή και των μέτρων πρόληψης.

5.3.2.2.7. Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις

- προσδιορισμός των πράξεων προς στήριξη,
- περιγραφή της σύνδεσης με τις δεσμεύσεις που προβλέπονται στο άρθρο 36 στοιχείο α) σημείο ν) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή με άλλους γεωργοπεριβαλλοντικούς στόχους,
- περιγραφή της αξίας που πρόκειται να επαυξηθεί προς τέρψη του κοινού.

5.3.3. Άξονας 3: Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας**5.3.3.1. Μέτρα για τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας****5.3.3.1.1. Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες**

- καλυπτόμενοι τομείς,
- εντάσεις ενίσχυσης.

5.3.3.1.2. Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων

- τύποι των δικαιούχων επιχειρήσεων,
- περιγραφή του είδους των δράσεων,
- εντάσεις ενίσχυσης.

5.3.3.1.3. Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων

- περιγραφή του τύπου των καλυπτόμενων πράξεων οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 55 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005,
- εντάσεις ενίσχυσης.

5.3.3.2. Μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές**5.3.3.2.1. Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό**

- είδος των ενισχυόμενων υπηρεσιών,
- είδος των καλυπτόμενων δαπανών.

5.3.3.2.2. Ανακαίνιση και ανάπτυξη των χωριών

- είδος των στηριζόμενων δράσεων,
- είδος των καλυπτόμενων δαπανών.

5.3.3.2.3. Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς

- περιγραφή του τύπου των καλυπτόμενων πράξεων οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 57 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005.

5.3.3.3. Κατάρτιση και ενημέρωση

- πεδίο(α) που καλύπτεται(ονται) από το μέτρο κατάρτισης και ενημέρωσης,
- είδος των οικονομικών φορέων δικαιούχων των προβλεπόμενων δράσεων.

5.3.3.4. Απόκτηση δεξιοτήτων, εμπύχωση και εφαρμογή

- απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση: περιγραφή του είδους των καλυπτόμενων πράξεων,
- τα εταιρικά σχήματα δημοσίου-ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με το άρθρο 59 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 εκτός εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ίδιου κανονισμού, επιφορτισμένα με την εφαρμογή της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης: περιγραφή του τύπου (εκπροσωπούμενοι εταίροι, ποσοστό εκπροσωπούμενων ιδιωτικών εταίρων, εξουσία λήψης αποφάσεων), ενδεικτική εκτίμηση του αριθμού των εταιρικών σχημάτων δημοσίου-ιδιωτικού τομέα και περιοχή και πληθυσμός που καλύπτονται· αναφορά των μέτρων του άξονα 3 που εφαρμόζονται από τα συγκεκριμένα εταιρικά σχήματα δημοσίου-ιδιωτικού τομέα· διατάξεις που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των λειτουργικών δαπανών των εν λόγω εταιρικών σχημάτων προς το ανώτατο όριο του 15 % των δημοσίων δαπανών της οικείας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.

5.3.4. Άξονας 4 Εφαρμογή της προσέγγισης Leader**5.3.4.1. Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης**

- διαδικασία και χρονοδιάγραμμα για την επιλογή των ομάδων τοπικής δράσης, περιλαμβανομένων αντικειμενικών κριτηρίων επιλογής, και προβλεπόμενος ενδεικτικός αριθμός ομάδων τοπικής δράσης και προβλεπόμενο ποσοστό αγροτικών περιοχών που καλύπτονται από στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης,
- αιτιολόγηση της επιλογής των περιοχών των οποίων ο πληθυσμός βρίσκεται εκτός των ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 37 παράγραφος 3,
- διαδικασία επιλογής πράξεων από τις ομάδες τοπικής δράσης,
- περιγραφή των χρηματοδοτικών μηχανισμών που εφαρμόζονται για τις ομάδες τοπικής δράσης.

5.3.4.2. Διατοπική και διεθνική συνεργασία

- Διαδικασία, χρονοδιάγραμμα και αντικειμενικά κριτήρια για την επιλογή έργων διατοπικής και διεθνικής συνεργασίας.

5.3.4.3. Λειτουργία της ομάδας τοπικής δράσης, απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση στην περιοχή

- όριο που θα εφαρμοστεί στο μερίδιο του προϋπολογισμού των ομάδων τοπικής δράσης που προβλέπεται για τη λειτουργία τους,
- ενδεικτική εκτίμηση των δαπανών που προβλέπονται στο άρθρο 59 στοιχεία α) έως δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 για την απόκτηση δεξιοτήτων και την εμπύχωση στο πλαίσιο του άξονα Leader.

6. Χρηματοδοτικό σχέδιο, το οποίο περιλαμβάνει δύο πίνακες

(Άρθρο 16 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)

6.1. Ετήσια συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ (σε ΕΥΡΩ)

Έτος	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Συνολική συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ							
περιφέρειες σύγκλισης (*)							

(*) Για κράτη μέλη με περιφέρειες υπαγόμενες και μη υπαγόμενες στον στόχο σύγκλισης

6.2. Χρηματοδοτικό σχέδιο ανά άξονα (σε ΕΥΡΩ, συνολική περίοδος) (1)

Άξονας	Δημόσια συνεισφορά		
	Συνολική δημόσια συνεισφορά	Ποσοστό της συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ (%)	Ποσό της συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ
Άξονας 1			
Άξονας 2			
Άξονας 3			
Άξονας 4			
Τεχνική βοήθεια			
Σύνολο			

Σημείωση: Οι μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με την πρώτη περίπτωση του σημείου 5.2 του παρόντος παραρτήματος ενσωματώνονται στους πίνακες στα σημεία 6.1, 6.2 και 7. Για τον προσδιορισμό των δαπανών αυτών, τα κράτη μέλη οφείλουν να χρησιμοποιούν τον πίνακα αντιστοιχίας που παρατίθεται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1320/2006.

7. Ενδεικτική κατανομή ανά μέτρο αγροτικής ανάπτυξης (σε ΕΥΡΩ, συνολική περίοδος)

Μέτρο/Άξονας	Δημόσια δαπάνη	Ιδιωτική δαπάνη	Συνολικό κόστος
Μέτρο 111			
Μέτρο 112			
Μέτρο 121			
Μέτρο 1 ...			
Σύνολο άξονα 1			
Μέτρο 211			
Μέτρο 212			
Μέτρο 221			
Μέτρο 2 ...			
Σύνολο άξονα 2			

(1) Δεδομένου ότι τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης καλύπτουν διαφορετικούς τύπους περιφερειών και ότι τα ποσοστά συγχρηματοδότησης από το ΕΓΤΑΑ διαφοροποιούνται, ο πίνακας 6.2 πρέπει να επαναλαμβάνεται για κάθε τύπο περιφέρειας: περιφέρειες του στόχου σύγκλισης, εξόχως απόκεντρες περιφέρειες και μικρά νησιά του Αιγαίου, άλλες περιφέρειες.

Μέτρο/Άξονας	Δημόσια δαπάνη	Ιδιωτική δαπάνη	Συνολικό κόστος
Μέτρο 311			
Μέτρο 312			
Μέτρο 321			
Μέτρο 3 ...			
Σύνολο άξονα 3			
41 Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης:			
— 411 Ανταγωνιστικότητα			
— 412 Περιβάλλον/διαχείριση της γης			
— 413 Ποιότητα ζωής/διαφοροποίηση			
421 Συνεργασία:			
431 Δαπάνες λειτουργίας, απόκτηση δεξιοτήτων, εμψύχωση			
Σύνολο άξονα 4 ⁽¹⁾			
Σύνολο αξόνων 1, 2, 3 και 4			
511 Τεχνική βοήθεια ποσό τεχνικής βοήθειας για το εθνικό αγροτικό δίκτυο (ανάλογα με την περίπτωση):			
α) δαπάνες λειτουργίας			
β) σχέδιο δράσης			
Γενικό σύνολο			

(¹) Για τον έλεγχο της συμμόρφωσης προς το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, στη συνολική κατανομή του άξονα 4 εφαρμόζεται η κλείδα κατανομής μεταξύ αξόνων που προκύπτει από τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης.

Ο ενοποιημένος χρηματοδοτικός πίνακας και ο ενδεικτικός αρχικός πίνακας των μέτρων πρέπει να ακολουθούν τη δομή των πινάκων στα σημεία 6.1, 6.2 και 7 και τη σειρά του ακόλουθου καταλόγου:

Τα μέτρα κωδικοποιούνται ως εξής:

- (111) δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένης της διάδοσης επιστημονικών γνώσεων και καινοτόμων πρακτικών, για τα άτομα που απασχολούνται στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας·
- (112) εγκατάσταση νέων γεωργών·
- (113) πρόωρη συνταξιοδότηση γεωργών και γεωργικών εργατών·
- (114) χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών από τους γεωργούς και τους δασοκαλλιεργητές·
- (115) σύσταση υπηρεσιών διαχείρισης εκμεταλλεύσεων, γεωργών αντικατάστασης και υπηρεσιών παροχής γεωργικών συμβουλών στην εκμετάλλευση, καθώς και υπηρεσιών παροχής δασοκομικών συμβουλών·
- (121) εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων·

- (122) βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών·
- (123) αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων·
- (124) συνεργασία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα της γεωργίας και των τροφίμων·
- (125) βελτίωση και ανάπτυξη της υποδομής που σχετίζεται με την ανάπτυξη και προσαρμογή της γεωργίας και της δασοκομίας·
- (126) αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και εισαγωγή των κατάλληλων δράσεων πρόληψης·
- (131) παροχή βοήθειας σε γεωργούς για να προσαρμοσθούν σε απαιτητικά πρότυπα βασισμένα στην κοινοτική νομοθεσία·
- (132) στήριξη γεωργών που συμμετέχουν σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων·
- (133) στήριξη ομάδων παραγωγών για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης των προϊόντων στο πλαίσιο συστημάτων για την ποιότητα τροφίμων·
- (141) στήριξη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ημιεπιβίωσης που βρίσκονται σε διαδικασία αναδιάρθρωσης·
- (142) δημιουργία ομάδων παραγωγών·
- (211) ενισχύσεις στους γεωργούς ορεινών περιοχών για φυσικά μειονεκτήματα·
- (212) ενισχύσεις στους γεωργούς περιοχών με μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών·
- (213) ενισχύσεις Natura 2000 και ενισχύσεις που συνδέονται με την οδηγία 2000/60/ΕΚ·
- (214) γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις·
- (215) ενισχύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων·
- (216) στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις·
- (221) πρώτη δάσωση γεωργικών γαιών·
- (222) πρώτη εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων σε γεωργική γη·
- (223) πρώτη δάσωση μη γεωργικών γαιών·
- (224) ενισχύσεις Natura 2000·
- (225) δασοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις·
- (226) αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού και εισαγωγή δράσεων πρόληψης·
- (227) στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις·
- (311) διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες·
- (312) στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων·
- (313) ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων·
- (321) βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό·
- (322) ανακαίνιση και ανάπτυξη των χωριών·
- (323) διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς·

- (331) κατάρτιση και ενημέρωση οικονομικών φορέων οι οποίοι δραστηριοποιούνται στους τομείς που καλύπτονται από τον άξονα 3·
- (341) απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση με στόχο την προπαρασκευή και υλοποίηση μιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης·
- (410) στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης·
- (411) ανταγωνιστικότητα·
- (412) περιβάλλον/διαχείριση της γης·
- (413) ποιότητα ζωής/διαφοροποίηση·
- (421) διατοπική και διεθνική συνεργασία·
- (431) λειτουργία της ομάδας τοπικής δράσης, απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση·
- (511) τεχνική βοήθεια·

8. Όταν ενδείκνυται, πίνακας σχετικά με την συμπληρωματική εθνική χρηματοδότηση ανά άξονα, στον οποίο γίνεται διαχωρισμός των καλυπτόμενων μέτρων όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1698/2005

Πίνακας

Συμπληρωματική εθνική χρηματοδότηση (άρθρο 16 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)

(Σε Ευρώ, συνολική περίοδος)

Άξονας 1	
Μέτρο 111	
...	
Σύνολο άξονα 1	
Άξονας 2	
Μέτρο 211	
...	
Σύνολο άξονα 2	
Άξονας 3	
Μέτρο 311	
...	
Σύνολο άξονα 3	
Άξονας 4	
Μέτρο 411	
...	
Σύνολο άξονα 4	
Σύνολο άξονα 1, άξονα 2, άξονα 3, άξονα 4	

9. Τα στοιχεία που απαιτούνται για την εκτίμηση της τήρησης των κανόνων ανταγωνισμού και, ανάλογα με την περίπτωση, ο κατάλογος των καθεστώτων ενίσχυσης που επιτρέπονται βάσει των άρθρων 87, 88 και 89 της συνθήκης και που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων

(Άρθρο 16 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)

Τα στοιχεία που προβλέπονται στα παρακάτω σημεία Α και Β σχετικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες για τις κρατικές ενισχύσεις πρέπει να ισχύουν καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος και να καλύπτουν τόσο την αρχική υποβολή όσο και τις επακόλουθες τροποποιήσεις αυτής.

A. Για μέτρα και πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 36 της συνθήκης είτε:

- υποδεικνύεται το εάν η στήριξη χορηγείται στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 της Επιτροπής ⁽¹⁾ σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον τομέα της γεωργίας· ή
- παρέχεται ο αριθμός καταχώρισης και η αναφορά στον εκδιδόμενο δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου ⁽²⁾ κανονισμό της Επιτροπής περί απαλλαγής, βάσει του οποίου εισήχθη το μέτρο· ή
- παρέχεται ο αριθμός της υπόθεσης και ο αριθμός πρωτοκόλλου με τον οποίο το μέτρο κηρύχθηκε από την Επιτροπή συμβιβασμό με τη συνθήκη· ή
- υποβάλλεται το σχετικό δελτίο πληροφοριών που παρατίθεται σε παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής ⁽³⁾.

B. Για τα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 25, 27 (όσον αφορά το τελευταίο, μόνο για την συμπληρωματική εθνική χρηματοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 89 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005) και στο άρθρο 52 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, καθώς και για πράξεις που εντάσσονται στα μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 28 και 29 του ίδιου κανονισμού και τα οποία δεν εμπίπτουν εντός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 36 της συνθήκης, είτε:

- υποδεικνύεται το εάν η στήριξη χορηγείται στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής ⁽⁴⁾ σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας· ή
- παρατίθεται ο αριθμός καταχώρισης και η αναφορά στον εκδιδόμενο δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου κανονισμό της Επιτροπής περί απαλλαγής, βάσει του οποίου εισήχθη το μέτρο· ή
- παρέχεται ο αριθμός της υπόθεσης και ο αριθμός πρωτοκόλλου με τον οποίο το μέτρο κηρύχθηκε από την Επιτροπή συμβιβασμό με τη συνθήκη· ή
- υποδεικνύονται άλλοι λόγοι για τους οποίους το σχετικό καθεστώς ενίσχυσης συνιστά υφιστάμενη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, περιλαμβανομένων των μέτρων υφιστάμενης ενίσχυσης κατά την έννοια των συνθηκών προσχώρησης.

Τα εν λόγω μέτρα πρέπει να παρέχονται με τη μορφή του πίνακα κρατικής ενίσχυσης που ορίζεται παρακάτω:

Γ. Μορφή του πίνακα κρατικής ενίσχυσης που πρέπει να προσαρτάται σε κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης

Κωδικός μέτρου	Τίτλος του καθεστώτος ενίσχυσης	Ένδειξη νομιμότητας του καθεστώτος (*)	Διάρκεια του καθεστώτος ενίσχυσης

(*) Υποδεικνύονται αντιστοίχως:

- Για μέτρα που καλύπτονται από κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (*de minimis*) – «Κάθε ενίσχυση που χορηγείται δυνάμει του παρόντος μέτρου συνάδει με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. ... για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας».
- Για εγκεκριμένα καθεστώτα ενίσχυσης: αναφορά στην απόφαση έγκρισης της κρατικής ενίσχυσης από την Επιτροπή, περιλαμβανομένου του αριθμού της κρατικής ενίσχυσης και του αριθμού πρωτοκόλλου της επιστολής έγκρισης,
- Για ενισχύσεις που αποτελούν αντικείμενο απαλλαγής κατά κατηγορία: αναφορά στον επιμέρους κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία και στον αριθμό καταχώρισης,
- Για άλλα υφιστάμενα μέτρα ενίσχυσης:
  - α) στην περίπτωση των κρατών μελών που προσχώρησαν στη Κοινότητα την 1η Μαΐου 2004 και την 1η Ιανουαρίου 2007 «νέα κράτη μέλη»: 1) «καμία» για ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν από το 1995· 2) αναφορά στον αριθμό του μέτρου στον κατάλογο της συνθήκης προσχώρησης, 3) παραπομπή στην επιστολή μη διατύπωσης αντιρρήσεων στο πλαίσιο της «διαδικασίας μεταβατικών μέτρων»,
  - β) για άλλες περιπτώσεις υφιστάμενης ενίσχυσης : υποδεικνύεται η ισχύουσα σχετική αιτιολόγηση.

Ο πίνακας κρατικών ενισχύσεων πρέπει να συνοδεύεται από δέσμευση των κρατών μελών ότι οποιοσδήποτε περίπτωση εφαρμογής των καθεστώτων που απαριθμούνται στο σημείο Β, για τα οποία απαιτούνται μεμονωμένες κοινοποιήσεις σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις ή τους όρους και τις δεσμεύσεις που θεσπίζονται στην αντίστοιχη απόφαση έγκρισης της κρατικής ενίσχυσης, θα κοινοποιούνται μεμονωμένα σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 325 της 28.10.2004, σ. 4.

⁽²⁾ ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ.1.

⁽³⁾ ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 30.

10. **Πληροφορίες για τη συμπληρωματικότητα με τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από τα άλλα μέσα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, μέσω της πολιτικής Συνοχής, καθώς και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας**
(Άρθρο 5, άρθρο 16 στοιχείο η) και άρθρο 60 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)
- 10.1. *Εκτίμηση και μέσα συμπληρωματικότητας με:*
- τις δραστηριότητες, τις πολιτικές και τις προτεραιότητες της Κοινότητας, και ιδίως με τους στόχους της Οικονομικής και Κοινωνικής συνοχής και εκείνους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας.
  - μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ ή άλλα μέσα στους τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι του παρόντος κανονισμού.
- 10.2. *Σε σχέση με τα μέτρα των αξόνων 1, 2 και 3:*
- Κριτήρια διαχωρισμού για τα μέτρα που αφορούν πράξεις επιλέξιμες, επίσης, στο πλαίσιο και άλλου κοινοτικού μέσου στήριξης, ιδίως των διαρθρωτικών ταμείων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας.
- 10.3. *Σε σχέση με τα μέτρα του άξονα 4:*
- Κριτήρια διαχωρισμού για τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης που εντάσσονται στον άξονα 4 σε σχέση με τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης που υλοποιούνται από «ομάδες» στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας, καθώς και για τη συνεργασία σε σχέση με τον στόχο συνεργασίας στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων.
- 10.4. Ανάλογα με την περίπτωση, είναι σκόπιμο να παρέχονται πληροφορίες ως προς τη συμπληρωματικότητα με άλλα κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα.
11. **Προσδιορισμός αρμόδιων αρχών και οργανισμών**
(Άρθρο 16 στοιχείο θ) σημείο i) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)
- προσδιορισμός εκ μέρους του κράτους μέλους όλων των αρχών που προβλέπονται στο άρθρο 74 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 και, για λόγους ενημέρωσης, συνοπτική περιγραφή της δομής διαχείρισης και ελέγχου.
12. **Περιγραφή των συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης, καθώς και προβλεπόμενη σύνθεση της επιτροπής παρακολούθησης**
(Άρθρο 16 στοιχείο θ) σημείο ii) και άρθρο 77 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)
- 12.1. *Περιγραφή των συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης*
- Τα συστήματα αυτά αναπτύσσονται βάσει του κοινού καταλόγου των δεικτών επιδόσεων, αποτελεσμάτων, εκκίνησης και επιπτώσεων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, ο οποίος περιλαμβάνεται στο κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης (ΚΠΠΑ) του παραρτήματος VIII, και βάσει των άλλων στοιχείων που παρατίθενται στο άρθρο 62 παράγραφος 3. Σε κάθε πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης προσδιορίζονται πρόσθετοι δείκτες οι οποίοι αντικατοπτρίζουν εθνικές και/ή περιφερειακές ανάγκες, συνθήκες και στόχους για κάθε περιοχή του προγράμματος. Τα στοιχεία που συλλέγονται σχετικά με τους δείκτες μπορούν να αντλούνται με βάση τα πρότυπα που αναπτύχθηκαν από Παγκόσμιο Δίκτυο Συστημάτων Γεωσκόπησης (GEOSS) ή από κοινοτικά προγράμματα όπως η Παγκόσμια Παρακολούθηση του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας (GMES).
- 12.2. *Προβλεπόμενη σύνθεση της επιτροπής παρακολούθησης*
13. **Διατάξεις που διασφαλίζουν ότι δίνεται δημοσιότητα στο πρόγραμμα**
(Άρθρο 76 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)
- Περιγραφή του σχεδίου επικοινωνίας και των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο άρθρο 58 του παρόντος κανονισμού και στο παράρτημα VI αυτού:
- 13.1. Δράσεις που προβλέπονται για την ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων, των επαγγελματιών οργανώσεων, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, των οργανισμών που ασχολούνται με την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη κυβερνητικών οργανώσεων σχετικά με τις δυνατότητες που προσφέρει το πρόγραμμα και με τους κανόνες πρόσβασης στη χρηματοδότηση από το πρόγραμμα.

- 13.2. Δράσεις που προβλέπονται για την ενημέρωση των δικαιούχων για την κοινοτική συνεισφορά.
- 13.3. Δράσεις για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με τον ρόλο που διαδραματίζει η Κοινότητα στα προγράμματα και τα αποτελέσματά τους.
14. **Προσδιορισμός των εταίρων των οποίων ζητείται η γνώμη και των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης**
(Άρθρα 6 και 16 στοιχείο ι) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)
- 14.1. *Προσδιορισμός των εταίρων των οποίων ζητείται η γνώμη*
Κατάλογος των αρμόδιων περιφερειακών, τοπικών αρχών και λοιπών δημοσίων αρχών, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και κάθε άλλου κατάλληλου οργανισμού που εκπροσωπεί την κοινωνία των πολιτών, μη κυβερνητικών οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών, και οργανισμών που είναι αρμόδιοι για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, των οποίων ζητείται η γνώμη.
- 14.2. *Αποτελέσματα της διαβούλευσης*
Παροχή σύνοψης των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων όπου περιλαμβάνονται οι ημερομηνίες των διαβουλεύσεων και το χρονικό περιώριο που παραχωρήθηκε για τη διατύπωση παρατηρήσεων και τη συμβολή στην κατάρτιση του προγράμματος και αναφορά του βαθμού στον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι παρασχεθείσες γνώμες και συμβουλές.
15. **Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και έλλειψη διακρίσεων**
(Άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)
- 15.1. Περιγραφή του τρόπου με τον οποίο πρόκειται να προωθηθεί η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σε όλα τα στάδια εφαρμογής του προγράμματος (σχεδιασμός, εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση).
- 15.2. Περιγραφή του τρόπου με τον οποίο αποφεύγεται κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού σε όλα τα στάδια εφαρμογής του προγράμματος.
16. **Πράξεις τεχνικής βοήθειας**
(Άρθρο 66 παράγραφος 2) και άρθρο 68 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)
- 16.1. *Περιγραφή των δραστηριοτήτων προπαρασκευής, διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης, ενημέρωσης και ελέγχου της συνδρομής των προγραμμάτων, οι οποίες χρηματοδοτούνται από την τεχνική βοήθεια.*
- 16.2. *Εθνικό αγροτικό δίκτυο*
— κατάλογος των οργανισμών και των διοικητικών υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης και που πρόκειται να συμμετάσχουν στο εθνικό αγροτικό δίκτυο·
— διαδικασία και χρονοδιάγραμμα για τη δημιουργία του εθνικού αγροτικού δικτύου·
— συνοπτική περιγραφή των βασικών κατηγοριών δραστηριοτήτων που θα αναληφθούν από το εθνικό αγροτικό δίκτυο. Οι δραστηριότητες αυτές θα αποτελέσουν τη βάση του σχεδίου δράσης που συντάσσεται από τα κράτη μέλη, για το οποίο χορηγείται στήριξη δυνάμει του άρθρου 68 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005·
— το ποσό που προορίζεται για τη δημιουργία και τη λειτουργία του εθνικού αγροτικού δικτύου και για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 68 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005. Στο ποσό αυτό πρέπει να γίνεται διαχωρισμός μεταξύ του μέρους που καλύπτει τη δομή που είναι αναγκαία για τη λειτουργία του προγράμματος και του μέρους του ποσού που καλύπτει το σχέδιο δράσης. Το πρόγραμμα πρέπει να περιέχει διατάξεις που διασφαλίζουν ότι το μέρος του ποσού που προβλέπεται στο ανωτέρω στοιχείο α) δεν αυξάνεται αδικαιολόγητα με την πάροδο του χρόνου.

Β. ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΔΙΚΤΥΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 41 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ 3 ΚΑΙ 5)

Όταν, σύμφωνα με το άρθρο 66 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1698/2005, τα κράτη μέλη που προγραμματίζουν σε περιφερειακό επίπεδο υποβάλουν προς έγκριση ειδικό πρόγραμμα για τη δημιουργία και λειτουργία του εθνικού τους αγροτικού δικτύου, τότε τα προγράμματα αυτά πρέπει να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) κατάλογο των οργανισμών και των διοικητικών υπηρεσιών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης και που πρόκειται να συμμετάσχουν στο εθνικό αγροτικό δίκτυο·
- β) τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα για τη δημιουργία του εθνικού αγροτικού δικτύου·
- γ) συνοπτική περιγραφή των βασικών κατηγοριών δραστηριοτήτων που θα αναληφθούν από το εθνικό αγροτικό δίκτυο. Οι δραστηριότητες αυτές θα αποτελέσουν τη βάση του σχεδίου δράσης που συντάσσεται από τα κράτη μέλη, για το οποίο χορηγείται στήριξη δυνάμει του άρθρου 68 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005·
- δ) το ποσό που προορίζεται για τη δημιουργία και τη λειτουργία του εθνικού αγροτικού δικτύου και την εφαρμογή του σχεδίου δράσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 68 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, και την ετήσια κατανομή της συνεισφοράς του ΕΓΤΑΑ η οποία πρέπει να συμμορφώνεται προς το άρθρο 69 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005·
- ε) έναν χρηματοδοτικό πίνακα για το σύνολο της περιόδου προγραμματισμού, με την ακόλουθη μορφή (τρέχουσες τιμές σε ΕΥΡΩ):

Είδος δαπανών για το εθνικό αγροτικό δίκτυο	Συνολική δημόσια δαπάνη	Συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ
α) για τη λειτουργία της δομής του εθνικού αγροτικού δικτύου		
β) για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης του εθνικού αγροτικού δικτύου, περιλαμβανομένης της αξιολόγησης		
Σύνολο		

- στ) τον προσδιορισμό των αρμόδιων αρχών και οργανισμών·
- ε) περιγραφή του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης, καθώς και της προβλεπόμενης σύνθεσης της Επιτροπής Παρακολούθησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗ ΜΑΛΤΑ

Στήριξη για τη δημιουργία ομάδας παραγωγών (Ελάχιστο ποσό που αναφέρεται στο άρθρο 25 παράγραφος 2)

ΕΥΡΩ	Έτος
63 000	1ο έτος
63 000	2ο έτος
63 000	3ο έτος
60 000	4ο έτος
50 000	5ο έτος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΕΣ ΦΥΛΕΣ (ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 27 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4)

Επιλέξιμα είδη οικοσίων ζώων	Όρια κάτω των οποίων μια τοπική φυλή θεωρείται ότι κινδυνεύει να απωλεσθεί για τη γεωργία [αριθμός θηλυκών ζώων αναπαραγωγής (*)]
Βοοειδή	7 500
Προβατοειδή	10 000
Αιγοειδή	10 000
Ιπποειδή	5 000
Χοίροι	15 000
Πτηνά	25 000

(*) Αριθμός, ο οποίος υπολογίζεται για όλα τα κράτη μέλη, των θηλυκών ζώων αναπαραγωγής της ίδιας φυλής, τα οποία διατίθενται για αναπαραγωγή καθαρόαιμου γένους και καταχωρίζονται σε γενεαλογικό μητρώο που τηρείται από κτηνοτροφική οργάνωση αναγνωρισμένη από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους ζωοτεχνικούς κοινοτικούς κανόνες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΖΩΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΜΟΝΑΔΕΣ ΖΩΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 27 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 13)

Ταύροι, αγελάδες και άλλα βοοειδή ηλικίας άνω των δύο ετών, μόνοπλα ηλικίας άνω των έξι μηνών	1,0 MZK
Βοοειδή ηλικίας από έξι μηνών έως δύο ετών	0,6 MZK
Βοοειδή ηλικίας κάτω των δύο ετών	0,4 MZK
Προβατοειδή	0,15 MZK
Αιγοειδή	0,15 MZK
Χοιρομητέρες αναπαραγωγής > 50 Kg	0,5 MZK
Άλλοι χοίροι	0,3 MZK
Ωστόσοκες όρνιθες	0,014 MZK
Άλλα πουλερικά	0,003 MZK

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΓΤΑΑ (ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 58 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3)**1. Μέτρα ενημέρωσης για δυνητικούς δικαιούχους και δικαιούχους****1.1. Μέτρα ενημέρωσης για δυνητικούς δικαιούχους**

Για τον σκοπό της δημοσιότητας, οι διαχειριστικές αρχές διανέμουν τις πλέον περιεκτικές πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες χρηματοδότησης που παρέχονται στο πρόγραμμα στο πλαίσιο της κοινής συνδρομής από την Κοινότητα και τα κράτη μέλη.

Για τον σκοπό αυτό, η διαχειριστική αρχή διασφαλίζουν την ευρεία δημοσίευση του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης, με λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τις χρηματοδοτικές συνεισφορές του ΕΓΤΑΑ και, εν συνεχεία, τη διανομή του σε όλους τους ενδιαφερόμενους αιτούντες.

Η διαχειριστική αρχή παρέχει στους δυνητικούς δικαιούχους σαφείς, λεπτομερείς και επίκαιρες πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα:

- α) τις διοικητικές διαδικασίες που πρέπει να τηρηθούν ούτως ώστε να ικανοποιηθούν τα κριτήρια για χρηματοδότηση στο πλαίσιο προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης·
- β) την περιγραφή των διαδικασιών εξέτασης των αιτήσεων χρηματοδότησης·
- γ) τους όρους ή/και τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την επιλογή και αξιολόγηση των έργων προς χρηματοδότηση·
- δ) τα ονόματα των υπευθύνων ή των σημείων επικοινωνίας σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, για τη παροχή επεξηγήσεων σε σχέση με τη λειτουργία των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και τα κριτήρια επιλογής και αξιολόγησης των πράξεων.

Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει τη συμμετοχή των οργανισμών που μπορούν να ενεργήσουν ως κέντρα αναμετάδοσης πληροφοριών στα μέτρα ενημέρωσης για δυνητικούς δικαιούχους, και ιδίως:

- α) περιφερειακών και τοπικών αρχών·
- β) επαγγελματικών οργανώσεων·
- γ) οικονομικών και κοινωνικών εταίρων·
- δ) μη κυβερνητικών οργανώσεων, ιδίως οργανισμών για την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος·
- ε) κέντρων Ευρωπαϊκής πληροφόρησης·
- στ) αντιπροσωπειών της Επιτροπής στα κράτη μέλη.

Η διαχειριστική αρχή ενημερώνει τους δυνητικούς δικαιούχους σχετικά με τη δημοσίευση που προβλέπεται στο σημείο 2.1.

1.2. Μέτρα ενημέρωσης για δικαιούχους

Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι η κοινοποίηση της χορήγησης συνδρομής ενημερώνει τους δικαιούχους ότι η δράση χρηματοδοτείται από πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από το ΕΓΤΑΑ και από τον άξονα προτεραιότητας του σχετικού προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης.

2. Μέτρα ενημέρωσης και δημοσιότητας για το κοινό

Η διαχειριστική αρχή του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης και οι δικαιούχοι λαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα ενημέρωσης και δημοσιότητας για το κοινό, σε ό,τι αφορά τα μέτρα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο ενός προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

2.1. Αρμοδιότητες των διαχειριστικών αρχών

Η διαχειριστική αρχή ενημερώνει το κοινό σχετικά με την έγκριση του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης από την Επιτροπή, τις επικαιροποιήσεις του, τα βασικά επιτεύγματα στην υλοποίησή του και σχετικά με την περάτωσή του.

Από το 2008 η διαχειριστική αρχή δημοσιεύει τουλάχιστο ετησίως, με ηλεκτρονικό ή άλλο μέσο, τον κατάλογο των δικαιούχων στήριξης από τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, τους τίτλους των πράξεων και τα ποσά των δημόσιων συνεισφορών που κατανέμονται σε αυτές τις πράξεις.

Τα μέτρα ενημέρωσης υλοποιούνται από τη διαχειριστική αρχή με κάθε είδους μέσα στο κατάλληλο εδαφικό επίπεδο. Αυτά περιλαμβάνουν επίσης εκστρατείες επικοινωνίας, δημοσιεύσεις σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή και οποιοδήποτε άλλο μέσο κρίνεται κατάλληλο.

Τα μέτρα για την ενημέρωση του κοινού περιλαμβάνουν τα στοιχεία που καθορίζονται στο σημείο 3.1.

2.2. Αρμοδιότητες των δικαιούχων

Όταν μια πράξη στο πλαίσιο ενός προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης καταλήγει σε επένδυση (π.χ. σε γεωργικές επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις τροφίμων) το συνολικό κόστος της οποίας υπερβαίνει τα 50 000 ΕΥΡΩ, ο δικαιούχος τοποθετεί επεξηγηματική πινακίδα.

Στους τόπους εκτέλεσης έργων υποδομής το συνολικό κόστος των οποίων υπερβαίνει τις 500 000 ΕΥΡΩ τοποθετούνται διαφημιστικά πλαίσια.

Επεξηγηματικές πινακίδες τοποθετούνται επίσης στις εγκαταστάσεις των ομάδων τοπικής δράσης που χρηματοδοτούνται από τον άξονα 4.

Τα διαφημιστικά πλαίσια και οι πινακίδες φέρουν περιγραφή του/της έργου/πράξης και των στοιχείων που αναφέρονται στο σημείο 3.1. Οι πληροφορίες αυτές καταλαμβάνουν το 25 % τουλάχιστον της επιφάνειας του διαφημιστικού πλαισίου ή της πινακίδας.

3. Τεχνικά χαρακτηριστικά των δράσεων ενημέρωσης και δημοσιότητας

3.1. Σύνθημα και λογότυπο

Κάθε δράση ενημέρωσης και δημοσιότητας περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:

— Την ευρωπαϊκή σημαία σύμφωνα με τις προδιαγραφές γραφικής παράστασης που ορίζονται στο σημείο 4, σε συνδυασμό με μια επεξήγηση του ρόλου της Επιτροπής, μέσω της ακόλουθης δήλωσης:

«Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης: Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές»

— Για τις δράσεις και τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από τον άξονα Leader, χρησιμοποιείται και το λογότυπο Leader.

3.2. Υλικό ενημέρωσης και επικοινωνίας

— Οι δημοσιεύσεις (φυλλάδια, δελτάρια, ενημερωτικές επιστολές) και οι αφίσες σχετικά με μέτρα και δράσεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ περιέχουν στην πρώτη σελίδα ευδιάκριτη μνεία της συμμετοχής της Κοινότητας, καθώς και το κοινοτικό έμβλημα στην περίπτωση που υπάρχει επίσης τυπωμένο το εθνικό ή περιφερειακό έμβλημα. Οι δημοσιεύσεις περιλαμβάνουν τα στοιχεία του οργανισμού ο οποίος είναι υπεύθυνος για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων, καθώς επίσης και μνεία της αρχής διαχείρισης που έχει οριστεί για την υλοποίηση της σχετικής παρέμβασης.

— Για πληροφορίες που κοινοποιούνται με ηλεκτρονικό τρόπο (ιστοσελίδες, τράπεζα δεδομένων που απευθύνεται στους δυναμικούς δικαιούχους) ή ως οπτικοακουστικό υλικό, η πρώτη περίπτωση εφαρμόζεται κατ' αναλογία. Στο πλαίσιο της διαμόρφωσης του σχεδίου επικοινωνίας, είναι σημαντικό να γίνεται χρήση των νέων τεχνολογιών οι οποίες επιτρέπουν την ταχεία και αποτελεσματική διάδοση πληροφοριών και διευκολύνουν τον διάλογο με το ευρύ κοινό.

Σε περίπτωση κόμβων διαδικτύου σχετικά με το ΕΓΤΑΑ, πρέπει:

— να γίνεται μνεία της συμμετοχής του ΕΓΤΑΑ τουλάχιστον στην αρχική σελίδα

— να δημιουργείται υπερσύνδεσμος προς την ιστοσελίδα της Επιτροπής που είναι σχετική με το ΕΓΤΑΑ.

4. Οδηγίες σχετικά με τη δημιουργία του εμβλήματος και ορισμός των τυποποιημένων χρωμάτων

4.1. Ευρωπαϊκή σημαία

Περιγραφή του εμβλήματος

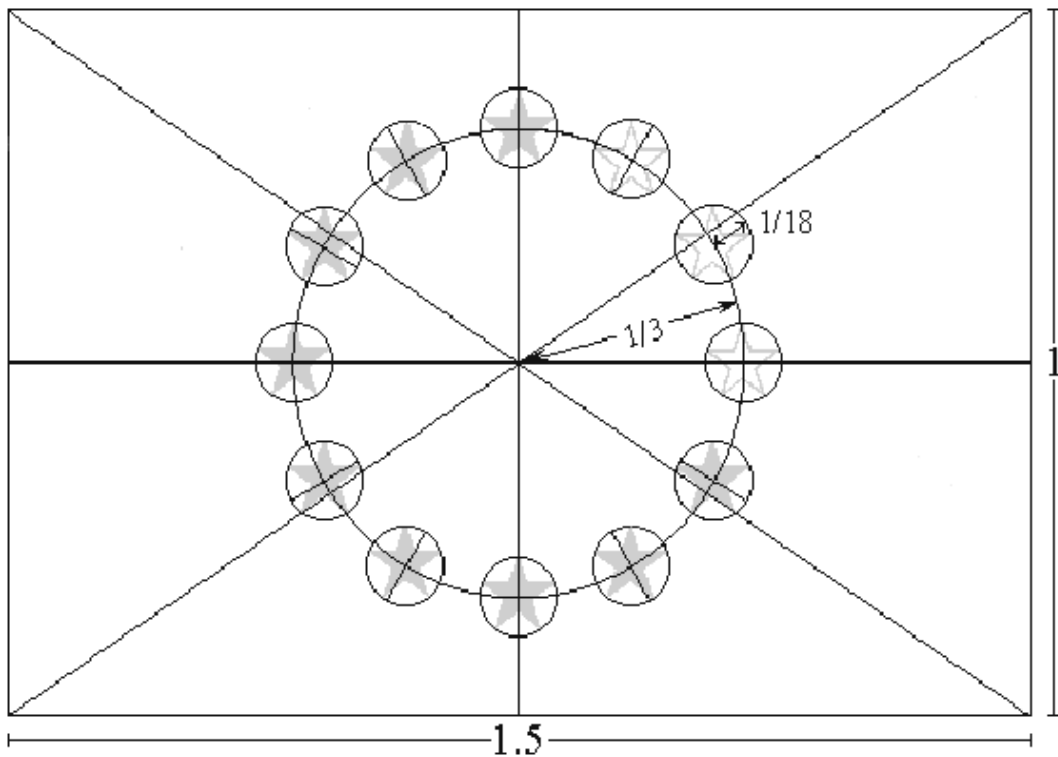
Με υπόβαθρο το κυανό του ουρανού, δώδεκα χρυσοί αστέρες σχηματίζουν κύκλο, αναπαριστώντας την ένωση των λαών της Ευρώπης. Το πλήθος των αστέρων είναι δώδεκα και δεν αλλάζει, επειδή δώδεκα είναι το σύμβολο της τελειότητας και της ενότητας.

Σε έργα χρηματοδοτούμενα από το ΕΓΤΑΑ, κάτω από την ευρωπαϊκή σημαία εμφανίζεται το όνομα του συγκεκριμένου Ταμείου.

Περιγραφή θυρεού

Επάνω σε γαλάζιο πεδίο, κύκλος δώδεκα χρυσών αστέρων που οι κορυφές τους δεν έρχονται σε επαφή μεταξύ τους.

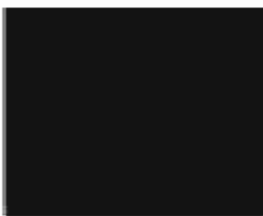
Γεωμετρική περιγραφή

Το σύμβολο έχει τη μορφή κυανής ορθογώνιας σημαίας, με μήκος μιάμιση φορά το ύψος. Δώδεκα χρυσοί αστέρες τοποθετημένοι σε ίσες αποστάσεις σχηματίζουν αόρατο κύκλο με κέντρο το σημείο τομής των διαγωνίων του ορθογωνίου. Η ακτίνα του κύκλου είναι ίση προς το ένα τρίτο του ύψους. Καθένας από τους αστέρες έχει πέντε κορυφές ευρισκόμενους στην περιφέρεια αόρατου κύκλου με ακτίνα ίση προς το ένα δέκατο όγδοο του ύψους. Όλοι οι αστέρες είναι όρθιοι, δηλαδή με τη μία κορυφή κατακόρυφη και δύο κορυφές σε ευθεία γραμμή καθέτως προς τον ιστό της σημαίας. Ο κύκλος είναι διατεταγμένος ούτως ώστε οι αστέρες να καταλαμβάνουν τη θέση των ακέραιων ωρών όψεως ωρολογίου. Το πλήθος των αστέρων δεν μεταβάλλεται.

Κανονισμός για τα χρώματα

PANTONE REFLEX BLUE

Το έμβλημα έχει τα εξής χρώματα:

PANTONE REFLEX BLUE για την επιφάνεια του ορθογωνίου **PANTONE YELLOW** για τους αστέρες. Η διεθνής σειρά χρωμάτων **ΠΑΝΤΟΝΙΚΗ** διατίθεται ευρέως, με ευκολία ακόμη και σε μη επαγγελματίες.

PANTONE YELLOW

Τετραχρωμία:

Εάν χρησιμοποιείται τετραχρωμία, δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν τα δύο τυποποιημένα χρώματα. Ως εκ τούτου είναι ανάγκη να αναδημιουργηθούν με τη χρήση των τεσσάρων χρωμάτων της τετραχρωμίας. Το **PANTONE YELLOW** αποκτάται με τη χρήση 100 % «Process Yellow». Αναμειγνύοντας 100 % «Process Cyan» και 80 % «Process Magenta» επιτυγχάνεται χρώμα σε μεγάλο βαθμό όμοιο προς το **PANTONE REFLEX BLUE**.

Διαδίκτυο

Το **PANTONE REFLEX BLUE** αντιστοιχεί στο χρωματισμό παλέτας του δικτύου RGB:0/51/153 (δεκαεξαδικό: 000099) και το **PANTONE YELLOW** αντιστοιχεί στο χρωματισμό της παλέτας του δικτύου RGB:255/204/0 (δεκαεξαδικό: FFCC00).

Μονοχρωμία

Αν διατίθεται μόνον μελανό, να χαραχθεί το ορθογώνιο με μαύρο και να εκτυπωθούν οι αστέρες σε ασπρόμαυρο.

Σε περίπτωση που το μόνο διαθέσιμο χρώμα είναι το κυανούν (πρέπει βεβαίως να είναι ανακλαστικό κυανούν), να χρησιμοποιηθεί κατά 100 %, οι δε αστέρες αναπαράγονται σε αρνητικό λευκό και το πεδίο κατά 100 % κυανούν.

Αναπαραγωγή σε έγχρωμο υπόβαθρο

Το έμβλημα αναπαράγεται κατά προτίμηση σε λευκό υπόβαθρο. Να αποφεύγεται υπόβαθρο σε ποικίλα χρώματα και οπωσδήποτε κάποιο που δεν ταιριάζει με το κυανούν. Αν δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική δυνατότητα παρά έγχρωμο υπόβαθρο, να τοποθετηθεί γύρω από το ορθογώνιο λευκό περιθώριο με πλάτος ίσο προς το 1/25 του ύψους του ορθογώνιου.

4.2. Λογότυπο *Leader*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Α. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΑΡΘΡΟ 60)

1. Αλλαγές των γενικών συνθηκών (Άρθρο 82 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005):

- Αλλαγές των γενικών συνθηκών που έχουν άμεση επίπτωση στις συνθήκες εφαρμογής του προγράμματος (π.χ. νομοθετικές αλλαγές ή απροσδόκητες κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις)
- Αλλαγές στις κοινοτικές και εθνικές πολιτικές οι οποίες επηρεάζουν τη συνέπεια μεταξύ του ΕΓΤΑΑ και των άλλων χρηματοδοτικών μέσων

2. Η πρόοδος του προγράμματος σε σχέση με τους καθορισμένους στόχους, με βάση δείκτες εκκροών και αποτελεσμάτων (Άρθρο 82 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005):

Παρατίθεται ανάλυση των επιτευγμάτων μετρούμενων βάσει δεικτών παρακολούθησης, όπου περιλαμβάνεται μια ποιοτική ανάλυση της επιτευχθείσας πρόοδου σε σχέση με τους αρχικούς στόχους. Χρησιμοποιείται ο κατάλογος δεικτών (εκκροών και αποτελεσμάτων) που καθορίζεται στο παράρτημα VIII του παρόντος κανονισμού. Σε συνδυασμό με τους δείκτες αυτούς, οι οποίοι εντάσσονται στο κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης (ΚΠΠΑ), περιλαμβάνονται επίσης ειδικοί για το πρόγραμμα πρόσθετοι δείκτες για την αποτελεσματική παρακολούθηση της πρόοδου του προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων του.

3. Η δημοσιονομική εκτέλεση του προγράμματος με παρουσίαση, για κάθε μέτρο, κατάστασης των δαπανών που έχουν πληρωθεί στους δικαιούχους: εάν το πρόγραμμα καλύπτει περιφέρειες επιλέξιμες βάσει του στόχου σύγκλισης, οι δαπάνες πρέπει να αναφέρονται χωριστά (Άρθρο 82 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005).

Ο πίνακας που συνοψίζει τη δημοσιονομική εκτέλεση του προγράμματος περιέχει τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία:

Σε Ευρώ

Άξονες/μέτρα	Ετήσιες ενισχύσεις-έτος N	Σωρευτικές πληρωμές από το έτος 2007 έως το έτος N
Άξονας 1		
Μέτρο 111 — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		
Μέτρο ... — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		
Σύνολο άξονα 1 — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		
Άξονας 2		
Μέτρο 211 — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		
Μέτρο ... — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		
Σύνολο άξονα 2 — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		
Άξονας 3		
Μέτρο 311 — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		

Σε Ευρώ

Άξονες/μέτρα	Ετήσιες ενισχύσεις-έτος N	Σωρευτικές πληρωμές από το έτος 2007 έως το έτος N
Μέτρο ... — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		
Σύνολο άξονα 3 — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		
Άξονας 4		
Μέτρο 411 — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		
Μέτρο 4 ... — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		
Σύνολο άξονα 4 — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		
Τεχνική βοήθεια — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		
Σύνολο προγράμματος — εκ των οποίων μεταβατικές δαπάνες σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1320/2006		

Για τις περιφέρειες που καλύπτονται από τον στόχο σύγκλισης δημιουργείται χωριστός πίνακας με τα ίδια τουλάχιστον στοιχεία, καθώς και ένας ενοποιημένος σε επίπεδο προγράμματος πίνακας για προγράμματα που καλύπτουν τόσο τις υπαγόμενες όσο και τις μη υπαγόμενες στον στόχο σύγκλισης περιφέρειες.

4. Συνοπτική παρουσίαση των δραστηριοτήτων παράλληλης αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 86 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 (Άρθρο 82 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)

Συνοπτική παρουσίαση των δραστηριοτήτων παράλληλης αξιολόγησης, βάσει των εκθέσεων που υποβάλλονται στην επιτροπή παρακολούθησης σύμφωνα με το άρθρο 86 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, όπου περιλαμβάνονται δραστηριότητες που σχετίζονται ιδίως με τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 84 παράγραφος 5 και στο άρθρο 86 παράγραφοι 1 και 2 του ίδιου κανονισμού.

5. Τα μέτρα που έχουν ληφθεί από τη Διαχειριστική Αρχή και την Επιτροπή Παρακολούθησης για τη διασφάλιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής του προγράμματος (Άρθρο 82 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005), ιδίως:

- i) τα μέτρα παρακολούθησης και αξιολόγησης
- ii) σύνοψη των κυριότερων προβλημάτων που ανέκυψαν στη διαχείριση του προγράμματος και τυχόν ληφθέντα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ελήφθησαν ως απάντηση στις παρατηρήσεις που έγιναν βάσει του άρθρου 83 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005
- iii) η χρησιμοποίηση της τεχνικής βοήθειας

Σε περίπτωση κάλυψης στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας του προγράμματος για τη δημιουργία και τη λειτουργία των εθνικών αγροτικών δικτύων, στην ετήσια έκθεση προόδου περιγράφονται οι διαδικασίες σύστασης και λειτουργίας του δικτύου και η πρόοδος της εφαρμογής του σχεδίου δράσης. Επίσης, υποδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες (διαχωρισμός μεταξύ των στοιχείων που καλύπτονται από το άρθρο 68 παράγραφος 2, στοιχεία (α) και (β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005).

- iv) τα μέτρα που ελήφθησαν για να εξασφαλιστεί ότι δίνεται δημοσιότητα στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 76 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005

Στην έκθεση περιλαμβάνονται συνοπτικές περιγραφές των μέτρων ενημέρωσης και δημοσιότητας για την παροχή πληροφοριών σχετικά με το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 58 του παρόντος κανονισμού και το παράρτημα VI αυτού.

6. Δήλωση σχετικά με την τήρηση των κοινοτικών πολιτικών στο πλαίσιο της στήριξης, συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού των προβλημάτων που ανέκυψαν και των μέτρων που εγκρίθηκαν για την αντιμετώπισή τους (Άρθρο 82 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)

Η τήρηση της κοινοτικής νομοθεσίας καλύπτει ιδίως την τήρηση των κανόνων για τον ανταγωνισμό, τις δημόσιες συμβάσεις, την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και την προώθηση της ισότητας των φύλων και την απαγόρευση των διακρίσεων.

7. Ενδεχομένως, η εκ νέου χρησιμοποίηση των ενισχύσεων που ανακτήθηκαν δυνάμει του άρθρου 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 (Άρθρο 82 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005)

B. ΜΟΡΦΗ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΟΔΟΥ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ (ΑΡΘΡΟ 60)

Όταν τα κράτη μέλη κάνουν χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στο άρθρο 66 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, οι ετήσιες εκθέσεις προόδου των ειδικών προγραμμάτων περιλαμβάνουν:

- α) περιγραφή των διαδικασιών δημιουργίας και λειτουργίας του δικτύου,
- β) την πρόοδο της εφαρμογής του σχεδίου δράσης,
- γ) χρηματοδοτικό πίνακα όπου παρουσιάζεται η δημοσιονομική εκτέλεση του προγράμματος και γίνεται διαχωρισμός μεταξύ των στοιχείων που καλύπτονται από το άρθρο 68 παράγραφος 2, στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005:

Είδος των δαπανών για το εθνικό αγροτικό δίκτυο	Ετήσιες πληρωμές-έτος N	Σωρευτικές πληρωμές από το έτος 2007 έως το έτος N
α) για τη λειτουργία της δομής του εθνικού αγροτικού δικτύου		
β) για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης του εθνικού αγροτικού δικτύου		
Σύνολο		

- δ) τις πληροφορίες, ανάλογα με την περίπτωση, οι οποίες καλύπτονται από τα σημεία 4 έως 7 του μέρους Α του παρόντος παραρτήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΒΑΣΗΣ, ΕΚΡΟΩΝ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

I. ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΑΣΗΣ

1. Δείκτες βάσης σε σχέση με τους στόχους

ΑΞΟΝΑΣ		Δείκτης	
Οριζόντιος	(*) 1	Οικονομική ανάπτυξη	
	(*) 2	Ποσοστό απασχόλησης	
	(*) 3	Ανεργία	
ΑΞΟΝΑΣ 1, Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας	(*) 4	Κατάρτιση και εκπαίδευση στον τομέα της γεωργίας	
	5	Ηλικιακή διάθρωση του τομέα της γεωργίας	
	(*) 6	Παραγωγικότητα της εργασίας στον τομέα της γεωργίας	
	7	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου στον τομέα της γεωργίας	
	8	Ανάπτυξη της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα	
	9	Οικονομική ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα	
	(*) 10	Παραγωγικότητα της εργασίας στη βιομηχανία τροφίμων	
	11	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου στη βιομηχανία τροφίμων	
	12	Ανάπτυξη της απασχόλησης στη βιομηχανία τροφίμων	
	13	Οικονομική ανάπτυξη της βιομηχανίας τροφίμων	
	(*) 14	Παραγωγικότητα της εργασίας στον τομέα της δασοκομίας	
	15	Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου στον τομέα της δασοκομίας	
	16	Σημασία της γεωργίας ημιεπιβίωσης στα νέα κράτη μέλη	
	ΑΞΟΝΑΣ 2, Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου μέσω της διαχείρισης της γης	(*) 17	Βιοποικιλότητα: Πληθυσμός πτηνών σε γεωργικές εκτάσεις
		(*) 18	Βιοποικιλότητα: Γεωργικές εκτάσεις και δασοκομία υψηλής φυσικής αξίας
		19	Βιοποικιλότητα: Σύνθεση ειδών δένδρων
(*) 20		Ποιότητα των υδάτων: Ακαθάριστα ισοζύγια θρεπτικών ουσιών	
21		Ποιότητα των υδάτων: Ρύπανση από νιτρικά άλατα και φυτοφάρμακα	
22		Έδαφος: Περιοχές που απειλούνται με διάβρωση του εδάφους	
23		Έδαφος: βιολογική γεωργία	
(*) 24		Κλιματικές μεταβολές: Παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας από τη γεωργία και τη δασοκομία	
25		Κλιματικές μεταβολές: Χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση (ΧΓΕ) προοριζόμενη αποκλειστικά για την παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας	
26		Κλιματικές μεταβολές/ποιότητα του αέρα: εκπομπές αερίων από τη γεωργία	
ΑΞΟΝΑΣ 3, Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και ενθάρρυνση της διαφοροποίησης της οικονομικής δραστηριότητας	(*) 27	Γεωργοί που ασκούν και άλλες προσοδοφόρες δραστηριότητες	
	(*) 28	Ανάπτυξη της απασχόλησης στον μη γεωργικό τομέα	
	(*) 29	Οικονομική ανάπτυξη στον μη γεωργικό τομέα	
	(*) 30	Ανάπτυξη της αυτοαπασχόλησης	
	31	Τουριστικές υποδομές σε αγροτικές περιοχές	
	(*) 32	Χρήση του διαδικτύου σε αγροτικές περιοχές	
	(*) 33	Ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών	
	34	Καθαρή μετανάστευση	
	(*) 35	Διά βίου μάθηση σε αγροτικές περιοχές	
	Leader	(*) 36	Ανάπτυξη ομάδων τοπικής δράσης

(*) αναφέρεται στους δείκτες LEAD στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής και της στρατηγικής παρακολούθησης που προβλέπονται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και στο άρθρο 13 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005

2. Δείκτες βάσης σε σχέση με το γενικό πλαίσιο

ΑΞΟΝΑΣ		Δείκτης
Οριζόντιος	1	Καθορισμός αγροτικών περιοχών
	2	Σημασία αγροτικών περιοχών
ΑΞΟΝΑΣ 1, Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας	3	Χρήση γεωργικής γης
	4	Διάρθρωση γεωργικών εκμεταλλεύσεων
	5	Διάρθρωση της δασοκομίας
	6	Παραγωγικότητα των δασών
ΑΞΟΝΑΣ 2, Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου μέσω της διαχείρισης της γης	7	Κάλυψη της γης
	8	Μειονεκτικές περιοχές
	9	Περιοχές εκτατικής γεωργίας
	10	Περιοχές Natura 2000
	11	Βιοποικιλότητα: Προστατευόμενα δάση
	12	Ανάπτυξη δασικών περιοχών
	13	Υγεία δασικών οικοσυστημάτων
	14	Ποιότητα των υδάτων
	15	Χρήση υδάτων
	16	Προστατευτικά δάση όσον αφορά κυρίως το έδαφος και το νερό
ΑΞΟΝΑΣ 3, Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και ενθάρρυνση της διαφοροποίησης της οικονομικής δραστηριότητας	17	Πληθυσμιακή πυκνότητα
	18	Ηλικιακή διάρθρωση
	19	Διάρθρωση της οικονομίας
	20	Διάρθρωση της απασχόλησης
	21	Μακροχρόνια ανεργία
	22	Επίπεδο εκπαίδευσης
	23	Διαδικτυακές υποδομές

II. ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ

ΑΞΟΝΑΣ 1 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑΣ

Κωδικός	Μέτρο	Δείκτες επιδόσεων (*)
111	Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ενημέρωσης	— Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης — Αριθμός ημερών κατάρτισης
112	Εγκατάσταση νέων γεωργών	— Αριθμός ενισχυθέντων νέων γεωργών — Συνολικό ποσό επενδύσεων
113	Πρόωρη συνταξιοδότηση	— Αριθμός πρόωρα συνταξιοδοτούμενων γεωργών — Αριθμός πρόωρα συνταξιοδοτούμενων γεωργικών εργατών — Αριθμός εκταρίων που ελευθερώθηκαν
114	Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών	— Αριθμός ενισχυθέντων γεωργών — Αριθμός ενισχυθέντων δασοκαλλιεργητών
115	Σύσταση υπηρεσιών διαχείρισης, γεωργών αντικατάστασης και παροχής συμβουλών	— Αριθμός νεοσυσταθεισών υπηρεσιών διαχείρισης, γεωργών αντικατάστασης και παροχής συμβουλών
121	Εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων	— Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που έλαβαν επενδυτική στήριξη — Συνολικό ποσό επενδύσεων

Κωδικός	Μέτρο	Δείκτες επιδόσεων (*)
122	Βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών	— Αριθμός δασοκομικών εκμεταλλεύσεων που έλαβαν επενδυτική στήριξη — Συνολικό ποσό επενδύσεων
123	Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων	— Αριθμός στηριζόμενων επιχειρήσεων — Συνολικό ποσό επενδύσεων
124	Συνεργασία για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα της γεωργίας και των τροφίμων και στον δασοκομικό τομέα	— Αριθμός στηριζόμενων πρωτοβουλιών συνεργασίας
125	Υποδομή σχετική με την ανάπτυξη και την προσαρμογή της γεωργίας και της δασοκομίας	— Αριθμός στηριζόμενων πράξεων — Συνολικό ποσό επενδύσεων
126	Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και εισαγωγής των κατάλληλων δράσεων πρόληψης	— Στηριζόμενη περιοχή πληγεισών γεωργικών εκτάσεων — Συνολικό ποσό επενδύσεων
131	Εκπλήρωση των προτύπων με βάση την κοινοτική νομοθεσία	— Αριθμός δικαιούχων
132	Συμμετοχή γεωργών σε συστήματα για την ποιότητα τροφίμων	— Αριθμός στηριζόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συμμετέχουν σε συστήματα για την ποιότητα
133	Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης	— Αριθμός στηριζόμενων πράξεων
141	Γεωργία ημιεπιβίωσης	— Αριθμός στηριζόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων ημιεπιβίωσης
142	Ομάδες παραγωγών	— Αριθμός στηριζόμενων ομάδων παραγωγών — Κύκλος εργασιών των στηριζόμενων ομάδων παραγωγών

(*) Για κάθε μέτρο αναφέρεται ο αριθμός των αιτήσεων που παραλήφθηκαν και ο αριθμός των αιτήσεων που εγκρίθηκαν

ΑΞΟΝΑΣ 2 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

Κωδικός	Μέτρο	Δείκτες επιδόσεων (*)
211	Ενισχύσεις στους γεωργούς ορεινών περιοχών για φυσικά μειονεκτήματα	— Αριθμός στηριζόμενων εκμεταλλεύσεων σε ορεινές περιοχές — Στηριζόμενες γεωργικές εκτάσεις σε ορεινές περιοχές
212	Ενισχύσεις στους γεωργούς περιοχών με μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών	— Αριθμός στηριζόμενων εκμεταλλεύσεων σε περιοχές με μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών — Περιοχές γεωργικών εκτάσεων στηριζόμενες σε περιοχές με μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών
213	Ενισχύσεις Natura 2000 και ενισχύσεων που συνδέονται με την οδηγία 2000/60/ΕΚ (οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα)	— Αριθμός στηριζόμενων εκμεταλλεύσεων σε περιοχές Natura 2000/που καλύπτονται από την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα — Στηριζόμενες γεωργικές εκτάσεις Natura 2000/που καλύπτονται από την οδηγία πλαίσιο για τα ύδατα
214	Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις	— Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων και εκμεταλλεύσεων άλλων διαχειριστών γαιών που λαμβάνουν στήριξη — Συνολική περιοχή που λαμβάνει γεωργοπεριβαλλοντική στήριξη — Φυσική περιοχή που λαμβάνει γεωργοπεριβαλλοντική στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου — Συνολικός αριθμός συμβάσεων — Αριθμός δράσεων που σχετίζονται με τους γενετικούς πόρους
215	Ενισχύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων	— Αριθμός στηριζόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων — Αριθμός συμβάσεων για την καλή διαβίωση των ζώων

Κωδικός	Μέτρο	Δείκτες επίδοσεων (*)
216	Μη παραγωγικές επενδύσεις	— Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων και εκμεταλλεύσεων άλλων διαχειριστών γαιών που λαμβάνουν στήριξη — Συνολικό ποσό επενδύσεων
221	Πρώτη δάσωση γεωργικής γης	— Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν ενίσχυση δάσωσης — Αριθμός εκταρίων δασωμένης γης
222	Πρώτη εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων σε γεωργική γη	— Αριθμός δικαιούχων — Αριθμός εκταρίων που υπάγονται σε νέα γεωργοδασοκομικά συστήματα
223	Πρώτη δάσωση μη γεωργικής γης	— Αριθμός δικαιούχων που λαμβάνουν ενίσχυση δάσωσης — Αριθμός εκταρίων δασωμένης γης
224	Ενισχύσεις Natura 2000	— Αριθμός δασοκομικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν ενίσχυση σε περιοχή Natura 2000 — Στηριζόμενη δασική γη (εκτάρια) σε περιοχή Natura 2000
225	Δασοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις	— Αριθμός δασοκομικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη — Συνολική δασική περιοχή που λαμβάνει δασοπεριβαλλοντική στήριξη — Φυσική δασική περιοχή που λαμβάνει δασοπεριβαλλοντική στήριξη — Αριθμός συμβάσεων
226	Αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού και εισαγωγή δράσεων πρόληψης	— Αριθμός δράσεων πρόληψης/αποκατάστασης — Στηριζόμενη περιοχή πληγέντων δασών — Συνολικό ποσό επενδύσεων
227	Μη παραγωγικές επενδύσεις	— Αριθμός στηριζόμενων δασοκαλλιεργητών — Συνολικό ποσό επενδύσεων

(*) Για κάθε μέτρο αναφέρεται ο αριθμός των αιτήσεων που παραλήφθηκαν και ο αριθμός των αιτήσεων που εγκρίθηκαν

ΑΞΟΝΑΣ 3 ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΣΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Κωδικός	Μέτρο	Δείκτες επίδοσεων (*)
311	Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες	— Αριθμός δικαιούχων — Συνολικό ποσό επενδύσεων
312	Δημιουργία και ανάπτυξη επιχειρήσεων	— Αριθμός στηριζόμενων/συσταθεισών πολύ μικρών επιχειρήσεων
313	Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων	— Αριθμός στηριζόμενων νέων τουριστικών δράσεων — Συνολικό ποσό επενδύσεων
321	Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό	— Αριθμός στηριζόμενων δράσεων — Συνολικό ποσό επενδύσεων
322	Ανακαίνιση και ανάπτυξη των χωριών	— Αριθμός χωριών όπου υλοποιήθηκαν δράσεις — Συνολικό ποσό επενδύσεων
323	Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς	— Αριθμός στηριζόμενων δράσεων αγροτικής κληρονομιάς — Συνολικό ποσό επενδύσεων
331	Κατάρτιση και ενημέρωση	— Αριθμός οικονομικών φορέων που συμμετέχουν σε στηριζόμενες δραστηριότητες — Αριθμός ημερών κατάρτισης των συμμετεχόντων
341	Απόκτηση δεξιοτήτων, εμπύχωση και εφαρμογή των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης	— Αριθμός δράσεων απόκτησης δεξιοτήτων και εμπύχωσης — Αριθμός συμμετεχόντων στις δράσεις — Αριθμός στηριζόμενων εταιρικών σχημάτων δημοσίου-ιδιωτικού τομέα

(*) Για κάθε μέτρο αναφέρεται ο αριθμός των αιτήσεων που παραλήφθηκαν και ο αριθμός των αιτήσεων που εγκρίθηκαν

ΑΞΟΝΑΣ 4 LEADER

Κωδικός	Μέτρο	Δείκτες επιδόσεων (*)
41	Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης 411 — ανταγωνιστικότητα 412 — περιβάλλον/διαχείριση της γης 413 — ποιότητα ζωής/διαφοροποίηση	— Αριθμός ομάδων τοπικής δράσης — Συνολικό μέγεθος της περιοχής της ομάδας τοπικής δράσης (km ²) — Συνολικός πληθυσμός της ομάδας τοπικής δράσης — Αριθμός έργων χρηματοδοτούμενων από τις ομάδες τοπικής δράσης — Αριθμός στηριζόμενων δικαιούχων
421	Εφαρμογή έργων συνεργασίας	— Αριθμός έργων συνεργασίας — Αριθμός συνεργαζόμενων ομάδων τοπικής δράσης
431	Λειτουργία της ομάδας τοπικής δράσης, απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση στην περιοχή κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 59	— Αριθμός στηριζόμενων δράσεων

(*) Για κάθε μέτρο αναφέρεται ο αριθμός των αιτήσεων που παραλήφθηκαν και ο αριθμός των αιτήσεων που εγκρίθηκαν

III. ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Άξονας/Στόχος	Δείκτης
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας	(1) Αριθμός συμμετεχόντων που ολοκλήρωσαν επιτυχώς μια δραστηριότητα κατάρτισης στο τομέα της γεωργίας και/ή της δασοκομίας (2) Αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις στηριζόμενες εκμεταλλεύσεις/επιχειρήσεις (3) Αριθμός εκμεταλλεύσεων/επιχειρήσεων που εισήγαγαν νέα προϊόντα και/ή νέες τεχνικές (4) Αξία αγροτικής παραγωγής που καλύπτεται από αναγνωρισμένο σήμα ποιότητας/πρότυπο (5) Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που εισέρχονται στην αγορά
Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου μέσω της διαχείρισης της γης	(6) Περιοχή με επιτυχή διαχείριση γης η οποία συμβάλλει: (α) στη βιοποικιλότητα και στη γεωργία/δασοκομία υψηλής φυσικής αξίας (β) στην ποιότητα των υδάτων (γ) στην καταπολέμηση των κλιματικών μεταβολών (δ) στην ποιότητα του εδάφους (ε) στην αποφυγή της περιθωριοποίησης και της εγκατάλειψης της γης
Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και ενθάρρυνση της διαφοροποίησης της οικονομικής δραστηριότητας	(7) Αύξηση μη γεωργικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στις στηριζόμενες επιχειρήσεις (8) Ακαθάριστος αριθμός νέων θέσεων εργασίας (9) Πρόσθετος αριθμός τουριστών (10) Πληθυσμός αγροτικών περιοχών που επωφελούνται των βελτιωμένων υπηρεσιών (11) Αύξηση της διείσδυσης του Διαδικτύου σε αγροτικές περιοχές (12) Αριθμός συμμετεχόντων που ολοκλήρωσαν επιτυχώς μια δραστηριότητα κατάρτισης

IV. ΚΟΙΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

	Δείκτης
1	Οικονομική ανάπτυξη
2	Δημιουργία θέσεων εργασίας
3	Παραγωγικότητα εργασίας
4	Αναστροφή της τάσης μείωσης της βιοποικιλότητας
5	Διατήρηση των γεωργικών εκτάσεων και της δασοκομίας υψηλής φυσικής αξίας
6	Βελτίωση της ποιότητας των υδάτων
7	Συμβολή στην καταπολέμηση των κλιματικών μεταβολών